

ประกาศพระราชบัญญัติ

และ

พระราชกำหนดต่าง ๆ รัชกาลที่ ๕

ปี ร.ศ. ๑๒๒

๑๖ ก.ค. ๘๐/๒๗

โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ

พิมพ์ครั้งแรก ๓๐๐๐ ฉบับ

ราคาเล่มละ ๔ บาท

สารบัญ

กฎหมายราชการที่ ๕ ปี ร.ศ. ๑๒๒๓

พระราชบัญญัติ พระราช ตัญจนกร	หน้า ๒๕
” ” เหยี่ยญ ทวีชาติศึก ศก ๑๒๒๒	” ๗๐
” ” เงิน ครว ศก ๑๒๒๒	” ๗๕
” ” ดักษณ อุตขรณ์ ศก ๑๒๒๓	” ๑๒๐
ประกาศ ส่งกรานต์	” ๑
” ” กระทรวงโยธาธิการ ว่าด้วยเพิ่มเติม อัตราค่าไปรษณีย์ ต่าง ประเทศ	” ๓๐
” ” กระทรวง นคร บาท ว่าด้วย ห้ามไม่ให้ปลูกสร้าง เรือน แถว โรง แถว ซีนท่าด้วยไม้ต่าง ๆ ริม ถนน พาหุรัต	” ๒๖
” ” ตั้ง ข้าหลวง พิเศษ จัดการ ศวด ยุติกรรม ใน หัวเมือง	” ๒๘
” ” ยกเลิก อากร บ้าง ฝั่ง ใน มณฑล พิศณุ โดก	” ๓๒
” ” ยกเลิก การเก็บเงิน ค่านาค่าสัมภักศร์ แด อากร ค่าน้ำ ในอำเภอหนองหลวงเขตแม่ตองแขวงเมืองอุไทยธานี	” ๓๓
” ” ยกเลิกการเก็บ ค่านาค่าสัมภักศร์ แดอากรค่าน้ำในอำเภอ สังขตบุรี, ศรีสวัสดิ์, แดไพรโยค	” ๓๔
” ” แก้ไขเพิ่มเติม ประกาศจัด การ บ้องกัน กาฬโรค ซึ่ง ตั้ง วันที่ ๒๘ มีนาคม ศก ๑๒๒๓	” ๓๕
” ” แก้ ความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติเสด็จพาหนะศก ๑๒๘๘	” ๓๗

ประกาศใช้ พระราชบัญญัติ สัตว์ พานระ คัก ๑๓๑

หน้า ๓๘

๖๖ ๖๖ เก็บ เงิน ค่าใบ อนุญาตชุด ร่อนหาพลอย ตำบลคลองแย่ง
แขวง เมือง ตราด ๖๖ ๔๔

๖๖ ๖๖ แก้ไข ความในกฎข้อบังคับ สำหรับ ปกครอง บริเวณ
๗ หัวเมือง ข้อ ๒๓ ๖๖ ๕๐

๖๖ ๖๖ ตั้ง ผู้บัญชา การ เวียดนาม ๖๖ ๕๓

๖๖ ๖๖ ตั้ง ส้มเต๋จ พระเจ้า ลูก เซอ ฝ่ายใน ๖๖ ๕๓

๖๖ ๖๖ พระราชบัญญัติเรื่องบ้องกัญญา (ระกั้ให้เลิกถอน ลงวัน
ที่ ๒๕ มีนาคม ร.ศ. ๑๒๑ และวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ร.ศ. ๑๒๒) ๖๖ ๕๖

๖๖ ๖๖ ห้ามไม่ให้ บรรทุก กระบือ ออกจาก กรุง สยาม ตลอด
เวลา สี่วัน หนึ่ง ๖๖ ๖๔

๖๖ ๖๖ ตั้ง อนุญาต โต้ตอบการ ในศาลประจำสำหรับ คดี คนกลาง
นคร รุง เฮก ๖๖ ๗๔

๖๖ ๖๖ ให้ ใช้ พระราชบัญญัติ การ ทำเหมืองแร่ คัก ๑๒๐ ๖๖ ๗๕

๖๖ ๖๖ กรม รมบัตร ว่าด้วย การใช้ รมบัตร ระดม ๖๖ ๗๒

๖๖ ๖๖ เพิ่ม เต็ม ข้อ บังคับ อากร คำ หน้า ร.ศ. ๑๓๗ ๖๖ ๗๓

๖๖ ๖๖ กระทรวง โยธาธิการ ว่าด้วยใช้ ตัว ตราไปร ดันย
เพิ่ม เต็ม ข้อ อีก ๖๖ ๗๔

๖๖ ๖๖ ให้ ใช้ พระราชบัญญัติ ออกตรวจของชั่วคราวเมืองชดบุรี
08/10/2566 ๖๖ ๗๕

๖๖ ๖๖ กระทรวง โยธาธิการ ว่าด้วยเลิก โทเรเดร เมือง ราชัน ๖๖ ๗๖

ประกาศ ให้เก็บ เงินค่าใบ อนุญาต ร่อน หาแร่ พลอย ตำบล อำเภอ พลอยแหวน แขวงเมืองจันทบุรี	} หน้า ๘๖
” ” แก้ไข กฎหมาย เรื่อง ญาติ ดึก ทศพย์ ก็นิ เอง	” ๘๖
” ” ตั้ง ผู้ ชำนาญ การ โรงเรียน มหาด เด็ก	” ๘๖
” ” เปลี่ยนอัตราเก็บภาคหลวงคัมภีร์เงินเหรียญ เป็น เงินบาท	” ๘๗
” ” ให้ ผู้ มี สิ่ง สำคัญ สำหรับ ที่ดิน แขวงเมือง ชลบุรี มา ขอ เปลี่ยน แปลง รั้ว ครอบ ของ ชั่ว คราว	} ” ๙๐๒
” ” เป็นกลาง ในระหว่างกรุงสยามกับ ญี่ปุ่น ทำดี ก่อสงครามกัน	” ๙๐๓
” ” อธิบาย ความ ตาม กฎหมาย ทั่ว ๆ ประเทศ	” ๙๐๔
” ” แก้ไข ข้อบังคับ ในการ ทำทะเบียน หมาย ตำนาน สัตว์ พาหนะ	” ๙๑๐
” ” ดต อัครา ภาษี เบ็ด ออก ไปลง ใน พระราช บัญญัติ ภาษี ภายใน ศก ๑๒๐	} ” ๙๑๓
” ” เสนาบดี กระทรวง พระคลัง มหา สมบัติ ว่า ด้วย ฉายมือ ลง นาม ใน ขนบัตร์	} ” ๙๑๓
” ” ให้ ใช้ พระราช บัญญัติ รักษา ทำนบ คลอง ฝาย สิ่ง โด	” ๙๑๔
กฎข้อบังคับ กระทรวง เกษตรการ ว่า ด้วย รักษา น้ำ ใน คลอง ภาษี เจริญ	” ๙
” ” กระทรวง มหาดไทย สำหรับ การใช้ พระราช บัญญัติ สัตว์ พาหนะ ร.ศ. ๑๓๘	} ” ๙๗
” ” ออกระเบียบ นคร บาท ” ” ” ”	” ๙๗
” ” ว่า ด้วย อำนาจ แต่ กำหนด สำหรับ บัง โทษ ตำรวจภูธร	” ๑๑๕

กฎเสนาบดี	กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย การเก็บเงิน ค่าแรง	}	หน้า ๓๒
	ผูกมัด ๕๕ ๓๒๒		
”	” กระทรวง นคร บาง ว่าด้วย แก่ ไซ การพนัน สี่เหลงดัก	”	๒๗
”	” กระทรวง เกษตรราชการ ว่า ขกบังคับด้วย ลำหรับ คตของ ภานี้เจริญ	}	” ๒๘
”	” กระทรวงยุติธรรม ว่า ด้วย การฟ้องหาข้าราชการเป็น จำเลยให้เข้า โจว่าข้าราชการที่มีสัญญาบัตรหรือตราตั้ง		
”	” กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย แก่ ไซ การพนัน สี่เหลงดัก	”	๓๖
”	” กระทรวงยุติธรรม ว่าด้วย ความ ยารยา ที่ โจทย์ ฟ้อง ให้ ศาลองโทษ อย่าง เดียว ไม่ รอเรียก สิ้น ใหม่ เดิม กับ ไทยไป ค้าง เรียกค่า ชรรมเนียม เงินค่า ชันฎีกา	}	” ๕๓
”	” กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเพิ่มเติมเรียกค่า ชรรมเนียม		
”	” กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเพิ่มเติม ค่าตราอากรค่าน้ำ ตามวิธีในพระราชบัญญัติอากรค่าน้ำคัก ๓๒๘ ข้อความ	}	” ๗๘
”	” กระทรวงต่างประเทศว่าด้วยประเทศ โสมาลี เงินดี เข้าด้วย ใน สัญญา คากด ไบร สันนี		
”	” กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยยกเว้น การ เก็บเงิน ส่งอยู่ใน อำเภคน้ำป่าด คัก ๓๒๒	”	๕๒
”	” กระทรวงต่างประเทศว่าด้วยเมืองบอคไนน์ แดแกง โศติมาเข้าด้วยในสัญญาส่งห่อสิ่งของทาง ไบร สันนี	”	๕๓

พ

- แจ้งความ กระทรวงมหาดไทย ว่า ด้วย การ ยกเลิกข้าราชการป่า้างใน
เมืองตราดเมืองประจันตคีรีเขตร์ กับให้ยัดเงินการ } หน้า ๘๑
เก็บเงินค่าราชการตำบลบ้านก้องแขวงเมืองตาก
- ๑๑ / ๑๑ กระทรวงต่างประเทศว่าด้วยเมืองนิวซีแลนด์,
เมืองเนเคต, แต่เมืองเก็บฮอฟูคโฮบเจ้าด้วย } ๑๑ ๑๐๘
ใน สัญญา สังกดไปรตนี้
- ๑๑ / ๑๑ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยให้เก็บเงินค่าราชการ แก่
ชายฉกรรจ์ ในเมืองศรีไค่ภณ แต่เมืองพนมศก } ๑๑ ๑๑๓
- ๑๑ / ๑๑ กระทรวงต่างประเทศ ว่าด้วยประเทศกวาติมาดา
เจ้าด้วย ในสัญญา สังกดไปรตนี้ } ๑๑ ๑๒๐
- ๑๑ / ๑๑ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเปลี่ยนตราที่ตี ใน
ใบ อนุญาตต่าง ๆ } ๑๑ ๑๒๒

สำนักหอสมุด

ประกาศ สงวนราชทินนาม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒

มีพระบรมราชโองการ ให้ประกาศไว้แก่ชนทั้งปวง บรรดาซึ่ง
นับถือ พระพุทธเจ้าศาสนาแต่ธรรมเนียม วันคืนเดือนปี อย่างเช่นใช้ใน
สยาม ทราบทั่วกันว่า ในรัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ หรือ มีเกาะเบญจศกนี้
โดยสุริยคติ กาดแปน อธิกสุรทิน ส่วนจันทรคติ กาดแปน อธิกวารในปี
วันจันทร์ที่ ๑๓ เดือนเมษายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ เป็นวันมหา
สงกรานต์ พระอาทิตย์จะขึ้นสู่ราศีเมษ เวลาบ่าย ๒ โมง กับ ๔๘ นาที
แต่วันอังคารที่ ๑๔ เป็นวันเนา วันพุธที่ ๑๕ เดือนเมษายน
รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ เป็นวันเถลิงศกขึ้นจุลศักราชใหม่เป็น ๑๒๒๕
เวลาย่ำค่ำแล้วกับ ๕๐ นาที กับ ๒๕ วินาที

เพราะฉะนั้นในปี การ ซึ่ง จะทำบุญแต่เดือนนี้ ชัดฤกษ์ สงกรานต์นี้
เป็น ๓ วัน คือ กำหนดตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๑๓ เป็นต้น ไป จนถึง
วันพุธที่ ๑๕ เดือนเมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๒

08/10/2566

ตั้งแต่วันขึ้น ๕ ค่ำ เดือน ๕ ขึ้น ๕ ค่ำ ใต้ตั้งทุกปีมา คือตั้ง
แต่วันพุธที่ ๑ เดือนเมษายน ให้จัดหมายลงขึ้นในที่ตั้ง ปวงว่า
รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ แลให้ตั้งลงบนหลังค้อนี่ ๑๒ อย่างนี้ตามมี
ประจำรัชกาลไป ทว่า จะเปลี่ยนศกใหม่เทศ

ถ้าจะจดหมายวันขึ้นเดือนปีตามวิธีจักรคติ อย่างเก่าให้ใช้ดังนี้
คือ ตั้งแต่วันเสาร์ที่ ๒๘ เดือนมีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๑ ตรงกับ
เดือน ๕ ขึ้นค่ำ ๓ ไปจนถึงวันอังคารที่ ๑๕ เดือนเมษายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒
ตรงกับเดือน ๕ แรม ๓ ค่ำ ให้ว่ามีเถาะยังเป็นจัดดวงศก จุต
ศักราช ๑๒๐๕ ต่อเมื่อถึงวันพุธที่ ๑๕ เดือนเมษายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒
ตรงกับเดือน ๕ แรม ๔ ค่ำ ซึ่งเป็นวันเดลงศกไป ให้ใช้ว่ามีเถาะ
เบญจจกขึ้นจุศักราชเป็น ๑๒๐๕ ไปทว่า จะเปลี่ยนปีใหม่

วันอาทิตย์ที่ ๒๘ เดือนมีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๑ มีสุริย
อุปราคาครั้งหนึ่ง

วันจันทร์ที่ ๓๐ เดือนมีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๑ เป็นวัน
พระราชพิธีประชุมถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา

วันเสาร์ที่ ๑๑ เดือนเมษายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ มีจันทรุปราคา
ครั้งหนึ่ง

วันศุกร์ที่ ๑ เดือนพฤษภาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๒ เป็นวัน
พระราชพิธีจรดพระนังคัล

อนึ่งวันวิสาขบูชา ที่นิยมในคัมภีร์ พระอรพทกะเถว่า เป็นวัน
ประสูติแต่ศรี ๒ พระปรี นิพพาน ของ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
๐๘/๑๐/๒๕๖๖

ในสมัยนักขัตฤกษ์วิสาขะบูรณะมี ตกใน วันจันทร์ที่ ๑๓ เดือน พฤษภาคม
รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒

วันศุกร์ที่ ๑๐ เดือน กรกฎาคม ร.ศ. ๑๒๒ เป็นวันเข้า บิณฑิมา
วันอาทิตย์ที่ ๘ เดือน สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ เป็นวันเข้า
บิณฑิมา

หนึ่งวัน นตอง พระชนม์พรรษา โดยจันทร์ คติ กาด ในรัตนโกสินทร
ศก ๑๒๒ ตกใน วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ เดือนกันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒
เวลาเช้า ๓ โมง กับ ๑๒ นาที

วันเสาร์ที่ ๑๘ เดือน กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ เป็นวัน พระราช
พิธี ประชุม ถือน้ำ พระพิพัฒน์ สักยา

วัน พระราชพิธี สาร์ท นั้น ตกใน วันเสาร์ที่ ๑๘ แต่ วัน อาทิตย์ที่ ๒๐
แต่ วันจันทร์ที่ ๒๑ เดือนกันยายน ใน ๓ ราตรี นี้ ให้ การ เป็น เด็จ ใน
วัน อังคารที่ ๒๒ เดือนกันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒

วันเฉลิม พระชนม์พรรษา โดยทาง สุริยคติ กาด ตรง ใน วัน อังคาร
ที่ ๒๒ เดือน กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ เวลาบ่าย ๕ โมง
กับ ๒๐ นาที กับ ๒๔ วินาที

วัน อังคารที่ ๖ เดือน ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ เป็นวัน มหา
ปวารณาที่ เรียกว่า ออกพรรษา แต่มี จันทร์อุปราคาด้วย อีก ครั้ง หนึ่ง
ในวัน นั้น

วัน อังคารที่ ๓ เดือน พฤศจิกายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ เป็นวัน พระราช
พิธี จอง เบื้อง ยก โคม ไซ

พระราช พิธี พิธี มงคล สัมโภช พระ มหาเสวตร ฉัตร คง ทำ ใน วัน

จันทร์ที่ ๘ วันอังคารที่ ๓๐ วันพุธที่ ๓๑ และวันพฤหัสบดีที่ ๑๒
เดือน พฤศจิกายน วันโกสินทร ศก ๑๒๒

อนึ่ง การ นึก ขัตติยคุณเดิม พระ วิช พรราชา ตก โน วัน อาทิตย์ที่ ๑๕ และ
วันจันทร์ที่ ๑๖ และวันอังคารที่ ๑๗ เดือน พฤศจิกายน เหมือนสักก่อน ให้
พระบรมวงษานวงษ์ แต่ข้าทูล ถอง รุดี พระบาท แต่ราษฎร ทั้ง ปวง
บรรดาที่จะ ตกแต่ง สถานที่ต่าง ๆ แม้มีน้ำ ใจ จะ จุด ประทับ ถอง
พระเศวตพระคุณ แต่เดิม นึกขัตติยคุณต่าง ๆ จึงทำ ในกำหนดทั้ง ๓ วันที่
กล่าวมานี้

อนึ่งวันจันทร์ที่ ๓๐ เดือน พฤศจิกายน วันโกสินทรศก ๑๒๒

เป็นวันประชุม ถวายบังคม พระบรมรูป

วันพุธที่ ๓๑ เดือน พฤศจิกายน วันโกสินทร ศก ๑๒๒ เป็นวัน ถดโคม
พระราช พิธี ครี ย่าพวย เริ่มตั้งแต่วันศุกร์ที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม เป็นต้น
ไปจนถึงวันอาทิตย์ที่ ๓ เดือน มกราคม ๓๐ ราชวรีนี้ ให้การ เป็นเสร็จ
ในวันจันทร์ที่ ๕ เดือน มกราคม วันโกสินทร ศก ๑๒๒

พระราช พิธี ครี ย่าพวย เริ่มตั้งแต่วันอาทิตย์ที่ ๓ เป็นต้น ไปจนถึง
วันพฤหัสบดีที่ ๗ เดือน มกราคม ใน ๕ ราชวรีนี้ ให้การ เป็นเสร็จ
ในวันศุกร์ที่ ๘ เดือน มกราคม วันโกสินทร ศก ๑๒๒

อนึ่ง วันเดิม พระชนม์พรรษา สมเด็จพระนาง เจ้า พระบรม ราชีนี
นารถ ตามสุวิยคติ ถาดตรง โน วันเสาร์ที่ ๒ แต่สมเด็จพระบรม
โอรสาธิราชสยาม มกุฎราชกุมาร ตรง โน วัน อาทิตย์ที่ ๓ เดือน มกราคม
วันโกสินทรศก ๑๒๒

มหาสุญญ์ แล้วยกไปสู่ ฐนราชย์ พุศศก ไปจน ถึงวัน อาทิตย์ที่ ๑๕ เดือน มิถุนายน วันโกสินทร ศก ๑๒๒ เวลา ๕ ทุ่ม

เดือนหกวัน อาทิตย์ที่ ๓ แล้วยกสู่ศุกรที่ ๑๕ เดือน พฤษภาคม วันโกสินทร ศก ๑๒๒ เป็นวัน ตฤถิ มหาสุญญ์ แล้วยกไปสู่ ฐนราชย์ เมฆุน ไปจน ถึงวัน พุศศกที่ ๑๖ เดือน กรกฎาคม วันโกสินทร ศก ๑๒๒ เวลา บ่าย ๒ โมงกับ ๔๘ นาที

เดือนเจ็ดวัน เสาร์ที่ ๓๐ เดือน พฤษภาคม แล้วยกสู่ อาทิตย์ที่ ๑๕ แล้วยกสู่ พุศศกที่ ๑๘ เดือน มิถุนายน วันโกสินทร ศก ๑๒๒ เป็นวัน ตฤถิ มหาสุญญ์ แล้วยกไปสู่ ฐนราชย์ ปรกฎ ไปจน ถึงวัน อาทิตย์ที่ ๑๖ เดือน สิงหาคม วันโกสินทร ศก ๑๒๒ เวลา ๘ ทุ่มกับ ๔๘ นาที

เดือนแปดวัน พุศศกที่ ๒ เดือน กรกฎาคม วันโกสินทร ศก ๑๒๒ เป็นวัน ตฤถิ มหาสุญญ์ แล้วยกไปสู่ ฐนราชย์สิงห์ ไปจน ถึงวัน พุศศก ที่ ๑๖ เดือน กันยายน วันโกสินทร ศก ๑๒๒ เวลา ๑๓ ทุ่มกับ ๓๒ นาที

เดือนเก้าวัน พุศศกที่ ๓๐ เดือน กรกฎาคม แล้วยกสู่ศุกรที่ ๑๕ แล้วยกสู่ อังคารที่ ๑๘ เดือน สิงหาคม วันโกสินทร ศก ๑๒๒ เป็นวัน ตฤถิ มหาสุญญ์ แล้วยกไปสู่ ฐนราชย์กันย์ ไปจน ถึงวัน เสาร์ที่ ๑๘ เดือน ตุลาคม วันโกสินทร ศก ๑๒๒ เวลา บ่าย ๕ โมง

เดือนสิบวัน อังคารที่ ๑ แล้วยกสู่ พุศศกที่ ๑๖ เดือน กันยายน วันโกสินทร ศก ๑๒๒ เป็นวัน ตฤถิ มหาสุญญ์ แล้วยกไปสู่ ฐนราชย์คุณจน ไปถึง วันจันทร์ที่ ๑๖ เดือน พฤศจิกายน วันโกสินทร ศก ๑๒๒ เวลา บ่าย ๑ โมงกับ ๓๖ นาที

เดือนสิบเอ็ดวัน อังคาร ที่ ๒๘ เดือนกันยายน แลวันพุธที่ ๑๕ เดือน
ตุลาคมรัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ เป็นวัน ดฤถิมหาสุญ แต่้วยกไปตั้ง
ณราชี่พิง ไปจน ถึงวัน อังคาร ที่ ๑๖ เดือน ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒
เวลา ๘ ทุ่ม

เดือนสิบสองวันจันทร์ ที่ ๒ แลวันจันทร์ ที่ ๑๖ เดือน พฤศจิกายน
รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ เป็นวัน ดฤถิมหาสุญ แต่้วยกไปตั้ง ณราชี่ชุม
ไปจน ถึงวัน พุธศับดี ที่ ๑๕ เดือน มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒
เวลาเช้า ๔ โมง

เดือนฮ้ายวันอาทิตย์ที่ ๒๘ เดือน พฤศจิกายน แลวันอาทิตย์ที่ ๑๓
เดือน ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ เป็นวัน ดฤถิมหาสุญ แต่้วยกไป
ตั้ง ณราชี่มังกร ไปจน ถึงวันศุกร์ที่ ๑๒ เดือน กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร
ศก ๑๒๒ เวลา ๒ ทุ่ม

เดือนยี่วันอาทิตย์ ที่ ๒๐ เดือน ธันวาคม แลวัน อังคาร ที่ ๕ แล
วัน พุธศับดีที่ ๑๕ เดือน มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ เป็นวัน ดฤถิม
มหาสุญ แต่้วยกไปตั้ง ณราชี่กุมภ ไปจน ถึงวัน อาทิตย์ที่ ๑๓ เดือน
มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ เวลาบ่าย ๑ โมงกับ ๓๖ นาที

เดือนสามวันศุกร์ที่ ๒๘ เดือน มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒
เป็นวัน ดฤถิมหาสุญ แต่้วยกไปตั้ง ณราชี่เงิน ไปจน ถึงวัน อังคาร ที่ ๑๒
เดือน เมษายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๓ เวลา ๒ ทุ่มกับ ๒๕ นาที

เดือนสี่วันเสาร์ที่ ๒๐ เดือน กุมภาพันธ์ แลวันเสาร์ที่ ๕ เดือน
มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ เป็นวัน ดฤถิมหาสุญ

หนึ่ง วัน ขรรณ สระณะ ซึ่ง นิยม ตาม วิถี บ้าง ธรรมดา เป็น วันที่
รักษา พระอุโบสถ แต่ ประชุม พัง ขรรณ ซึ่ง ยัก เยื้อง กัน กับ วัน พระ
ตาม เคย มี ที่ รั้ว ท้อง ใน ชาว สยาม ประเทศ ทั้ง ปวง นั้น ใน ปี เถาะ
เบญจ ศก นี้ นับ ตั้ง แต่ วัน เสาร์ ขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๕ ปี เถาะ ยี่ เป็น จักรวา
ศก ศักราช ๑๒๖๔ เป็น ต้น ไป จน ถึง วัน พุฒ แรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๔ ปี เถาะ
เบญจ ศก เป็น ๑๖ วัน

วัน เสาร์ ขึ้น ๑ ค่ำ แต่ วัน อาทิตย์ ขึ้น ๕ ค่ำ แต่ วัน อาทิตย์ แรม ๑ ค่ำ
แต่ วัน จันทร์ แรม ๕ ค่ำ ใน เดือน ๕ วัน อาทิตย์ ขึ้น ๑ ค่ำ วัน จันทร์ ขึ้น
๕ ค่ำ แต่ วัน จันทร์ แรม ๑ ค่ำ แต่ วัน อังคาร แรม ๕ ค่ำ ใน เดือน ๖

วัน อังคาร ขึ้น ๑ ค่ำ แต่ วัน พุฒ ขึ้น ๕ ค่ำ แต่ วัน พุฒ แรม ๑ ค่ำ
แต่ วัน พฤหัสบดี แรม ๕ ค่ำ ใน เดือน ๗

วัน เสาร์ ขึ้น ๑ ค่ำ แต่ วัน อาทิตย์ ขึ้น ๕ ค่ำ ใน เดือน ๘ วัน อังคาร
ขึ้น ๑ ค่ำ แต่ วัน พุฒ ขึ้น ๕ ค่ำ ใน เดือน ๔ รวม ๑๖ วัน เท่านั้น นอก
จาก ๑๖ วัน เท่านั้น ก็ คง ต้อง กัน กับ วัน พระ ตาม เคย

หนึ่งใน วัน วัน โกลสินทร ศก ๑๒๒ นี้ วัน พุฒ เป็น วัน ของ ไชย วัน
อังคาร เป็น วัน อธิปัตติ แต่ วัน อังคาร เป็น วัน อุบาสน์ วัน พฤหัสบดี เป็น วัน
โลกวินาศน์

กฎ ข้อ บังคับ กระทรวง เกษตรธิการ

ว่าด้วย รัักษาน้ำ ใน ตำบลดอง ภาษี เจริญ

ใน ตอน ตั้ง ค่าบด ดอง บาง หว่า ถึง ตำบลดอง หนอง แวม ชั่วคราว แห่ง
ด้วยการ ที่ ได้ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ กระทรวง เกษตรธิการ
ออก ข้อมลของ ภาษี เจริญ นั้น บัด นี้ เจ้า พนักงาน ได้ ขุด คลอง นั้น ตั้งแต่
คลอง บาง หว่า ถึง วัด บาง ม่วง ถึง ได้ ระดับ เสร็จ แล้ว ตอน นั้น สัมควร
จะ เปิด ให้ น้ำ ไหล เข้า รั้ว อยู่ใน ตำบลดอง เพื่อ ประโยชน์ แล ความ สุข แก่
บรรดา ผู้ ตั้ง บ้าน เรือน เตชะ ไชย บร โภชน์ น้ำ ใน ตำบลดอง ตอน นี้ ได้ ตอน
หนึ่ง แล้ว แต่ เมื่อ ขุด ลึก ได้ ระดับ เข้า ไป ถึง ตำบล ไต ๆ ก็ จะ ได้ เปิด ให้
น้ำ ไหล เข้า ไป ถึง ตำบล นั้น ๆ เป็น ตำบล ไป แต่ จำเป็น ต้อง มี ข้อ ห้าม
เพื่อ รัักษาน้ำ ไว้ ให้ สอาด ควร แก่ ความ บร โภชน์ ชั่วคราว ที่ น้ำ ยัง เดิน ตลอด
ตำบล ไม่ได้ นี้ ด้วย จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ พระราชทาน พระบรม
ราชานุญาต ให้ เสด็จ บัดนี้ กระทรวง เกษตรธิการ เปิด ชั่ง ทำนบ ตำบล
คลอง บาง หว่า แล ออก กฎ ข้อ บังคับ ไว้ ว่า ห้าม มิ ให้ ผู้ หนึ่ง ผู้ ใด
ขุด น้ำ ซัก ผ่า ขำระ ต้าง แล เท ถ้าย สิ่ง โส โกรท ลง ใน ตำบลดอง ๆ ใน ที่
ใกล้ คลอง ซึ่ง จะ ไหล มา ตา ใน คลอง ตั้งแต่ ตำบล ดอง บาง หว่า
ถึง ตำบล หนอง แวม ได้ ถ้า ผู้ ใด มี พัง แล กระ ทำ ผิด ข้อ ห้าม นี้ ให้
ปรับ ผู้ นั้น เป็น เงิน ไม่ เกิน ๒๐ บาท ๆ จำ ขัง ไม่ เกิน เดือน หนึ่ง ๆ ทั้ง ปรับ
แล จำ ด้วย ทั้ง ต้อง สดงาน

กฎ ข้อ บังคับ นี้ ให้ ใช้ ได้ ตั้งแต่ วันที่ ตั้ง โทกฎ นี้ เป็น ต้น ไป จนถึง
วันที่ ๓๑ พฤษภาคม วันขึ้น โทเดือน ๓๒ เป็น หมดเขต

กฎ ให้ ไว้ ณ วันที่ ๒๔ มีนาคม วันขึ้น โทเดือน ๓๑

(ลงนาม) เทเวศร์ วงษ์ วัฒน

08/10/2566

เสนาบดี กระทรวง เกษตรธิการ

ประกาศ กระทรวงโยธาธิการ

แผนก กรม ไปรษณีย์ โทรเลข

อัตราค่า ไปรษณีย์ที่มี ไปยัง เมืองต่าง ประเทศ ตาม ที่ ใช้นั้น มาแต่ก่อน ทำให้รัฐบาลต้อง ขาดทุน มาก เพราะ ราคาเงิน บาท ตก ลง กว่าแต่ก่อน เหตุนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน รัตนโกสินทร ศก ๓๒๒ เป็นต้น ไป กรมไปรษณีย์ โทรเลข จะเรียกตาม อัตราใหม่ ดังนี้ คือ

๑ ค่าฝาก หนังสือ คิด ๒๕ ซังติม ต่อ ๑๔ อัฐ ใน น้ำหนัก ๑๕ แกรม (ไม่มีเพิ่มพิเศษ)

๒ ไปรษณีย์ บัตร แผ่น เดียว คิด ๓๐ ซังติม ต่อ ๖ อัฐ คู่ ๓๒ อัฐ

๓ หนังสือ พิมพ์ คิด ๕ ซังติม ต่อ ๓ อัฐ ใน น้ำหนัก ๕๐ แกรม

๔ หนังสือ เรื่อง คดี แล เรื่อง คำ ขยาย (เป็น หนังสือ มัดไม้ ใต้ หน้า)

คิด ๕ ซังติม ต่อ ๓ อัฐ ใน น้ำหนัก ทุก ๕๐ แกรม แต่หนังสือ มัด หนึ่ง ต้อง คิด ไม่น้อย กว่า ๒๕ ซังติม หรือ ๑๔ อัฐ

๕ ตัวอย่าง ต่าง ๆ คิด ๕ ซังติม ต่อ ๓ อัฐ ใน น้ำหนัก ๕๐ แกรม แต่ ของ ห่อ หนึ่ง ต้อง คิด ไม่น้อย กว่า ๖ อัฐ

๖ ของ ต่าง ชนิด รวม ห่อ เดียว กัน คิด ๕ ซังติม ต่อ ๓ อัฐ ใน น้ำหนัก ๕๐ แกรม ถ้า ใน ห่อ นั้น มี แต่ หนังสือ การ สืบ คำ คำ สั่ง อย่าง น้อย ไม่ต่ำกว่า ๒๕ ซังติม หรือ ๑๔ อัฐ ถ้า มี แต่ หนังสือ พิมพ์ หรือ คติเยน ค่าส่ง ไม่ต่ำกว่า ๖ อัฐ ต่อ ห่อ หนึ่ง

๒ ค่าเรยัคเดอรัคิต ๒๕ ซังติมค่อ ๑๕ อัฐ

๓ ค่าธรรมเลียม โบคอบ วบคิต ๒๕ ซังติมค่อ ๑๕ อัฐ

๔ ค่าพระระบรูษย์สัง พักเคอ คิต ๓๐ ซังติมค่อ ๑๖ อัฐ

ถ้าผู้ใด บำราดนจจะความ ราย ละเอียด ก็ ให้ ไปถามที่ ซอฟฟิศไปรษณีย์

แจ้งความมา ณวันที่ ๑ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๒

ได้รับสั่งเสนาบดีกระทรวง โยธาธิการ

(ตงนาม) พระยาเสถียรฐาปนกิจชัย

ปลัด ทูลฉลอง

จ่านักหอสมุด

กฎเสนาบดีสำหรับเก็บเงินค่าแรงผูกขี้

ข้อมือเงินในมณฑลต่างๆ รัตนโกสินทร ศก ๑๖๒๒ .

ด้วยตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะผูกขี้เงิน
รัตนโกสินทร ศก ๑๓๘ มีว่า ให้เสนาบดีที่มีอำนาจที่จะตั้งกฎเสนาบดี
ได้เป็นครั้งเป็นคราว เพื่อจัดการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ
บัดนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย
ยกเด็กกฎเสนาบดีสำหรับการสำรวจ และเก็บเงินค่าแรงผูกขี้ข้อ
มือเงิน จำนวนรัตนโกสินทร ศก ๑๓๘ นั้นเสีย และให้ใช้กฎต่อไป
นี้เป็นข้อบังคับแทน

หมวดที่ ๓

การออกประกาศ

ข้อ ๓ ในระหว่างเดือน พฤษภาคม ให้ข้าหลวงเทศาภิบาล ออก
ประกาศเป็นภาษาไทย ให้พวกจีน และผู้ที่เป็นบุตรจีน หาดานจีน
ซึ่งจะต้องเสียเงินค่าแรงและผูกขี้ มีควรวางการเก็บเงินค่าแรง และ
ผูกขี้ข้อมือนั้น จะได้ถึงมือตั้งแต่วันที่ ๓ เดือน กรกฎาคม ไปจนถึง
วันที่ ๓๐ กันยายน และในระหว่างตั้งแต่วันที่ ๓ เดือนตุลาคม จนถึง
ถึงวันที่ ๓๑ เดือนธันวาคมนี้ เจ้าพนักงานจะต้องใช้อำนาจจับกุม
และบังคับ ให้ผู้ที่จะต้องเสียเงินค่าแรงและผูกขี้ข้อมือ เสียเงินค่าแรง
และผูกขี้ข้อมือ

ในประกาศที่ข้าหลวงเทศาภิบาลออกไปนั้น ต้องกล่าวให้ชัดเจนว่า
ให้พวกจีนและผู้ที่เป็นบุตรจีน หาดานจีน ซึ่งตั้งบ้านเรือนประจำอยู่

08/10/2566

กีดกัน หรือ มิได้ประจำอยู่ที่ใด ไม่เสียเงินค่าแรง และผูกมัดข้อมือ ณ ที่
 ว่าการ ธรรมพากร แห่งใด ใน มณฑล นั้น ตามเวลาที่ นายอำเภอ ใน ตำบล
 ที่ ตัว ตัว บ้าน เว้น อาไศรย อยู่ หรือ ที่ ตัว เติง ทาง อยู่ นั้น กำหนดไว้
 ผู้ใด ไม่มา เสียเงินค่าแรง และผูกมัดข้อมือ ผู้นั้น จะ ต้อง ปรับโทษ
 ตามความใน มาตรา ๑๕ และ มาตรา ๑๖ ของ พระราชบัญญัติ ลักษณะผูกมัด
 จีน รัตนโกสินทร ศก ๑๑๘

หมวดที่ ๒
 การสำรวจ

ข้อ ๒ เมื่อ ถึง วันที่ ๓ เดือน พฤษภาคม ให้ กำนัน พร้อมด้วย ผู้
 ใหญ่ บ้าน ลง มือสำรวจ พวกจีน และ บุตร หลาน ของ พวกจีน บรรดา
 อาไศรย อยู่ใน ตำบล นั้น ซึ่ง จะ ต้อง เสียเงินค่าแรง และผูกมัดข้อมือ
 ทั้ง ที่ จะ ต้อง ยกเว้น เมื่อ กำนัน สำรวจ ทราบ แล้ว ให้ จัด ลง ไว้ ใน บัญชี
 สำรวจ ตาม แบบที่ ๑ และ ให้ ส่ง ไป ยัง ที่ ว่า การ อำเภอ ก่อน สิ้น เดือน
 พฤษภาคม ใน เวลา ที่ กำนัน ทำการสำรวจ ถ้า มี ผู้ใด ที่ จะ ต้อง ยก
 เว้น ไม่ ต้อง เสียเงินค่าแรง และผูกมัดข้อมือ ตาม ที่ กำหนดไว้ ใน มาตรา ๕
 ของ พระราชบัญญัติ ลักษณะผูกมัดจีน รัตนโกสินทร ศก ๑๑๘ ก็ ให้ จัด
 ลง ไว้ ใน บัญชี ยกเว้น ตาม แบบที่ ๑ แล้ว ส่ง ไป ยัง ที่ ว่า การ อำเภอ พร้อม
 กับ บัญชี สำรวจ กำนัน จะ ต้อง ทำการ นี้ โดย ความ ระวัง เพื่อ จะมี ให้
 ผู้ซึ่ง ต้อง เสียเงินค่าแรง และผูกมัดข้อมือ นั้น ไม่ ให้ สำรวจ ได้ และ
 ให้ มี แต่ ผู้ที่ อนุญาต ให้ ยกเว้น ลง ไว้ ใน บัญชี ยกเว้น อย่าง เดียว

การสำรวจ พวกจีน ที่ ตั้ง อยู่ เป็น หมู่

ข้อ ๓ ที่ใดซึ่งเงินมากด้วยกัน ตั้ง ทำ การงาน มี เลือง ถัง กับ ผิด ชอบ
ควบคุม ถ้า นายอำเภอ เห็น สุ่ม ควร ะ อนุญาต ให้ เก็บ แก่ เป็น ฎู๋ สำรอง
จำนวนเงิน เหล่า นั้น ตาม ความใน มาตรา ๓๖ ของ พระราชบัญญัติ กักตุน
ผูก บัง จีน รัตน โกสินทร์ ศก ๑๑๘ ก็ อนุญาต ได้ ให้ นายอำเภอ มอบ หมาย
ผู้สำรวจ และ หมาย ชี้ ยก เว้น นั้น ให้ กับ ผู้ ที่ เป็น หัว หน้า ไป สำรอง มา ขึ้น
ถ้า ผู้ ที่ เป็น แก่ แก่ ของ พวก จีน ต้อง การ เส่ ยง ช่วย ทำ การ ก็ ให้ นาย
อำเภอ จัด หา ให้ เพื่อ จะ ได้ สำหรับ ทำ หมาย ชี้ เหล่า นั้น และ แก่ แก่ ผู้
สำรวจ ต้อง รับ ผิด ชอบ ใน การ สำรอง เท่า เจ้าพนักงาน สำรอง ทุก ประการ

หมวดที่ ๓

ข้อบังคับเมื่อเวลาได้รับหมายชี้สำรวจ

ข้อ ๔ เมื่อ นายอำเภอ ได้รับ หมาย ชี้ สำรอง ตาม ที่ กต่าง ไว้ ใน ข้อ ๒
และ ข้อ ๓ แล้ว ให้ เจ้าพนักงาน สรรพ การ อำเภอ ตรวจ ดู ใน หมาย ชี้
สำรวจ ให้ ถูก ต้อง เรียบร้อย ดี และ ตั้ง ยอด จำนวนเงิน ซึ่ง สำรอง
ได้ ไป ยัง ที่ ว่า การ เมือง ขอ รบ ใบบเสร็จ และ เคี่ ยง มีชื่อ มา สำรอง ไว้

นายอำเภอ จะ ต้อง ตรวจ ดู ว่า หมาย ชี้ อนุญาต ยก เว้น ที่ สำรอง แล้ว นั้น
ถูกต้อง เรียบร้อย ดี หรือ อย่างไร เพื่อ จะ บัง กัน มิ ให้ กำนัน เขา ชื่อ
ผู้อื่น ซึ่ง ไม่ควร จะ อนุญาต ยก เว้น มา สำรอง ลง ใน หมาย ชี้ ได้ ถ้า
กำนัน คน ไตจต เขา ชื่อ คน ที่ ไม่ควร จะ อนุญาต ยก เว้น ลง ใน หมาย ชี้ โดย ที่
รู้ อยู่ แล้ว 08/10/ ต้อง ส่ง ตัว กำนัน ผู้ นั้น ไป ให้ ศาล ตรี โทษ โดย ตาม
ฉ้อ หลวง และ ให้ ปรับ เขา ส่วน เงิน ตก ของ กำนัน นั้น เสีย ด้วย

ข้อ ๕ เมื่อเมืองได้รับบัญชียอดจำนวนเงินแล้ว ก็ให้ส่งใบ
เสร็จทูลเกล้าฯ มีอัญเชิญไปขึ้นอำเภอให้พอแก่การ

การเขียนหัวใบเสร็จและตัวสัญญาชดเชยเงินนี้ ต้องรีบทำให้แล้วโดย
เร็ว ถ้าเจ้าพนักงานประจำการไม่พอทำให้นายอำเภอว่าจ้างให้
เลื่อนรับเหมาเขียนตามอัตราที่ได้รับอนุญาตเป็นการจร

ใบเสร็จรับเงินที่ให้แก่เงินบูรณเงิน หลานเงิน ในการเสียค่าแรง
ผูกบ่อนั้น ให้ประทับตราของสรรพากรเมือง และลงชื่อลุ่มห์บัญชี
อำเภอเป็นสำคัญทุก ๆ ฉบับ

การอนุญาตชดเชยเงิน

ข้อ ๖ ให้ยารวันบุคลต่างจำพวก ซึ่งมีอยู่ในข้อต่อไป
ตามความในมาตรา ๕ ของพระราชบัญญัติลักษณะผูกบ่อนเงิน รัตนโกสินทร
ศก ๑๑๗ จากที่ควรเสียเงินค่าแรงและผูกบ่อนั้น คือ

๑ เงินบูรณเงิน หลานเงิน ซึ่งได้รับพระราชทานสัญญาบัตร หรือ
รับประทวนตราเส้นาแต่กระทรวงใด ๆ เป็นผู้มีบรรดาศักดิ์

๒ เงินบูรณเงิน หลานเงิน ซึ่งรับราชการ เป็นกรมการ เป็นเจ้า
ภาษีนโยกร หรือเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้าน

๓ เงินบูรณเงิน หลานเงิน ซึ่งได้อำนาจมาจากทรัพย์สินช่วยราชการ
แผ่นดิน ในระหว่างคราวผูกบ่อนี้ตั้งมาแต่ก่อนเกินกว่าจำนวนที่
จะต้องเงินค่าแรงรับตีสำคัญ

๔ เงินบูรณเงิน หลานเงิน ซึ่งเป็นผู้สำรวจบัญชีคนตามความที่
ในมาตรา ๑๑ ของพระราชบัญญัติลักษณะผูกบ่อนเงิน รัตนโกสินทร ศก ๑๑๗

- ๕ จัณ บุตรี จัณ หาดาน จัณ ซึ่ง มี หนังสือ คู่หมั้น ตัว เป็น ไทย
- ๖ จัณ บุตรี จัณ ซึ่ง เป็น คน ไน บัง กับ ต่าง ประเทศ มี สัญญา ทาง พระราช ไมตรี ต่อ กรุง สยาม และ คู่หมั้น จัณ หาดาน จัณ ซึ่ง เป็น คน ไท อยู่ใน สถาน ราชทูต และ กรุง ต่าง ประเทศ
- ๗ จัณ บุตรี จัณ หาดาน จัณ ซึ่ง มี ใบ เดี่ยว เป็น สำคัญ ว่า ได้ เสีย เงิน ค่า ราชการ ไน มณฑล ซึ่ง ไม่ ได้ ผล มี
- ๘ จัณ บุตรี จัณ หาดาน จัณ ซึ่ง อายุ ต่ำ กว่า ๓๘ ปี หรือ สูง กว่า ๖๐ ปี
- ๘ จัณ บุตรี จัณ หาดาน จัณ ซึ่ง เป็น คน ทู พด ภาพ ไม่ สามารถ จะ หาเลี้ยงชีพ โดย ลำพัง ตน ได้

ในการ ที่ เกี่ยว แก่ จำพวก คน ที่ ควร จะ ได้รับ อนุญาต ยก เว้น ตาม ความ ใน มาตรา ๕ ข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ และ ข้อ ๕ และ ที่ ก่อ ต่ำ ไว้ใน ข้าง ต้น ของ ข้อ ๖ และ ข้อ ๗ ตาม ความ ใน พระราช บัญญัติ นั้น ตัว อนุญาต ยก เว้น ไม่ ต้อง ออก ให้ ไป เพราะ หนังสือ สำคัญ ที่ สำหรับ ตัว ผู้ นั้น ถ้า พอ จะ เป็น หลัก ตาม อยู่ เดียว ตัว อนุญาต ยก เว้น ทุก ๆ คน นี้ จะ ต้อง ลง ชื่อ และ ประทับ ตรา ของ ผู้ว่า ราชการ เมือง

หมวดที่ ๕ การเก็บ

ข้อ ๗ การ เก็บ เงิน ค่า แรง และ ผูก มี ข้อ จัณ หัด สมุห์ ชาญ เป็น ผู้ เก็บ ณ ที่ ว่า การ อำเภอบ โดย ความ ตรวจตรา และ คำ สั่ง ของ นาย อำเภอ แต่ ถ้า สมุห์ ชาญ มี การ สรรพากร อื่น ที่ จะ ทำ นาย อำเภอ มี อำนาจ ที่ จะ ตั้ง มี ได้ หนึ่ง ใน ที่ ว่า การ ของ อำเภอ ให้ ทำ การ นั้น ได้ ชั่วคราว หนึ่ง

๐๘/10/๒๕๖๖

เมื่อ ผู้ว่า ราชการ เมือง จะ ตั้ง ใบ เดี่ยว ไป ให้ นาย อำเภอ ทำ การ ตรวจ

เก็บเงินค่าแรงและผูกข้อมือจีน ก็ให้กำหนดเวลาที่จะให้ตั้งมือ
เก็บเวลาใด และให้แล้วเสร็จเวลาใดทุก ๆ ตำบล ผู้ว่าราชการ
เมืองจะยอมให้นายอำเภอตำบลหนึ่งตำบลใด ทำการตรวจเก็บเงิน
ค่าแรงและผูกข้อมือจีนแล้วเกินกว่า ๔ วันไม่ได้เว้นไว้แต่มีเหตุเกิด
ขึ้นในพื้นที่นั้น ซึ่งเป็นภาระจำเป็นให้แล้วในกำหนดไม่ได้

การเก็บเงินค่าแรงและผูกข้อมือจีนนี้ ต้องตั้งมือเก็บตั้งแต่วัน
ที่ ๓ เดือนกรกฎาคม

นายอำเภอต้องบอกให้กำนัน นายตำบลทุก ๆ คน โฆษณาของตัว
รู้ว่า การเก็บเงินค่าแรงและผูกข้อมือจีน จะตั้งมือเก็บตำบล
ใดเวลาใด และต้องให้แล้วเสร็จเวลาใด ตามเวลาซึ่งผู้ว่าราชการ
เมืองจะได้กำหนดไว้ และให้กำนันผู้ใหญ่บ้านพากันมาเสียเงินค่าแรง
และผูกข้อมือตามวันและเวลาที่ได้กำหนดนั้น

เจ้าพนักงานเก็บทุก ๆ คน ต้องมีใบอนุญาตเงินสดรายวันสำหรับเงินที่
ได้เก็บทุก ๆ วันนั้นไว้และให้มีจำนวนเงินที่ส่งคลังแจ้งอยู่ในนั้นด้วย

ตำบลใดเกิดจากที่ว่าการของนายอำเภอ นายอำเภอจะตั้งให้
กำนันที่ดูแลอยู่ในตำบลนั้นเป็นผู้เก็บก็ได้ และให้กำหนดเวลาที่
ต้องเก็บให้แล้วไปให้ทราบด้วย

การตรวจจับ

ข้อ ๘ ในการที่จะสำรวจเงินจรที่เป็นคนเดินทางและที่อาศัย
อยู่ตามเรือทั้งหมดนั้น ให้ข้าหลวงเทศาภิบาลจัดการดังนี้ คือ

08/10/2566

เมื่อถึงวันที่ ๑ เดือน ตุลาคม ให้นายอำเภอ ใน ตำบลหนึ่ง ซึ่ง
 เป็นตำบลตั้งอยู่ใน ทางร่วม ที่คนต่างเมือง จะต้อง ผ่าน มา ตรวจ เรือ ทุก ๆ
 ลำที่ พายเข้ามา ผ่าน มา ทาง ที่ว่าการ ของ อำเภอ นั้น และให้ทำเป็น ประกาศ
 ปิด ไว้ ในที่ เบ็ดเตล็ด ที่ โรง ตรวจ ของ นายอำเภอ ให้ปรากฏว่า จีน หรือ
 ผู้ที่เป็น บุตรจีน หลานจีน ซึ่งจะต้อง เสียเงิน ค่าแรง และผูก ข้อมือ
 ต้อง แวะบอก ณ ที่โรง ตรวจ เสียก่อน จึงจะเดินทาง ค่อยไป ได้ การที่
 จะตรวจนี้ ต้อง ตรวจ โดยทันที ถ้าตรวจดู เห็นว่า ใบเสร็จ นั้น มี
 คำหรือ รูปพรรณสัณฐาน ของ กับผู้ใดอื่น แล้ว ก็ให้ปล่อยตัว ไป และผู้ใด
 ที่ต้อง เสียเงิน ค่าแรง และผูก ข้อมือ จีน แต่ยังไม่ มี ใบเสร็จ เป็นคัมมือ
 ก็ให้เก็บเงินค่าแรง และผูก ข้อมือ ผู้ นั้น โดยทันที ถ้าผู้ นั้นยังไม่
 ได้เสียเงิน ค่าแรง และผูก ข้อมือ ให้ยึดตัวไว้จนกว่า จะชำระให้เสร็จ
 ผู้ใดที่มา เสียเงิน ค่าแรง และผูก ข้อมือ ณ ที่ โรง ตรวจ ของ
 นายอำเภอ ก็ให้นายอำเภอ ทำบัญชี สำรองเพิ่มเติมส่งไปยี่ ที่ว่าการ
 เมือง อย่าง ชำที่ สุด เดือน ละ ครั้ง

นายอำเภอทุก ๆ คนจะต้อง ได้รับ ใบเสร็จ ใบอนุญาต ยกเว้น และ
 บังไว้ให้พอ เพื่อ เมื่อเวลาตรวจแล้วจะได้ ออก ตัว ใบเสร็จผูก ข้อมือ
 หรือ ใบอนุญาต ยกเว้น ได้ในทันที

ใน การที่จะสำรวจ พวกจีน ที่เป็น คนเดิน ทาง ให้เข้า หลวงเทศาภิบาล
 มีคำสั่ง ให้กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน เจ้าพนักงาน ตำรวจ ภูธร นายอำเภอ
 และเจ้าพนักงาน สรรพากร ให้ตรวจตัว ใบเสร็จ ของ พวกจีน หรือ
 ผู้ที่เป็น บุตรจีน หลานจีน บรรดาที่ จะต้อง เสียเงิน ค่าแรง และผูก

08/10/2566

ข้อ ๘ ซึ่งเดินผ่าน มา ใน เขตฯ ตำบล นั้น จึง ทุกคน ตั้งแต่วันที่ ๑ เดือน
ตุลาคม จนถึงวันที่ ๓๑ เดือน ธันวาคม ถ้าเงินคนใดมีใบเสร็จว่า
ได้เสียเงินค่าแรงและผูกข้อมือ แต่ยังไม่ส่งไป ถ้าตรวจ
พบว่ายังไม่เสียก็ให้จับและพาตัวไปส่งให้นายอำเภอโดยทันที เพื่อ
นายอำเภอจะได้เก็บเงินค่าแรงและผูกข้อมือแล้วมอบใบเสร็จให้ไป
เป็นสำคัญ

คนจำพวกนี้ทุก ๆ คน นายอำเภอจะต้องสำรวจไว้ในบัญชี
สำรวจเพิ่มเติม แล้วส่งไปยังที่ว่าการเมืองอย่างช้าที่สุดเดือนละครั้ง

คนอนาถาไม่มีเงินจะเสีย
ต้องเข้ารับใช้การงาน

ข้อ ๙ ถ้าเงินหรือบุตรเงิน หลานเงินคนใด ซึ่งจะต้องผูกข้อ
เงินค่าแรง แต่เป็นคนอนาถาไม่มีเงินค่าแรงจะเสีย ผู้นั้นจะ
ต้องเข้ารับใช้การงานโยธาในเมืองที่ตัวสำนักเขาได้รัยอยู่นั้น การ
ที่จะทำนั้นแล้วแต่ผู้ว่าราชการเมืองจะมีคำสั่ง แต่ในระหว่างเวลาที่
ผู้นั้นทำการอยู่นั้น ให้ผู้ว่าราชการเมืองจัดหาอาหารให้บริโภค
เงินหรือบุตรเงิน หลานเงิน ตามที่กล่าวมานั้นจะต้องผูกข้อมือตาม
ธรรมเนียม และได้รับตัวอนุญาตยกเว้นไม่ต้องเสียเงินค่าแรง

เมื่อเวลาเก็บเงินเจ้าพนักงาน
สรรพากร ต้องตรวจ สอบ

ข้อ ๑๐ ในเวลาทำการเก็บเงินค่าแรง และผูกข้อมือเงินนั้น
เจ้าพนักงานสรรพากรทุก ๆ คน ต้องตรวจตราและช่วยกันผู้ใหญ่

บ้านตรวจดูคนที่หลบหนีไม่มาผูกมัดเสียเงินค่าแรงและให้คอยตรวจตรา
อย่าให้เจ้าพนักงานผู้น้อยกระทำให้เงินบุตรเงินหลานเงินได้ความเดือด
ร้อนโดยมิจำเป็น

หมวดที่ ๕

การเบียดเบียน

ข้อ ๓๑ มีเงินและบุตรเงินหลานเงินได้บริจาศทรัพย์ในการอาสาช่วย
ราชการแผ่นดินเนื่อง ๆ ทรงพระราชดำริเห็นว่าคนเหล่านั้นได้
กระทำคุณแก่ราชการอยู่แต่จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สั่งว่า
ถ้าปรากฏว่าเงินหรือบุตรเงินหลานเงินคนใด ได้บริจาศทรัพย์อาสา
ช่วยราชการแผ่นดินอย่างไรในระหว่างคราวผูกมัดที่ส่งมาแล้ว โดย
จำนวนเงินเกินกว่าอัตราค่าแรงเงิน ตามพระราชบัญญัติลักษณะผูกมัดเงิน
รัตนโกสินทร ศก ๑๑๘ แล้ว ก็อย่าให้คนเหล่านั้นต้องผูกมัดหรือต้อง
เสียเงินค่าแรงเลย ให้ถือเอาใบรับเงินช่วยราชการ ที่ผู้ว่าราชการ
เมืองได้ทำให้เป็นสำคัญในการที่ยกเว้นโดยพระบรมราชานุญาต

วิธีส่งเงินคลัง

ข้อ ๓๒ จำนวนเงินที่เก็บได้นั้น นายอำเภอ จะต้องส่งไปยังคลัง
เมือง อย่างช้าที่สุดเดือนละครั้ง หรือมิฉะนั้น นายอำเภอ จะเก็บเงินนั้น
ไว้ ในที่ว่าการ ของตัว โดยไม่ต้องนำส่งคลัง ได้แต่ในจำนวนเงินที่
ไม่เกินกว่า ๓๐๐๐ บาท แต่ถ้า นายอำเภอ ได้ตั้งอยู่ในเมืองแล้ว
เงินค่าแรงที่เก็บได้นั้น ต้องส่งไปยังคลังเมือง ไม่ช้ากว่าวันรุ่งขึ้น

๒๑
หมวดที่ ๒

บำเหน็จของเจ้าพนักงานสำรวจ

ข้อ ๓๓ จำนวนเงินค่าแรงที่เก็บได้จากพวกจีน หรือ บุตรจีน หลานจีน
ที่ตั้งบ้านเรือนประจำอยู่ในตำบลนั้น ซึ่งได้สำรวจไว้ตามความใน
ข้อ ๒ และข้อ ๓ ให้หักออกเป็นค่าบำเหน็จของกำนัน ร้อยละ ๓ ผู้
ใหญ่บ้าน ร้อยละ ๒

ในการที่เจ้าพนักงานตรวจจับ ออกตรวจจับคนมาสำรวจตามความ
ในข้อ ๕ นั้น ถ้าจับได้คนหนึ่ง เจ้าพนักงานต้องได้รับเงินค่า
บำเหน็จ ๑๒ ปี

เจ้าแก้วของพวกจีนที่ได้รับอนุญาตเป็นผู้สำรวจพวกจีนและบุตรจีน
หลานจีน ตามความในมาตรา ๓๐ ของพระราชบัญญัติลักษณะ
ผูกขาด รัตนโกสินทร ศก ๓๑๘ นั้น ได้รับเงินค่าบำเหน็จ ร้อยละ ๓๐
ในจำนวนเงินค่าแรงที่เก็บได้ตามบัญชีสำรวจที่เกินกว่า ๕๐ คน

เงินส่วนตกรังหมดเหล่านี้ต้องหักออกจากจำนวนเงินที่เก็บได้จ่าย
ให้แก่เจ้าพนักงานผู้ที่จะได้รับนั้นโดยทันที และจำนวนเงินที่เหลือ
อยู่นั้นให้ส่งเข้าไว้ในคลัง

โทษของผู้ที่ไม่มาเสียเงิน
ค่าแรงตามเวลาที่กำหนด

ข้อ ๓๔ 10 ^{จีน}หรือ บุตรจีน หลานจีน ทั้งปวงที่ไม่ได้มาเสียเงินค่าแรง

และผูกข้อมือตามความในมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติลักษณะ
ผูกข้อมือ รัตนโกสินทร ศก ๑๑๘ นั้น จะต้องปรับเป็นเงินบาทหนึ่ง
ตามความในมาตรา ๑๕ ของพระราชบัญญัตินั้น และจำนวนเงิน
ค่าปรับนั้นก็ให้ส่งเข้าไว้ยังคลังเป็นเงินค่าปรับของการตำรวจ

โทษของผู้ที่ไม่ยอมเสียเงิน
ค่าแรงที่ตัวจะต้องเสีย

ข้อ ๑๕ จีนหรือบุตรจีนหลานจีนที่ไม่ยอมเสียเงินค่าแรงที่ตัวจะ
ต้องเสีย ตามความในมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติลักษณะผูก
ข้อมือ รัตนโกสินทร ศก ๑๑๘ นั้น ต้องให้เข้ารับใช้การงานโยธาของ
เมืองที่ตัวสำนักฮาไคยอฮูหรือที่ตัวถูกจับนั้น มีเวดากำหนดเดือน
หนึ่งตามความในมาตรา ๑๖ ของพระราชบัญญัตินั้น การที่จะทำนั้น
ต้องแล้วแต่ผู้ว่าราชการเมืองจะมีคำสั่ง

แต่ในระหว่างเวลาที่ผู้พ้นทำการอยู่นั้น ให้ผู้ว่าราชการเมืองจัด
หาอาหารให้บริโภค และพวกจีนหรือบุตรจีนหลานจีนเหล่านั้นต้อง
ผูกข้อมือตามธรรมเนียมและได้รับตัวอนุญาตยกเว้น

โทษผู้ที่ใช้ใบเสร็จหรือใบ
ซึ่งออกให้ไว้สำหรับผู้อื่น

ข้อ ๑๖ ถ้าผู้ใดยื่นใบเสร็จให้ตรวจดำเนินรูปพรรณในใบเสร็จ
ไม่ต้องกับดำเนินรูปพรรณของผู้นั้น และชันสูตรเห็นปรากฏว่า

ผู้หนึ่งตั้งใจที่จะซื้อวัสดุ โดยกรียาที่ใช้ ใบเสร็จ หรือ บิล ออกให้
ไว้สำหรับผู้อื่นก็ดี ผู้หนึ่งจะต้องเสียเงินค่าแรง และ ปรับโทษ ตาม
ความใน มาตรา ๓๗ ของพระราชบัญญัติ ลักษณะผู้กับเงิน รัตน โกสินทร์ ศก ๓๓๘

โทษผู้ที่ใช้ ใบเสร็จ หรือ บิล ปลดอม

ข้อ ๓๗ ใน การ ที่ ผู้ใด ใช้ ใบเสร็จ หรือ บิล ปลดอม นั้น ผู้หนึ่งจะต้อง
ถูกจับ และ เสียเงิน ค่าแรง แล้ว ส่ง ตัว ไป ให้ ศาล ปรับ โทษ ตาม พระราช
กำหนด กฎหมาย อัน ควร แก่ ความผิด

ที่ ผู้กับเงิน

ข้อ ๓๘ ที่ ผู้กับเงิน จะต้อง ชน ตาม หัว เมือง ตาม ความใน พระราช
บัญญัติ มาตรา ๗ นั้น ให้ ใช้ ที่ ว่า การ อำเภอบ เป็น ที่ ผู้กับ ให้
กรมการ อำเภอบ เป็น พนักงาน ผู้กับ และ ให้ กำหนด เป็น พนักงาน ตำรวจ

ประกาศ มา ณ วันที่ ๓๓ มีนาคม รัตน โกสินทร์ ศก ๒๕๓๓

(ลง พระนาม) ดำรง ราชานุภาพ

เสนาบดี กระทรวงมหาดไทย

เจ้าพนักงานหอสมุด

บัญชีแบบพิมพ์ต่าง ๆ และ คำอธิบายใน การที่จะใช้

แบบที่	ชนิดของแบบ	คำอธิบาย
๑	บัญชีสำรวจ	บัญชีสำรวจ นี้นี้พิมพ์เป็น ๒ ติ คือ ขาวและเขียว บัญชีกระดาษดี ขาว นั้นสำหรับ การสำรวจ ตาม ที่ กล่าว มา ใน ข้อ ๒ และ ข้อ ๓ ซึ่งกำหนด เป็น ผู้สำรวจ บัญชี กระดาษ ดี เขียว นั้น สำหรับ การสำรวจ ตาม ความ ใน ข้อ ๘ ซึ่ง นายอำเภอ เป็น ผู้สำรวจ
๒	บัญชี การอนุญาต ยกเว้น	บัญชี อนุญาต ยก เว้น นี้ เป็น นำ ที่ ของ กำหนด ที่ จะต้อง ทำ สำหรับ คน ที่ได้ ยก เว้น ได้ ตาม ความ ใน มาตรา ๕ ของ พระราชบัญญัติ ศึกษาน ผู้ บัณฑิต โทลันทร ศก ๑๙๘ และ ต้อง ส่ง ไป ให้ นายอำเภอ พร้อมกับ บัญชี สำรวจ ให้ ดู ใน ข้อ ๒
๓	ใบเสร็จ	ใบเสร็จ นี้ ไม่ ต้อง ใช้ คำอธิบาย ใบเสร็จ นี้ ต้อง ทำ ที่ ๆ ว่า การ อำเภอ ประทับ ตรา ผู้ช่วยราชการ เมือง และ ลง ชื่อ สมุห บัญชี อำเภอ
๔	ใบ อนุญาต ยกเว้น	ใบ อนุญาต ยก เว้น นี้ ทำ อย่าง เดียว กับ ตัว ใบเสร็จ คือ ประทับ ตรา ผู้ช่วยราชการ เมือง และ ลง ชื่อ สมุห บัญชี อำเภอ

๕. บัญชีสำรวจ ^๕แบบ นี้ ^๕ต้อง พิมพ์ เป็น กระดาษ ใบบลิว และ
 โดย ^๕ตั้ง เซป เป็น สมุด บัญชี ทบเนียน ^๕ต้อง มี ใ^๕ใน ที่ ว่า การ
 สรรพากร ทุก ๆ แห่ง บัญชี ทบเนียน นี้ ^๕ต้อง ทำไว้
 ก่อน นำ เวลา สิ้น การ เก็บ ภาษี ^๕เมื่อ เสร็จ แล้ว
 ผู้ว่าราชการ เมือง ^๕ต้อง ส่ง ไปยัง ที่ ว่า การ มณฑล
 หนึ่ง และ ข้าหลวงเทศาภิบาล ^๕ต้อง ส่ง มา ยัง
 กระทรวง หนึ่ง

๖. บัญชี โดย ^๕ตั้ง เซป จำนวน คน
 ที่ อนุญาต ยก
 เว้น ^๕แบบ นี้ ใช้ ทำ อย่าง เดียว กัน กับ แบบ ที่ ๕

๗. บัญชี ^๕ชี้แจง นายอำเภอ ^๕ต้อง ทำ บัญชี การ เก็บ เงิน ค่า แรง
 เหตุ ที่ ได้ ทำ และ ^๕ผู้กับ ขอ มอ^๕เงิน ย่นยง ที่ ว่า การ เมือง เดือน ละ ๒ ครั้ง
 การ เก็บ เงิน ค่า ^๕ทุก ๆ เดือน ผู้ว่าราชการ เมือง ^๕ต้อง ยื่น ยัง ที่ ว่า การ
 แรง และ ^๕ผู้กับ ขอ มอ^๕เงิน มณฑล เดือน ละ ครั้ง ทุก เดือน และ ข้าหลวงเทศา
 ภิบาล ^๕ต้อง ส่ง เข้า มา ยัง กระทรวง

๘. ใบเสร็จ เงิน ^๕ใบเสร็จ ชนิด นี้ จะ แจก ให้ ^๕ได้แก่ พวก จีน ที่
 ช่วย ราชการ ^๕ได้ ปรึกษาก ทรัพย์ ^๕ช่วย ใน ราชการ แผ่นดิน ^๕ตาม ที่
 แผ่นดิน ^๕กล่าว ไว้ ใน ข้อ ๓๗

08/10/2566

ประกาศ กระทรวง นคร บาด

เรื่อง ห้ามไม่ให้ปลูกสร้างเรือนหรือโรงแถวอื่นทำด้วยไม้ต่าง ๆ
อื่นในที่ริมถนนพาหุรัด

พระแก่น้อย เจ้ากรมหลวงนครบาล เสด็จมาที่กระทรวง
นคร บาด รับพระบรมราชโองการได้เกล้าฯ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๖ เกิดเพลิงไหม้ขึ้นใน
ท้องที่ถนนพาหุรัด เพราะที่ตำบลนี้มีเรือนโรงปลูกสร้างด้วยไม้จริงเป็น
เหตุให้เกิดเพลิงไหม้ขึ้นง่าย แต่ใหม่ตึกตามมากคือไป

ทรงพระราชดำริเห็นว่า ในท้องที่แถวถนนนี้เป็นทำเลที่ค้าขาย
เจ้าของที่ดินปลูกสร้างเรือนโรงแถวให้เข้าก็ได้ค่าเช่าสูงเป็นผล
ประโยชน์พอแก่การที่จะปลูกสร้างตึกแถวให้เป็นความมั่นคงได้ ไม่
สมควรจะปลูกสร้างโรงแถวด้วยไม้ ยกเว้นแต่ก่อน ซึ่งอาจเป็นเหตุ
ให้เกิดขึ้นได้โดยง่าย เป็นเหตุให้เกิดอันตรายแห่งทรัพย์สินสมบัติของ
เจ้าของตึกแถวเรือน กับทั้งของมหาชนอันตั้งอยู่ในที่ใกล้เคียงนั้น
ด้วย จึงสมควรจะจัดการแก้ไขในที่ตำบลอื่นเกิดเพลิงไหม้แต่ครั้งนี้ให้
ห่างจากความอันตรายกับทั้งให้เป็นไป โดยความงามเรียบร้อย
ตามลำดับอันควร

เพราะฉะนั้นห้ามมิให้ผู้อื่นผู้ใดปลูกสร้างเรือน หรือโรงแถว
อื่นทำด้วยไม้ต่าง ๆ ทุกอย่างทุกชนิดขึ้นในที่ริมถนนตำบลซึ่งเกิดเพลิง

08/10/2566

ใหม่ คราวนั้นต่อไป เว้นแต่จะได้ ระเบียบอนุญาตจากเจ้าพนักงาน กระทรวง
นคร บาด ซึ่งจะได้ อนุญาต ให้ปลดเป็น ครั้ง เป็น คราว เช่น โรง พัก ทำงาน
หรือ โรง สำหรับ มี การ เติม ชั่ว ด้มัย หนึ่ง เท่านั้น แต่ ถ้า ผู้ใด มีความ
ประสงค์จะ ก่อ สร้าง เข้า เถื่อน อยู่ หรือ สำหรับ ให้ เข้า ลง โน ที่ ของ ตน
ดง น แลว ก็ ให้ ผู้ นั้น กระทำ การ ปลด สร้าง เป็น ตึก ให้ เปน สิ่ง ที่ ถาวร
มัน คง ต่อ ไป

ประ กาศ มา ณ วัน ศุกร ที่ ๑๗ เมษายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒

(ตงพระนาม) นครศวรฤทธิ

เสนาบดี กระทรวง นครบาด

กฎเสนา บัติ กระทรวงนครบาด

แก้ ไข ด้วย การ พนั น สี่ เหวง ลัก

ด้วย ตาม ขั้ ความ โน มาตรา ๕ แห่ง พระ ราชบัญญัติ อากร การ พนั น
รัตนโกสินทร ศก ๑๒๐ มี ว่า ให้ เสนา บัติ มี อำนาจ ที่ จะ ออก กฎ เสนา บัติ
ตั้ง อัตราค่า อนุญาต ให้ เติม การ พนั น อย่าง ไต โดย กำหนด อย่าง ไต แต่
มี อำนาจ ที่ จะ ห้าม ไม่ ให้ เติม การ พนั น อย่าง ไต ๆ ได้ โน ที่ ไต ๆ นั้น

บัด นี้ มี การ พนั น เสนั สี่ เหวง ลัก ซึ่ง กำหนด อยู่ โน การ พนั น ประเภท
ที่ ๓ แห่ง ข้อ ๒ โน กฎ เสนา บัติ สำหรับ อากร การ พนั น เนิ มณฑล กรุง เทพฯ
อนุญาต ให้ เติม ได้ ทุก ระตุ กัด นั้น มี ผู้ เติม กัน มาก ชุก ชุม แล ทั้ง
ตั้ง บ่อน เติม วิม กน นทท ทาง ไม่ ไซ้ ที่ ส้มควร จะ ตั้ง บ่อน เติม จึง ทรง
พระ กรุณา โปรดเกล้า ฯ พระราช ทาน พระ บรม ราชานุญาต ให้ เสนา บัติ

กระทรวง นคร บาด แก่ประเภท การ พนัน แด พิกัด เพื่อให้ การ เ่นพนัน
 ชนิด น้อย ลง แดทั้ง จะได้ ไม่ เ่นใน ที่ ไม่ สมควร พัน ด้วย คือ
 ตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ ให้ ยก การ
 พนัน ดี เหนง ถัก จาก ประเภท ที่ ๓ ไป รวม ไว้ ใน การ พนัน ประเภท ที่ ๒ แห่ง
 ข้อ ๒ ใน กฎ เ่นมา บัดี้ สำหรับ อากร การ พนัน ใน มณฑล กรุง เทพ ฯ ซึ่ง
 อนุญาต ให้ เ่นได้ แต่ เปน ครั้ง เปน คราว เฉพาะ คำ บัด ใน เวลา เทศ กาด
 แด ให้ เว้น ยก อัครว คำ อนุญาต เ่นกับ การ พนัน ประเภท ที่ ๒ ของ หนึ่ง วัน ละ
 สอง บาท ลับ ไป

กฎให้ ไว้ ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒

(ลง พระนาม) นรเศรษฐ์

เ่นมา บัดี้ กระทรวง นคร บาด

ประกาศ ตั้ง ข้า หลวง พิเศษ จัด การ

ศาล ยุติธรรม ใน ห้ว เมือง

มี พระบรม ราชโองการ ดำรัส เ่นขอ เกด้า ฯ ให้ บระกาศ ให้ ทราบ
 ทัก กัน ว่า ได้ ทรง พระกรุณา โปรด เกด้า ฯ ให้ มี ส.เตอร์ เย สติว อัด บัดี้
 เปน ข้า หลวง พิเศษ จัด การ ศาล ห้ว เมือง แทน มี ส.เตอร์ ฮาร เย เกิก ปาด ริก

มี ส.เตอร์ เย สติว อัด บัดี้ มี อำนาจ เ่นนำ ที่ ตาม พระ ราช บัญญัติ
 ตั้ง ข้า หลวง พิเศษ จัด การ ศาล ยุติธรรม ใน ห้ว เมือง ทั้ง ปวง รัตนโกสินทร
 ศก ๑๒๕ นั้น ทุก ประการ

ประกาศ มา ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒

๐8/10/2566
 เปน วันที่ ๑๒๕๘๗ ใน รัชกาล บัดี้ ณ บัดี้

เกิน ๓ คอก แต่ถ้าเจ้าพนักงาน วิชา คตอง เห็นว่าจะเป็นที่เกิด ขวางกั้น
 การเดิน เรือ หรือจะ เป็น อันตรายแก่ สิ่ง คตอง ด้วย ประการใด ๆ จะบังคับ
 ให้ รือ ถอนเสียก็ได้ ผู้ปลูกสร้าง ต้อง ทำ ตาม ถ้าผู้ปลูกสร้าง ผู้ใด
 ไม่ทำตาม บังคับ ของเจ้าพนักงาน ผู้นั้น มีความผิด ให้ปรับ ไม่เกิน ๒๐
 บาท หรือจำคุก ไม่เกินเดือนหนึ่ง หรือ ทั้งปรับ แล จำ ด้วย ส่วน สิ่งของ
 ที่ปลูกสร้าง ผู้นั้น ให้เจ้าพนักงาน รือ ถอนเสีย แล ทำ ที่ดิน ให้ เรียบ ร้อย
 คง เดิม ค่าที่ ต้อง ใช้ จ่าย ไป ใน การ รือ ถอน นั้น เท่าใด ให้เจ้าของ
 ผู้ปลูกสร้าง ใช้ จง เดิม ด้วย

ข้อ ๔ ถ้าผู้หนึ่งผู้ใด จะ ทำ สะพาน ข้าม คตอง กัด หรือ จะทำ สะพาน
 ทำน้ำ นอก จาก ที่ ได้ อนุญาต ไว้ แล้ว กัด หรือ จะปลูกสร้าง สิ่งใด ๆ
 ลง ใน เขต รัณน หตวง กัด ให้มา ขอ อนุญาต ต่อเจ้าพนักงาน วิชา คตอง
 ก่อน แล เมื่อ เสนอ บัญชี กระ ทรวง เกษตรา จิกร เห็น เป็น การ สมควร แล
 อนุญาต แล จึง จะ ทำ ได้ ถ้าผู้หนึ่งผู้ใด ชิน ทำไป โดยไม่ ได้ รับ อนุญาต
 ก่อน แล ผู้หนึ่ง มีความผิด ให้ปรับ เปรงเงิน ไม่เกิน ๒๐ บาท หรือจำคุก
 ไม่เกินเดือนหนึ่ง หรือ ทั้ง ปรับ แล จำ ด้วย แล ให้ รือ ถอน สิ่ง ที่ปลูก
 สร้าง ไว้ นั้น ไปเสีย แล ให้กระ ทำที่ นั้น ให้ เรียบ ร้อย คง เดิม ด้วย ถ้า
 แล ผู้นั้น ไม่ รือ ถอน สิ่ง ที่ ตน ปลูกสร้าง ไว้ นั้น ก็ ให้เจ้าพนักงาน จัด การ
 รือ ถอน แล กระ ทำ พิน ที่ ให้ เรียบ ร้อย แล คิด เขา ค่า ใช้ จ่าย แก่
 ผู้ปลูกสร้าง นั้น เหมือน ใน ข้อ ๓

ข้อ ๕ ให้เจ้าพนักงาน วิชา คตอง มีอำนาจ ที่จะ อนุญาต ให้เรือ ต่ำ หนึ่ง
 ต่ำใด เดิน ใน คตอง ภาชี เจริญ หรือ ไม่ อนุญาต เมื่อใดก็ได้

ข้อ ๖ บรรดาเรือที่จะเดินในคลองภาษีเจริญนี้ ให้เดินทางฝั่งขวามือ
ของ คนทุก เมื่อ

ข้อ ๗ ห้ามมิให้จอดเรือกลางคลองแต่จอดขวางท่า แต่ห้าม
มิให้เรือใหญ่ที่มีขนาดปากกว้างตั้งแต่ ๕ ศอกขึ้นไปจอดซ้อนต่อกัน
ถ้าผู้ใดทำผิด ข้อนี้ ให้ปรับผู้นั้นเป็นเงินไม่เกิน ๒๐ บาท หรือจำคุก
ไม่เกินเดือนหนึ่ง หรือทั้งปรับและจำคุก

ข้อ ๘ บรรดาเรือกลไฟที่จะเดินในท่าคลองภาษีเจริญนี้ ห้าม
มิให้เดินเร็วเกินกว่า ชั่วโมงละ ๒๐๐ เส้น ถ้าเรือกลไฟถ้าใดเดิน
เกินกำหนดจนเรือแพหรือสิ่งใด ๆ ในท่าคลองภาษีเจริญเป็นอันตราย
เสียหายไปด้วยกำลังเรือกลไฟนั้น เจ้าของเรือกลไฟถ้าหนีต้องเสียค่า
ใช้ทุนหนุนหนุนให้แก่ผู้ที่ต้องอันตรายเสียหายนั้น ตามแต่ศาลจะพิจารณา
เห็นสมควร

ข้อ ๙ ให้เจ้าพนักงานรักษาคคลอง เก็บค่าธรรมเนียมแก่เรือที่อนุญาต
ให้เข้ามาในท่าคลองภาษีเจริญตามอัตราดังต่อไปนี้

๑ เรือกลไฟวาตะ ๓๒ อัฐ วัดตั้งแต่สุกหัวเรือตรงมาจนสุกท้ายเรือ
เศษต่ำกว่าวา ให้คิดเป็นวาหนึ่ง

๒ เรือใช้ถ้ำยกหรือเรือสำหรับบรรทุก ซึ่ง มีขนาดยาวตั้งแต่ ๓ วา
ขึ้นไปวาละ ๓๒ อัฐ

วัดตั้งแต่ศูนย์หัวเรือ อ้อมมาตามกราบจนถึงศูนย์ท้ายเรือ เศษต่ำ
กว่าวา ให้คิดเป็นวาหนึ่ง

๓ เรือขนาดย่อมซึ่ง มีขนาดยาวต่ำกว่า ๓ วา ลงมาถ้าละ ๘ อัฐ

ข้อ ๑๐ บรรดาเรือขนาดเล็กตั้งแต่ขนาดเรือสำปั้น พาย หน้า ๓ กระบุง
 ลงมาอย่างหนึ่ง เรือ พระสงฆ์ซึ่ง เจ้า ของ ท่าน มีกิจ ชุระไป มา ใน เรือ นั้น
 ด้วย อย่างหนึ่ง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ยก ค่า ธรรมเนียม พระราช
 ทาน ไม่ต้อง เสีย

กฎ ให้ ใ้ ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๗๒๒

(ลงนาม) เทเวศร์ วงษ์วิวัฒน์

เสนาบดี กระทรวง เกษตราธิการ

ประกาศ

ยก เด็ก อากร บ้าง ใน มณฑล

พิศณุโลก

ด้วย อากร บ้าง ใน มณฑล พิศณุโลก นั้น ยัง หา ได้ คิด จัด การ ให้
 เป็น ที่ เรียบ ร้อย อย่าง ไต ไม่ ยัง คง ให้ มี ผู้ รับ ผูก ขาด ไป ทำ และ การ ที่
 ให้ มี ผู้ รับ ผูก ขาด ไป ทำ นั้น ผู้ รับ ผูก ขาด มัก จะ หา ขยาย เบียด เบียน
 ราษฎร เป็น ต้น ว่า ถ้า ปี ไต มี งง จับ ทำ รัง ใน บ้าง น้อย เมื่อ ราษฎร
 เข้า ไป ตัด พันไม้ ใน บ้าง หรือ จุด บ้าง หา ประโยชน์ นาย อากร ก็ แกล้ง พาด
 หา เหตุ พ้อง ร้อง ราษฎร ให้ ได้ รับ ความ เตื่อต ร้อน เพื่อ เอา เงิน ไป เป็น
 ประโยชน์ ทั้ง ราษฎร ก็ ย่อม ตัด ไม้ พัน ใช้ ด้อย ทุกลุ่ม มาก ขึ้น กว่า แต่ ก่อน
 หตาย เท่า กระทำ ให้ มี งง จับ ทำ รัง ใน บ้าง สูญ น้อย ลง ไป ทุก ที่ และ
 เงิน ซึ่ง รับ ผูก ขาด นั้น ย่อม เป็น อัน มาก จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ

ให้ยกเลิก อากร บำ ผึง ใน มณฑล พิศณุโลก เดียว เพื่อ เป็น การ บำรุง

ราษฎร ให้ ได้ คัด พันธุ์ ไม้ ไร่ สอดย สืบ ไป

ศาลาว่า การ มหาด ไทย

ประกาศ มา ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม รัตนโกสินทร ศก ๒๒๒

(ลง พระนาม) ดำรง ราชานุภาพ

เสนา บดี กระทรวง มหาด ไทย

ประกาศ

ยกเลิกการเก็บเงิน ค่านาค่า สัมภักศร และ อากร ค่าน้ำ ใน อำเภอ

หนองหวดง แด อำเภอแม่กตของ แขวง เมือง อุไทยธานี

ด้วย การ เพาะ บดุง ทำ ไร่ ทำ นา และ การ หอ สัตว์ น้ำ ใน ท้อง ที่ อำเภอ

หนอง หวดง แด อำเภอแม่กตของ ใน แขวง เมือง อุไทยธานี เป็น การ อด คัด

ขัด ดัน กันตาร มาก ไม่ บริ บูรณ เหมือน ใน ท้อง ที่ อำเภอ อื่น ราษฎร ทำ

ได้ แต่ พอ บริ โภค เลี้ยงชีพ ของ ตน หาก ถึง แก่ ชื้อ ขาย แดก เปลี่ยน เป็น

ประโยชน์ไม่ จึง ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ ยกเลิก การ เก็บเงิน

ค่านาค่า สัมภักศร และ อากร ค่าน้ำ แก่ ราษฎร ใน ดอง อำเภอ นี้ เดียว

ให้ คง เก็บ เงิน ค่า ราชการ คน หนึ่ง ปี ละ ๕ บาท เพื่อ เป็น การ บำรุง

ราษฎร ต่อ ไป

ศาลาว่า การ มหาด ไทย

ประกาศ มา ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม รัตนโกสินทร ศก ๒๒๒

(ลง พระนาม) ดำรง ราชานุภาพ

เสนา บดี กระทรวง มหาด ไทย

ประกาศ

ยกเลิก การเก็บ เงินค่านาค่าสัมภักดิ์ และอากรค่าน้ำใน อำเภอสังขละบุรี
อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอไทรโยค

ด้วยการ เพาะปลูก ทำไร ทำนาและ การหาสัตว์น้ำ ของราษฎร ใน
ท้องที่ อำเภอสังขละบุรี อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอไทรโยค ในแขวง
เมืองกาญจนบุรี เปน การขัดคัด ขันด้น กันตาร ไม่บริบูรณ์เหมือน ใน
ท้องที่ อำเภออื่น ราษฎร ทำได้ แต่พอ บริโภคเลี้ยงชีพ ของตน หาถึง
แก่ซื้อ ขาย แลก เปลี่ยน เปน ประโยชน์ไม่ จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ
ให้ยกเลิก การเก็บเงิน ค่านาค่า สัมภักดิ์ และอากร ค่าน้ำแก่ราษฎร
ในอำเภอสังขละบุรี อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอไทรโยค รวมทั้ง ๓ อำเภอ
เพื่อเปน การบำรุง ราษฎร ใน ๓ อำเภอนี้ ให้เจริญต่อไป

ศาสตราจารย์ มหาคหิตไทย

ประกาศ มา ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒

(ลง พระนาม) ดำรง ราชานุภาพ

เสนาบดี กระทรวงมหาดไทย

ประกาศแก้ไขเพิ่มเติม

ประกาศจัดการ บ้องกั้น กาฬโรค

วันที่ ๒๘ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๑

มี พระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้า ฯ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

08/10/2566

ด้วยบัตรนี้ ใช้ กอล์ฟ โรค ได้ เกิด ขึ้น แล้ว ใน เมือง มณีดา กับ เมือง อมมอย เหมือน ที่ เมือง ฮอง กง จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ทรา พระราชบัญญัติ ประกาศ เพิ่มเติม เพื่อ บังคับ กอล์ฟ โรค ดัง ข้อ ความ ต่อไปนี้

ข้อ ๓ เว้น ตำ หนึ่ง ตำ ใด ซึ่ง ออก จาก เมือง มณีดา หรือ เมือง อมมอย มา ถึง น่าน น้ำ สยาม ใน วัน หรือ ใน ภาย หลัง วัน ที่ ได้ ประกาศ พระราชบัญญัติ นี้ ต้อง แวะ จุด ที่ เกาะ ไม่ ก่อน ที่ จะ ได้ รับ ใบ อนุญาต ของ ตำแหน่ง บังคับ โรค ภัยอันตราย ให้ โดย เข้า มา ได้ นั้น ต้อง รอ พัก อยู่ กว่า จะ ครบ กำหนด เวลา เข้า วัน เดิม นับ ตั้งแต่ วัน ที่ ได้ ออก มา จาก ท่า หรือ จนกว่า เจ้า พนักงาน แพทย์ จะ อนุญาต ให้ เข้า มา

ข้อ ๒ ข้อ ความ อื่น ทุก ข้อ ให้ คง ใช้ ตาม ประกาศ พระราชบัญญัติ จัดการ บังคับ กอล์ฟ โรค ลง วันที่ ๒๘ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๑ นั้น จึง ทุก ประการ

ประกาศ มา ณ วัน เดียว ที่ ๑๖ พฤษภาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ เป็น วันที่ ๑๒๖๐๕ ใน รัชกาล บั ตย บั นั น

กฎเสนา บดี กระทรวง ยุติธรรม

กฎ ที่ ๔๒ ด้วย การ พ้อง ข้าราชการ การ เป็น จำเลย ใน ความ อาญา ตาม ประกาศ สั่ง พ้อง ข้าราชการ ทูต ของ ชุดี พระบาท ๒ ๑๑๑ คำ ว่า ข้าราชการ ทูต ของ ชุดี พระบาท หรือ ข้าราชการ ให้ เข้า ใจ ความ ดัง นี้ คือ

- ๑ ข้าราชการ ที่ ได้ รับ พระราชทาน สัญญา บั ตร์ ตำแหน่ง ยศ เป็น ชุนนาง
 - ๒ ข้าราชการ ที่ ได้ รับ พระราชทาน สัญญา บั ตร์ หรือ ตราตั้ง มี ตำแหน่ง
- นำ ที่ ราชการ เช่น เป็น นาย ร้อย ทหาร หรือ ผู้ พิพากษา หรือ ข้าราชการ

กรมการ เมืองเหล่านี้ ถ้าต้อง พ้อง หาใน ความ ซาญา ซึ่ง จะ มีโทษ หลวง
ต้อง นำ ความ ขึ้น กราบ บังคม ทูล พระ กรุณา ขอ พระราช ทาน พระ บรม
ราชานุญาต ก่อน แต่ ข้าราชการ ที่ ได้ รับ ประทวน หรือ ตราตั้ง ของ เสด็จ บัด
เจ้า กระทรวง นั้น ไม่ ต้อง ขอ พระ บรม ราชานุญาต

วันที่ ๑๗ พฤษภาคม วันวันโกสินทร ศก ๑๒๕

(ตง พระนาม) รั้วพิพัฒน์ ศักดิ์

กฎเสนา บดี กระทรวง มหาตไทย

แก้ ไข หมวด และ อัครา การ พนัน สี่ เห่งถัก

ด้วย ตาม ความ โผ มาตรา ๕ แห่ง พระ ราช บัญญัติ อากร การ พนัน
วันโกสินทร ศก ๑๒๐ มีว่า ให้เสนา บดี มี อำนาจ ที่ จะ ออก กฎ เสนา บดี
ตั้ง อัตราค่า อนุญาต ให้ เล่น การ พนัน อย่าง ใด โดย กำหนด อย่าง ใด และ
ให้เสนา บดี มี อำนาจ ที่ จะ ห้าม ไม่ ให้ เล่น การ พนัน อย่าง ใด ๆ ได้ ใน ที่
ใด ๆ นั้น

บัด นี้ มี การ พนัน สี่ เห่งถัก ซึ่ง ได้ กำหนด ไว้ ให้ อยู่ ใน การ พนัน
หมวด ที่ ๓ แห่ง ข้อ ๒ ใน กฎ เสนา บดี สำหรับ บายกร การ พนัน ใน มณฑล
ชั้น ใน อนุญาต ให้ เล่น ได้ ทุก ระดั กาด นั้น มี ผู้ เล่น ชุก ชุ่ม และ เล่น ได้
เสีย กัน เปน เงิน มาก ๆ คล้าย ไข่ ปีก ซึ่ง ได้ ทรง พระ มหา กรุณา ให้
ยก เด็ก เสีย นั้น จึง ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ยก การ พนัน สี่ เห่ง
ถัก ซึ่ง อยู่ ใน หมวด ที่ ๓ ไป รวม ไว้ ใน การ พนัน หมวด ที่ ๒ แห่ง ข้อ ๒
ใน กฎ เสนา บดี สำหรับ บายกร การ พนัน ใน มณฑล ชั้น ใน ซึ่ง อนุญาต ให้
เล่น ได้ เปน ครั้ง เปน คราว เฉพาะ คำบด หนึ่ง คำบด ใด ใน เวลา เทศกาล

08/10/2566

และเรียก อัตราค่าอนุญาตเท่ากับการ พนัน หมวดที่ ๒ วง ๑ วัน ละ ๒ บาท

คำสั่งว่า การ มหาดไทย

กฎให้ ใ้ ณ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม รัตนโกสินทร ศก ๒๒๒

(ลงนาม) พระยา ศรี สหเทพ

ราช ปลัด ทุต ของ

ประกาศแก้ความ ใน มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ

สัตว์ พาหนะ ศก ๑๑๘

มี พระ บรม ราชโองการ ดำรัส เห็น เกด้า ๆ สั่ง ว่า ตาม ความ ใน พระราช บัญญัติ สัตว์ พาหนะ ร. ศ. ๑๑๘ หมวดที่ ๕ มาตรา ๕ ว่า ให้บรรดา เจ้า ของ สัตว์ พาหนะ นำ สัตว์ พาหนะ ของ ตน มา หมายถึง แต่ จต ตง ทะเบียน ใน อำเภอ นั้น ๆ แต่ ใน การ จต ทะเบียน ชั้น แรก นี้ ถ้า เปน สัตว์ พาหนะ ซึ่ง มี ตัว รูปพรรณ เดิม อยู่ แล้ว ไม่ ต้อง ทำ ตัว รูปพรรณ ใหม่ เปน แต่ ให้ เจ้าพนักงาน สดัก หลัง ตัว รูปพรรณ เดิม เปน สำคัญ แล้ว ให้ ใช้ ตัว นั้น ต่อ ไป แต่ ไม่ ให้ เรียก ค่า ชกรรม เนียม อย่าง ไต เว้น ใ้ แต่ ต้อง ทำ ตัว รูปพรรณ ให้ ใหม่ จึง ให้ เรียก ค่า ชกรรม เนียม ตาม พระราชบัญญัติ นั้น

บัดนี้ ทรง พระราช ดำริ เห็น ว่า ตัว รูปพรรณ สัตว์ พาหนะ เดิม ที่ ทำ ไว้ นั้น ยัง บก พร่อง หา ได้ หมายถึง รูป พรรณ สัตว์ ใ้ ให้ ชัด เจน ไม่ แต่ ทั้ง คง ให้ ใช้ ตัว ใ้ หดาย อย่าง ก็ เปน การ ถ่า มาก แก่ เจ้า พนักงาน ที่ จะ ตรวจตรา ให้ การ เปน ไป ตาม พระราช บัญญัติ โดย เวียบ รัชย ใ้ ทรง พระราช ดำริ เห็น ควร จะ ให้ ใช้ ตัว รูปพรรณ เปน อย่าง เดียว กัน ทั้ง สิ้น เพราะ ฉนั้น จึง ทรง พระ กรุณา โปรด เกด้า ๆ ให้ ยก เดิก ข้อ ความ ใน

08/10/2566

พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ ร.ศ. ๑๓๘ มาตรา ๕ เสีย ให้เปลี่ยน
ความใน มาตรา ๕ ใหม่เป็นดังนี้

หมวดที่ ๕

ว่าด้วย ลักษณะ ทำ ตัว รูป พรรณ

มาตรา ๕ ตั้งแต่วันที่ ได้ ใช้พระราชบัญญัติ นี้ ให้บรรดาเจ้าของ
สัตว์พาหนะนำ สัตว์พาหนะ ของ ตน มา หมายถึง คำนี้ แต่จุด ตง ทะเบียน
ท้อง ที่ แต่ ตาม กำหนดวันที่ นายทะเบียน ใน อำเภอ นั้น จะกำหนด ให้ นำ มา
การ จุด ทะเบียน นี้ ให้ นายทะเบียน กระทำ ตาม หลัก ตาม ที่ ว่า ได้ ใน
มาตรา ๖ แต่ ใน การ จุดทะเบียน ชั้นแรกนี้ ถ้า เป็น สัตว์พาหนะ ที่มี ตัว
รูปพรรณเดิม ถูก ต้อง ตาม กฎหมาย อยู่ แล้ว ให้ นายทะเบียน เรียก คำ
ขรรมนิยม แต่ คำ ตรวจ แต่ หมายถึง คำนี้ สัตว์ ส่วน ตัว รูป พรรณ ใหม่ ให้
เขียน ทำให้ เบื่อ อย่า ให้ เรียก คำ ขรรมนิยม เดย ส่วน ตัว รูป พรรณ เดิม
ให้ นายทะเบียน เรียก มา เก็บ ได้ แต่ ให้ สัตว์ เป็น สำคัญ ว่า ใช้ ไม่ ได้ ต่อ ไป
แต่ สัตว์พาหนะ ตัว โต ตัว รูป พรรณ เดิม ไม่มี ตาม กฎหมาย ต้อง ทำ ตัว
รูป พรรณ ให้ ใหม่ ให้ เรียก คำ ขรรมนิยม เดิม ตาม พระราชบัญญัติ นี้

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๒๒ เป็น
วันที่ ๑๒๐๑๕ ใน รัชกาล บัณฑิต

ประกาศ ใช้ พระราชบัญญัติ สัตว์พาหนะ ศก ๑๑๘

มี พระบรมราชโองการ ดำรัส เหนือเกล้า ฯ ตั้งว่า เมื่อวันที่ ๘
พฤศจิกายน รัตนโกสินทร ศก ๑๑๘ ได้ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้
ตรา พระราชบัญญัติ สัตว์พาหนะ ร.ศ. ๑๓๘ ขึ้นไว้ และว่า ถ้า จะทรง พระ

บรม ราชานุญาต ให้เสนาบดี กระทรวงมหาดไทย ^{ซึ่ง กงวัชชบงคมนตรี ชน}
สำหรับการใช้ พระราชบัญญัติ สัตว์พาหนะ ร.ศ. ๑๓๘ มี ข้อ ความ ดังนี้

ข้อ ๓ ในต้นเดือนกันยายน ร.ศ. ๑๒๒ นี้ ให้กรมการอำเภอ เรียก
ประชุมกำนัน มาชี้แจงให้เข้าใจ หมายประกาศ แต่วิธี กรอก บัญชี
สำรวจสัตว์พาหนะ (ตาม อย่างแบบ พิมพ์) แล้วจ่าย หมาย ประกาศ แบบ
พิมพ์นั้น ให้แก่กำนัน ไป ให้พอทุก หมู่บ้าน ในตำบล นั้น ๆ ใน การ เรียก
ประชุม ตาม ความ ใน ข้อ นี้ ถ้า เรียก ผู้ใหญ่บ้าน บรรดา พอ จะ มา ประ
ชุมได้ มา พัง ด้วยยังเป็น การดี

ข้อ ๒ ให้กำนัน รับ หมาย ประกาศ แบบ พิมพ์ ไป สำรวจ สัตว์พาหนะ
ไปแจกแก่ ผู้ใหญ่บ้าน ใน ตำบลนั้น ให้ทั่วกัน และ ให้กำนัน แนะนำให้ ผู้
ใหญ่บ้านเข้าใจวิธีลงบัญชี สัตว์ตาม แบบ นั้น

ข้อ ๓ ให้ผู้ใหญ่บ้าน ตาม ตำบล บรรดา มี สัตว์พาหนะ ให้
ทราบ ว่า ใคร มี สัตว์อย่างใดเท่าใด ให้จดชื่อ แต่จำนวน สัตว์ลงใน
บัญชีนั้น

ข้อ ๔ ใน ปลายเดือนกันยายน ไม่เกิน วันที่ ๒๕ ให้กรม การ
อำเภอ ออกไป เรียก รวบรวม ไปสำรวจ ตาม ตำบล แต่ ตรวจดู การ ที่จุด นั้น
เห็นใช้ ไม่ได้ก็ ให้รับแก่ ใครจนใช้ ได้แล้ว รับรวม มาเป็น ตำบล ๆ จนครบ

ข้อ ๕ ในเดือนกันยายนนั้น ให้เทศาภิบาล ไปรับเครื่อง สัตว์
ที่ กระทรวงมหาดไทย พออำเภอ ละ ๒ เครื่อง ใน มณฑลนั้น

ข้อ ๖ ในเดือนตุลาคม ร.ศ. ๑๒๒ เป็นวัน กำหนด ลง มือ สักไบ หู
หมายตำหนิ ^{๐๘/10/25๖๖} ๖ กระบือ และใน การ ที่ จะ เริ่ม ลงมือสัก นั้น ควร เรียก พนักงาน
งานที่จะเป็นช่าง สัก ใน อำเภออื่น ๆ มาประชุมกันที่ อำเภอเมือง จัด

การ สักโค กระบือ ใน อำเภอเมือง สักตำบลหนึ่ง สอง ตำบล ให้เห็นเป็น
ตัวอย่างให้คน เหล่า นั้น เขา ใจ วิถี สัก ก่อน จึงให้ ไป ลงมือ สัก ใน ที่ของ ที่
อำเภออื่น ๆ พร้อมกัน

ข้อ ๗ ลักษณะ การ ที่จะ ลง มือ สัก หมาย คำหิ โค กระบือ นั้น ให้
กรมการ อำเภอ ผู้เป็น นาย ทะเบียฬ ตาม พระราช บัญญัติ ตรวจ หมาย ชี้ ดำรวจ
สัตว์ พาหนะ ที่ ได้ ให้ กำนัน ผู้ ใหญ่ บ้าน ทำ มานี้ ให้ ทราบ ก่อน ว่า ตำบล
ใด มี จำนวน โค กระบือ เท่า ใด แต่ เที่ยง รักษา ไว้ ใน เวลา นี้ ที่ โค
ที่ กำหนด ให้ ลง มือ สัก ใน เดือน ตุลาคม นี้ เพราะ เป็น ฤดู น้ำ ที่ ราษฎร
รวบรวม โค กระบือ เที่ยง ไว้ เป็น แห่ง ๆ ไม่ กระจัด พรวัด พราย เมื่อ
กรมการ อำเภอ ได้ ทราบ ว่า เที่ยง รักษา ไว้ ใน ที่ ไต ๆ มั่ง แล้ว ให้ ประกาศ
บอก กำนัน ผู้ ใหญ่ บ้าน แด่ เจ้า ของ สัตว์ ให้ ทราบ ว่า กรมการ อำเภอ
จะไป สัก หมาย คำ หิ โค กระบือ ที่ ตำบล ไต วัน ไต ให้ กำนัน ผู้ ใหญ่
บ้าน พา เจ้า ของ สัตว์ ที่ นั้น ๆ ไป พร้อม กัน ณ ที่ เที่ยง สัตว์ ใน วัน นั้น นั้น

ข้อ ๘ เมื่อ ถึง วัน นิต สัก ที่ ไต ให้ กรมการ อำเภอ กับ ช่าง สัก ไป ที่ นั้น
ให้ เขา หมาย ชี้ ดำรวจ ไป ด้วย เมื่อ สัก หมาย คำ หิ โค กระบือ ของ ผู้ ไค
แล้ว ให้ แพง ลง ไว้ ใน ช่อง จด หมาย เหตุ ใน หมาย ชี้ ดำรวจ เป็น สำคัญ ว่า
วัน ไค ได้ สัก หมาย คำ หิ โค กระบือ ของ ผู้ ไค เท่า ใด

ข้อ ๙ ก่อน ที่จะ สัก ให้ ตาม เจ้า ของ แด่ กำนัน ผู้ ใหญ่ บ้าน ก่อน ต่อ
ไม่มี เหตุ สงสัย ว่า จะเป็น ของ ผู้อื่น แล้ว จึง สัก

ข้อ ๑๐ การ สัก หมาย คำ หิ โค กระบือ นั้น ให้ สัก หุ ขวา ต้อง ระวัง

08/10/2566

ทำให้ถูกวิธี
ไม่ต้องเสีย

สักให้หมึกติดได้จริง ๆ ย่ำมั่งง่าย

แต่ม้าข้าง

ข้อ ๑๑ ห้ามมิให้สักโค กระบือ ที่มีรอยสักอยู่แล้ว

ข้อ ๑๒ โค กระบือ ซึ่งมีถิ่นตามประจำอยู่ในท้องที่อำเภอใด ให้
สักตราอำเภอ นั้น ย่ำมั่งง่าย เป่า ต้นว่าโค กระบือถิ่นอำเภอเสนา น้อย
แต่หันหน้าไปตั้ง อยู่ในท้องที่อำเภอ พระราชวังเช่นนี้เป็นตัวอย่าง ต้อง
สักตราอำเภอเสนา น้อย ห้ามมิให้สักตราอำเภอ พระราชวัง เพราะเหตุว่า
ครั้นสักแล้วโค กระบือ นั้น ย่อมจะกลดไปอยู่ท้องที่อำเภอเสนา
น้อย ตามเดิม

ข้อ ๑๓ โค กระบือ ที่ได้สักหมายสำเนาแล้วนั้น เจ้าของจะขาย
หรือ ให้กรรมสิทธิ์แก่ผู้อื่นในท้องที่อำเภออื่นเองก็ดี หรือจำหน่ายไป
ยังท้องที่อำเภออื่นก็ดี ก่อนเวลาที่ได้รับตัวรูปพรรณใหม่ ต้อง
มารับตัวรูปพรรณใหม่เสียก่อนจึงจะโอนกรรมสิทธิ์ไปได้ แต่เมื่อ
มีผู้มาขอทำตัวรูปพรรณเช่นนี้ ก็ให้กรมการอำเภอผู้แทนนายทะเบียน
ทำตามวิธีที่ได้ว่าไว้ในพระราชบัญญัติสักพาหนะ ร.ศ. ๑๓๘ นั้นเกิด

ข้อ ๑๔ เมื่อถึงระงับตั้งแต่เดือนมกราคม เป็นต้นไป ให้กรม
การอำเภอผู้แทนนายทะเบียน มีหมายสั่งกำนันให้ประกาศบอกกำหนด
วันที่นายทะเบียนจะตั้งมีดทำตัวรูปพรรณสักตัวพาหนะ ตำบลใดวันใด
ตำบลที่ไกลที่ว่าการอำเภอ จะให้เจ้าของต้อนมาทำตัวรูปพรรณ
ที่ ๆ ว่าการอำเภอก็ได้ แต่ตำบลที่ไกลหรือที่ระต้อนสักตัวมายังที่
ว่าการอำเภอได้ โดยยาก กรมการอำเภอควรยกไปตั้งทำตัวรูปพรรณใน
ที่ซึ่งเป็นการสะดวกแห่งใดก็ได้

และ ในการ ที่นิต ทำตัว รูปพรรณ นั้น กรม การ อ่าเภอ ต้อง เอาใจ
ใส่ ระวัง อย่าง หนึ่ง คือ นิต ให้ เจ้า ของ ต่อน สัตว์ มา แต่พอ เท่า จำนวน ที่ จะ
ทำได้ ใน วัน หนึ่ง ๆ คำนัต ให้ มาก มาก จน ต้อง มา รอ ให้ คั่ง ค้าง ถ้า มาก
แก่ เจ้า ของ แด สัตว์ ที่ ต้อง มา รอ นั้น

ข้อ ๑๕ ในการ ทำตัว รูปพรรณ นั้น ต้อง ทำตัว อย่าง ใหม่ ให้ ทุก
ตัว สัตว์ แต่ กรม การ อ่าเภอ ต้อง พิจารณา ให้ โดย เฉพาะ อย่าง นี้ คือ

๑ โค กระบือ ให้ ตรวจ ดู รอย ตา ที่ ได้ สัก หนุ่ ไว้ ก่อน ถ้า เป็น รอย
ตรา อ่าเภอ ของ ตัว จึง ทำตัว รูป พรรณ ให้ ถ้า เป็น รอย ตรา อ่าเภอ อื่น
ห้าม มิ ให้ ทำตัว รูป พรรณ ให้

๒ ถ้า ช้าง ม้า กัด หรือ โค กระบือ ที่ ยัง ไม่มี รอย สัก กัด เจ้า ของ
จะ มา ขอ ทำตัว รูป พรรณ กรม การ อ่าเภอ ต้อง ใส่ เตียง แด สับ พยายาม เป็น
ที่ พอ ใจ ว่า เป็น สัตว์ มา แต่ ที่ โด แด เหตุ โด โค กระบือ จึง ยัง ไม่ได้ สัก หนุ่
คือ เชื่อ ได้ ว่า มิ ไซ้ ของ โจร ผู้ร้าย จึง ให้ ทำตัว รูป พรรณ ให้ ถ้า เป็น
โค กระบือ ต้อง สัก หมาย คำ หนี ก่วง จึง ทำตัว รูป พรรณ ห้าม มิ ให้
ทำตัว รูป พรรณ ให้ ก่อน หมาย คำ หนี เป็น อัน ขาด

ข้อ ๑๖ ตัว รูป พรรณ นั้น ต้อง เข้ม หนืด กัน ทั้ง ตน ตัว แด ตัว ตัว ๆ
ให้ เจ้า ของ สัตว์ ไป ตน ตัว เก็บ รักษา ไว้ หนึ่ง การ เข้ม หนืด ตัว รูป พรรณ นั้น
ถ้า ตัว เต็ม หนึ่ง ทำ ค้ำบด หนึ่ง ้วย ให้ รวม หดาย ค้ำบด ใน เล่ม เดียว กัน จึง
จะ เป็น การ ดี เพราะ จะ สอด ค้ำบด ได้ ง่าย

ข้อ ๑๗ การ จด ทะเบียน พื ต้อง จด คิด ถิ่น ไม่ กับ ทำตัว รูป พรรณ ห้าม
มิ ให้ ผัด รว ไว้ จน เวล ใด อื่น

ข้อ ๓๗ ให้แยกทะเบียนผู้สมัครอย่างหนึ่งเป็นทะเบียนแพนด ๑ คือ
ทะเบียนช่างต่างหาก ม้าต่างหาก โคต่างหาก กระบือต่างหาก และใน
แพนดหนึ่งนั้น ให้เก็บแยกเป็นตำบล ๆ อีกชั้นหนึ่ง จึงจะหยิบค้น
ตรวจตราได้ง่าย

ข้อ ๓๘ ให้เทศาภิบาลเป็นธุระแต่รับผิดชอบที่จะฝึกหัดชี้แจงให้
พนักงานเข้าใจทำการตามความที่ได้เข้ามาในกรณีนี้ ทั้งที่จะตรวจ
ตราให้ถาวรเป็นไปได้จริงทุกประการ

กระทรวงมหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๒๗ พฤษภาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๓๐

(ลงพระนาม) ดำรง ราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

ประกาศเก็บเงินค่าใบอนุญาตชุดร้อนหาพลอย

ตำบลคลองแองแขวงเมืองตราด

พระเจ้า น้อง ยาเธอ กรมหลวงดำรงราชานุภาพ เสนาบดีกระทรวง
มหาดไทย รับพระบรมราชโองการได้เกล้า ๆ ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้า ๆ สั่งว่า ตามความในพระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่
รัตนโกสินทร ศก ๑๒๓๐ ซึ่งได้ประกาศในหนังสือพิมพ์ราชกิจจานุเบกษา
แผ่นที่ ๒ ลงวันที่ ๓๓ พฤษภาคม ร.ศ. ๑๒๓๑ ให้เพิ่มเติมความในพระราช
บัญญัติการทำเหมืองแร่ หมวดที่ ๓ ว่าด้วยการร้อนหาแร่ ให้ใช้
แต่ในท้องที่ ^{๐81102566} ซึ่งเสนาบดีจะได้ประกาศโดยเฉพาะความแจ้งอยู่แล้ว

บัดนี้ ได้ทราบ ว่า ที่ตำบลคลองแ่ง อำเภอ ศรีบัวทอง ของเมือง
 ทรายทอง มณฑลจันทบุรี มีแร่พลอยแดงเกิดขึ้น ราษฎรพากันขุดร่อนหา
 พลอยอยู่ ประมาณ ๕๐, ๕๐ คน เป็นการสมควรจะประกศเก็บเงิน
 ค่าใบอนุญาตร่อนแร่ ขึ้นไว้ในเมืองทรายทอง จันทบุรี ใ้ไป

จึงทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต ให้
 เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ซึ่งบัญชาการ กรมราชโลหกิจ ประกาศ
 เก็บเงินค่าใบอนุญาต ร่อนแร่ หนึ่ง ปี ละห้าบาทแก่ราษฎร ที่ขุด ร่อนหาแร่
 พลอยแดง ตำบลคลองแ่ง อำเภอเมืองทรายทอง มณฑลจันทบุรี ตั้งแต่วันที่ ๓
 สิงหาคม วันโกสสินทรศก ๑๒๒๒ สืบไป

ประกาศ มา ณ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม วันโกสสินทรศก ๑๒๒๒

(องค์พระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

แจ้งความกระทรวงการต่างประเทศ

ด้วย ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศแจ้งความ ให้ทราบ ว่า
 ดอกเตอร์เดอ เซอร์ ประธานาธิบดี กรุง สวิตเซอร์แลนด์ ผู้จัดการออฟฟิศ
 กลางแห่ง สังกัด ไพรินซ์ส์สมาคมซึ่ง ตั้งอยู่ที่ กรุงเบิร มีหนังสือ มา ยัง
 กระทรวง การต่างประเทศ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ศก ๑๒๒๒ แจ้งความ ว่า
 ประเทศ สวิตเซอร์แลนด์ ซึ่ง ขยาย บ้างกัน อังกฤษ ได้เห็นชอบด้วย หนังสือ
 สัญญา สังกัด ไพรินซ์ส์สมาคม ซึ่ง ได้ประชุมแก้ไขไว้ครั้ง หลังที่สุดที่ กรุง
 วอชิงตัน เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ศก ๑๒๑๖ และจะได้เข้าอยู่ในสมาคมนี้
 ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ศก ๑๒๒๒ เป็นต้นไป แต่ตาม ความใน มาตรา ๒๕

วันที่ ๕ มิถุนายน วันโกสอินทร ศก ๑๒๒

ด้วยทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศแจ้ง ความ ให้ทราบ ว่า มีสเตอร์ โร เวดทด์ ฟอนดิเนา อุปทูต ออสเตรเลีย สำหรับ ประเทศสยาม ซึ่ง ตั้ง อยู่ที่ กรุงโตเกียว มีหนังสือ มา ยัง กระทรวง การ ต่าง ประเทศ ลง วันที่ ๕ พฤษภาคม ร.ศ. ๑๒๒ ว่าได้รับ คำสั่ง จาก รัฐบาล ออสเตรเลีย ส่ง ประกาศ ของ รัฐบาล อังกฤษ มา ว่า บริษัท โทร เลข ชื่อว่า อีส เทน เอกส เทน ชั้น ออสเตรเลีย เซ้อ แอนด์ ไชนา ขอเข้า ชื้อ รับ ผด ประโยชน์กระทำ ตามหนังสือ สัญญา ล่ากด โทร เลข สยามคม ซึ่ง ได้ ประชุม แล้ว ที่กรุง เซนต์ปีเตอส์เบิร์ก เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ร.ศ. ๙๔ แต่ บริษัท นี้ได้ เข้า อยู่ใน พวก ถือ ตาม หนังสือสัญญา ตั้งแต่ วันที่ ๑๒ มีนาคม ร.ศ. ๑๒๓ เป็นต้นไป ตาม ความ ใน ข้อ บังคับ คิด ท้าย สัญญา มาตรา ๓๒ ภาค ๒ ซึ่ง ได้ รับ การ ประชุม แก่ ไช ที่เมือง บูคา เปสค์ แล้ว

วันที่ ๖ มิถุนายน วันโกสอินทร ศก ๑๒๒

ด้วยทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศแจ้ง ความ ให้ทราบ ว่า มอง ชิเออร์ โยเซฟ แซมเป้ ประธานาธิบดี กรุง ลิวิตซ์มันด์ ผู้จัดการ ออฟฟิศ กกลาง แห่ง ล่ากดโปรดนีย์ สยามคม ซึ่ง ตั้ง อยู่ที่ กรุง เบ็ด มีหนังสือ มา ยัง กระทรวง การ ต่าง ประเทศ ลง วันที่ ๔ ตุลาคม ร.ศ. ๑๒๓ แจ้ง ความ ว่า ประเทศ ริ บับ ดิกคิงมา ได้ เห็น ชอบ ด้วย หนังสือ สัญญา ล่ากด โปรดนีย์ สยามคม ซึ่ง ได้ ประชุม ไว้ ที่ กรุง วอชิงตัน เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ร.ศ. ๑๑๖ มีแจ้ง ดัง ต่อไปนี้ คือ

ที่ ๑ หนังสือ สัญญา ว่าด้วย ส่ง เงิน ทาง โปรดนีย์

ที่ ๒ หนังสือ สัญญา ว่าด้วย ส่ง ห่อ ส่ง ของ ทาง โปรดนีย์

ที่ ๓ หนังสือสัญญาว่าด้วยการเก็บเงินไปรษณีย์

ตามข้อ ๓๐ ของหนังสือสัญญาแห่งข้อ ๕ ของข้อบังคับที่ว่าด้วยจำนวนเงินที่ใช้อยู่ในประเทศคิวบาเท่ากับเงินเหรียญนี้ คือ

๒๕ เซ็นติม เปน ๕ เซ็น ดาวอสต์

๓๐ เซ็นติม เปน ๒ เซ็น ดาวอสต์

๕ เซ็นติม เปน ๓ เซ็น ดาวอสต์

ด้วยรายเงินใช้จ่ายทั่วไปสำหรับออฟฟิศ ฯลฯ ประเทศ ซึ่ง ถัดจาก ไว้ ในข้อ ๓๔ ของหนังสือสัญญานี้ ประเทศคิวบาให้ตกอยู่เป็นชั้นที่ ๖

วันที่ ๓๐ มิถุนายน รัตนโกสินทรศก ๒๔๒๒

ด้วย ทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ ประกาศแจ้ง ความ ให้ ทราบว่า ทอดเตอร์ เดอ เซอร์ ประธานาธิบดี กรุง ลิวซ์ เดนคท์ ผู้จัด การ ออฟฟิศ กงถาง แห่ง สังกัดไปรษณีย์สเปนมาคม ซึ่ง ตั้ง อยู่ ที่ กรุง เบติ มี หนังสือ มา ยัง กระทรวง การ ต่าง ประเทศ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน แจ้ง ความว่า เมือง ใน ยิวรี่ ฝ่ายใต้ ใน บก ครอง ของ อังฤษ เห็น ชอบด้วย หนังสือ สัญญา สังกัดไปรษณีย์สเปนมาคม ซึ่ง ได้ ประชุม แล้ว ที่ กรุง วอชิงตัน เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ศก ๑๙๖๖ และจะ ได้ เข้า อยู่ใน สเปนมาคม นี้ ต่อถึงวันที่ ๑ ตุลาคม นำ เปน ต้นไป ตาม ความใน หนังสือ สัญญา ที่ว่า ด้วย ส่ง หนังสือ เหนือ สิ่ง ของ ซึ่ง ได้ ตีราคา ไว้ แล้ว นั้น กำหนด พักตเงิน คิด ตรง กัน ดังนี้

- ๑. เปนนี่ กิ่ง ตรง กับ ๒๕ ซาง ติมส์
- ๒. เปนนี่ ๓๐ ซาง ติมส์
- ๓. กิ่ง เปนนี่ ๕ ซาง ติมส์

08/10/2566

แต่ค่าไปรษณีย์ที่จ่าย กับใน เมือง ใน ยิวรี่ ฝ่ายใต้ นั้น เปน ดังนี้ คือ

หนังสือฝากนั้น ถ้ามีไปยังหัวเมืองชั้นของอังกฤษซึ่งคิดเก็บค่าไปรษณีย์
เช่นเดียวกันแล้ว จะเก็บหนักถึง ออหฺซ ต่อ เบเนนี ถ้ามีไปยังประเทศ
อื่น ๆ ที่มีชื่ออยู่ในลำดับไปรษณีย์สมาคมแล้ว จะเก็บหนักถึง ออหฺซ
ต่อ ๒ เบเนนี กับ กิ่ง ๓

ไปรษณีย์บริตั้น ถ้ามีไปอย่างเดียวกัน จะเก็บเบเนนีหนึ่ง ถ้ามี
สำหรับตอบมาด้วย จะเก็บ ๒ เบเนนี

หนังสือพิมพ์นั้น หนัก ๒ ออหฺซ จะเก็บ กิ่ง เบเนนี

หนังสือการค้าขายนั้น หนัก ๒ ออหฺซ ต่อ กิ่ง เบเนนี แต่อย่างน้อย
ที่สุด จะเก็บ ๒ เบเนนี กิ่ง

ห่อตัว อย่าง หนัก ๒ ออหฺซ ต่อ กิ่ง เบเนนี แต่อย่างน้อยที่สุด จะเก็บ

๓ เบเนนี

ค่าธรรมเนียมสำหรับจดวิธีสําค่า ๒ เบเนนี ข้อสัญญาที่ว่าด้วย
ตั้งสิ่งของบอกราคาให้ในเมืองไนยเรียจะรับส่งแต่เพียงในหนังสือฝากเท่านั้น

อัตราค่าธรรมเนียมที่ได้เก็บจากหนังสือที่ได้บอกให้มีประกันอย่างนี้
เหมือนกันกับที่ใช้ในเมืองอังกฤษ คือ ๕ เบเนนี ต่อ ๓๒ ปอนด์แรก
ตามจำนวนที่ให้ประกันไว้แต่ ๒ เบเนนี ถึง ต่อ ๓๒ ปอนด์ ต่อ ๆ ไป หรือ
ส่วนเศษเงินที่เกิน ๓๒ ปอนด์ แต่จำนวนเงินอย่างมากที่สุดที่จะรับ
ประกันนั้นเพียง ๓๒๐ ปอนด์

คำสั่งว่า การต่าง ประเทศ

วันที่ ๓๗ มิถุนายน รัตนโกสินทร ศก ๒๓๒๒

(ตง พระนาม) เหวะวงษ์วโร ประการ

เด่นาบดี ว่า การต่าง ประเทศ

ประกาศแก้ไขความในกฎข้อบังคับ

สำหรับปกครองบริเวณ ๗ หัวเมือง ข้อ ๒๓

ด้วยมีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ว่าตามความในกฎข้อบังคับสำหรับปกครองบริเวณ ๗ หัวเมือง ข้อที่ ๒๓ ว่า "บรรดาไปบอกแต่รายงานราชการทั้งปวงนั้น ข้าหลวงใหญ่ประจำบริเวณจะมีไปบอกมาหาหรือขอคำสั่งแก่ข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑลนครศรีธรรมราชหรือจะมีบอกมายังกรุงเทพฯ ก็ได้ แต่ข้าหลวงใหญ่ประจำบริเวณจะเห็นสมควรแก่ราชการ" นั้น ทรงพระราชดำริเห็นว่าสมควรจะจัดการแก้ไข เพื่อให้วิธีที่ข้าหลวงใหญ่ประจำบริเวณ ๗ หัวเมือง รายงานราชการมาซึ่งที่ว่าการมณฑลนครศรีธรรมราชให้เป็นระเบียบเรียบร้อยขึ้น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แก้ไขความในกฎข้อบังคับบริเวณ ๗ หัวเมือง ข้อที่ ๒๓ ให้ข้อความต่อไปนี้ คือ

ข้อที่ ๒๓ ให้ข้าหลวงใหญ่ประจำบริเวณ มีไปบอกแต่รายงานราชการทั้งปวงมาหาหรือ แต่ขอคำสั่งยังข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑลนครศรีธรรมราช เว้นแต่ถ้ามีราชการด่วนหรือราชการสิ่งใดที่ข้าหลวงใหญ่ประจำบริเวณเห็นว่าเป็นการจำเป็นจะมีบอกมายังกรุงเทพฯ ก็ได้ แต่ถ้ามีบอกมายังกรุงเทพฯ ต้องส่งสำเนาไปให้ข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑลนครศรีธรรมราชทราบด้วยจงทุกฉบับ

ประกาศมาณวันที่ ๑๓ มิถุนายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๒๒

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

ประกาศ ตั้ง ผู้บัญชาการ เวือนจำ

ด้วย ตาม ความใน พระราชบัญญัติ ตักษณ เวือนจำ ลง วันที่ ๑๘ มีนาคม ค.ศ. ๑๒๐ ความใน มาตรา ๒ ให้นำให้ เสนาบตี เจ้าหน้าที่มีอำนาจ ตั้ง ผู้บัญชาการ เวือนจำ ได้ นั้น.

บัดนี้ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ เสนาบตี กระทรวง มหาดไทย ตั้ง ให้ ข้า หลวง เทศาภิบาล, แล ปลัดเทศาภิบาล, แล ผู้ว่า ราชการ เมือง, เปน ผู้บัญชา การ เวือนจำ ใน มณฑล, เมือง, ที่ใด บังคับ บัญชา นั้น แล ให้ ผู้บัญชา การ เวือนจำ ที่ใด ตั้ง นี้ มี อำนาจ เต็ม ตาม พระราช บัญญัติ เวือนจำ ร.ศ. ๑๒๐ แล กฎข้อ บังคับ เวือนจำ ซึ่ง ได้ รับ พระบรม ราชานุญาต ให้ ตั้ง ขึ้น ไว้ แล ได้ ประกาศ ใน ราช กิจจานุเบกษา แผ่น ที่ ๔๕ หน้า ๒๓๓ ร.ศ. ๑๑๘ นั้น จึง ทุก ประการ

คำตาว่าการ มหาดไทย
ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๒
(ลงพระนาม) ดำรง ราชานุภาพ.
เสนาบดี กระทรวง มหาดไทย

กฎ เสนาบตี กระทรวง ยุติธรรม

กฎ ที่ ๕๓

ด้วย บัดนี้ กรรม การ คำตักฎี กามี ความ เห็น ว่า ความ ขาดยาที่ โจทย์ พ้อง ขอ แต่ ให้ คำตักฎี โทษ อย่าง เดียว ไม่ได้ ขอ เรียก สิ้นใหม่ เต็ม กับ โทษ ด้วย นั้น ^{10/2} ^{๑๒๑} ไม่ควร เรียก ค่า ขรรณ เข้มย อย่าง ไต อย่าง หนึ่ง เว้น

แต่ในชั้นฎีกานั้น ต้องเรียกค่าธรรมเนียมตามประกาศว่าด้วย ผู้ซึ่งจะ
ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา ร.ศ. ๑๓๖

ให้ศาลทั้งหลายทำตามความเห็นศาลฎีกาตั้งที่ว่ามานี้เถิด

วันที่ ๑๘ กรกฎาคม วันพฤหัสบดี ศก ๑๒๒

(ลงพระนาม) รัชพัฒน์ศักดิ์

เสนาบดีกระทรวงยุติธรรม

แจ้งความกระทรวงมหาดไทย

ด้วยมีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ เห็นชอบพร้อมสั่งว่า
การหาเลี้ยงชีพแก่การรับประทานครองราษฎรในเขตฯ แขวง อำเภอ น้ำป่า
ชัน เมือง พิษณุ มณฑลพิษณุโลก ย่อมเป็นการขัดคัดขัดสนกันดาร
มาก อาหารที่จะรับประทานครองใช้มีมันแกือกดอยปนกับเข้าเป็นพิษ
และใน การที่เกิดผู้ร้ายเงี้ยวก่อการจลาจล ชันในมณฑลพายัพนั้น
ราษฎรในอำเภอ น้ำป่า ก็ถูกกะเกณฑ์ช่วยในราชการหอบหามสิ่งสำคัญ
แต่รักษาทาง เป็น การเห็นจเห็นช้อยบอบช้ำในราชการมาก จึง
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อม ให้ยกเว้นการเก็บเงินด้วย
ในอำเภอ น้ำป่า ใน ศก ๑๒๒ ใต้ศกหนึ่ง เพื่อเป็น การบำรุงราษฎร นั้น

ศาลาว่าการมหาดไทย

แจ้งความมา ณ วันที่ ๒๓ กรกฎาคม วันพฤหัสบดี ศก ๑๒๒

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

แจ้ง ความ กระทรวงการ ต่าง ประเทศ

ด้วย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศ แจ้ง ความ ให้ทราบ ว่า
 มีสเตอร์ แอมิต ตัน กิง อรรถ ราชทูต อเมริกัน มีหนังสือ มา ยัง กระทรวง
 ต่าง ประเทศ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๒๒ แจ้ง ความ ตามคำสั่ง
 ของ รัฐ บาด อเมริกา มา ว่า ราช ทูต ขอส ตรีเย ณสำนัก อเมริกา ได้ส่ง
 หนังสือ ราชไฟ ของ เมือง บอสตัน แด แอส โกวินา เห็น ชอบด้วย หนังสือ
 สัญญาว่าด้วย สิ่ง ห่อ สิ่ง ของ ทางไปรษณีย์ ซึ่ง ได้ ประชุม ปกษากัน แล้ว
 ที่ กรุงวอชิงตัน เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน รัตนโกสินทร ศก ๑๙๒๒ แด
 จะได้จัดการตามสัญญานี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ร.ศ. ๑๒๒ เป็นต้นไป

ศาลาว่าการ ต่าง ประเทศ

วันที่ ๒๘ กรกฎาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒

(ลง พระนาม) เทเวธงษ์ วัชรประการ

เสนาบดีว่าการ ต่าง ประเทศ

ประกาศ ตั้ง กรม สมเด็จ พระเจ้า ตุกเชอ

ฝ่าย ใน

สุภมัตตุ พระ พุทธ สำน กาด เปน อดีต ภาค ถ่วง แล้ว ๒๔๕๖ พรรษา
 บัคยุ บัน กาด จันทรคติ นิยม ตระตะ ตั้งวิจิตรระ ตัวณะมาศ สุกกร บัคษ ทัตมัตติ
 ศะคีวาระ สุริยคติ กาด รัตน โกสินทร ศก ๑๒๒ สิงหาคม มาศ ตติยะ
 มาลาหะคุณ พิเศษ ปรีเขต กาด กำหนด

พระบาท สมเด็จพระปรมินทร มหา จุฬาลงกรณ์ บดินทร เทพยมงกุฏ
 บุรุษย์รัตนราชวดีวงษ์ วรุตมพงษ์ บริพัตร ราชบัณฑิตยราชนิกรโตม จาคูรัตน์
 บรม มหาจักร พรตติ ราชสังกาศ อุภโต สุชาติ สัง สุทธ เศราษณ์ จักร
 กวี บรม นารถ มหา มกุฏ ราช วราง กูร สุจริต มุตสุดำชิต ขรรค
 ชุก กฤษฐ์ ไพบุณย์ บุรพาทูตย์ กฤษณา ภินิหาร สุภาชิกาว ริงสุณย์ดี ชัญญ
 ตักษณ วิจิตร โสภากย์ สรรพวงค์ มหา โชนค มางค ประนต บาท มงกช ยุคต
 ประสิทธิ์ สรรพ ศุภผล ชุตม บรม สุขุมต ทิพย เทพา วตาร ไพศาล เกียรติ
 คุณ ชุตย พิเศษ สรรพ เทเวศรา นุรักษ์ วิสิฐศักดิ์ สมญา พิณิต ประชา
 นารถ เปรม กระมล ชาติคย ราช ประยูร มุต มุข มาตยา ภิมรมย์ ชุตม เตษา
 ชิการ บริ บูรณ์ คุณ สาร สยามา ทินคร วรุต เมกราช ดิตก มหา ปรี วาร
 นายถ อนันต มหัทธ ธร ฤทธิ เตช สรรพ พิเศษ ศิรินทร อนนถชน นิกร
 สโมสร สมมต ประสิทธิ์ ธร ยศ มโหดม บรม ราช สมบัติ นพปต เสวตร
 ชาติรา ตินทร ศิริ รัต โน ปลัดเกษณ มหา บรม ราชธา ภิศเกา ภิสิต สรรพ ทศทิศ
 สกตวิษิต ไชย มไห สวริย มหา สวามินทร์ มเหศวร มหินทร มหา รามา
 ชิราช วโรตม บรม นารถ ชาติ อาชาว ไศรย พุทธา ชิไตร รัตน สรรณารักษ์
 ชุตย ศักดิ์ อรรคนเรศรา ชิตี เมตตา กรุณา สัตตหฤไทย โอนปไมย
 บุญการ สกตไพศาล มหา รัษฎาชิบดินทร์ ปรมินทร ชรมิก มหา ราชธา ชิราช
 บรม นารถบพิตร พระ จุลจอมเกล้า เจ้า อยู่หัว

ทรง พระราชดำริห์ ว่า สมเด็จพระเจ้า ลูก เธอ เจ้า ฟ้า สุทธา ทิพย
 รัตน สุขุมชาติคยคัตยาวดี เปน สมเด็จพระราช ชิดา พระองค์ ใหญ่ใน ถ่าดับ

- สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ชั้นเดียวกัน ทรงพระเจริญ โดยประกอบด้วย พระ
- ปรีชา สามารถ ใน ราชกิจฝ่าย ใน มีพระอภัยาไศรย โอบ อ้อม ฮารี แด่มี
- พระจริยวัตร อัน สุขุม สม่่า เสมอ เปน อันดี มี พระอุสาหวิริย ภาพใน การ
- ธุระควร แก่ชดชย นารี ส้มควร ที่ จะดำรง พระเกียรติยศ เปน สมเด็จพระเจ้า
- ลูกเธอ เจ้าฟ้าต่าง กรม ฝ่าย ใน ตาม ราชประเพณี อัน มี มาแต่ ปาง ก่อนได้

จึง มี พระบรม ราชโอง การ ดำรัส สั่ง ให้ สดถา ปนา สมเด็จพระเจ้า ลูกเธอ เจ้าฟ้าสุทธาทิพยรัตน์ สุขุม ชดชย กัลยาวัตี เปน สมเด็จพระเจ้า ลูกเธอ เจ้าฟ้าต่าง กรม มี พระนาม ตาม จาฤก ใน พระสุพรรณ บัตรว่า สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสุทธาทิพยรัตน์ สุขุม ชดชย กัลยาวัตี กรมหลวง ศรีรัตน โกสินทร วรยศ บริวาร ทรงศักดินา ๕๐๐๐ ตาม พระราช กำหนด อย่าง สมเด็จพระ เจ้า ลูกเธอ เจ้าฟ้าต่าง กรม ฝ่าย ใน จง ทรง เจริญ พระชนมายุ พรรณ สุข พล ปฏิภาณ คุณ สดาร์ สมบัติ สรรพศิริ สดวดี พิพัฒน์ มงคล อัฐิ ศุภผล ธน สดาร์ สม บรม วัธ เกียรติคุณ อุดมย ยศ ปราภฏ สิ้น กาดนาน เทอญ

ให้ทรงตั้ง เจ้า กรม เปน หลวงศรีรัตน โกสินทร ถัดศักดินา ๗๐๐

ให้ทรงตั้ง ปลัดกรม เปนขุนนครเขื่อนขันธ์สีมา ถัดศักดินา ๖๐๐

ให้ ทรงตั้ง สมุห บัญชี เปน หมั้นนทประชาภิบาล ถัดศักดินา ๓๐๐

ให้ผู้ที่ ได้รับ ตำแหน่ง ทั้ง ๓ นี้ ทำ ราชการ ใน หลวง แด ใน กรม ตาม

อย่าง ชรรม เนียมเจ้ากรม ปลัด กรม สมุห บัญชี ใน สมเด็จพระเจ้า ลูกเธอ เจ้าฟ้าต่าง กรมฝ่าย ในสืบ ไป ให้มี ความ สุข สดวดี เจริญ เทอญ

08/10/2066

ประกาศ

พระราชบัญญัติ เรื่อง บังคับ กัน กากไฟโรค

ที่ ให้ เลิก ถอน ประกาศ พระราช บัญญัติ

ตั้ง วันที่ ๒๘ มีนาคม ร.ศ. ๑๒๑ แต่ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม

รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒

มี พระ บรม ราช โอง การ ใน พระ บาท สมเด็จ พระ พร มินทร มหา จุฬ า
ถง ธรณ ี พระ จตุ รจอม เกด ้า เจ้ อยู่ หิว ค้ำ รัด เหนือ เกด ้า ฯ ทรง พระ
กรุณา โปรด เกด ้า ฯ ให้ ประกาศ ให้ ทราบ ทั่ว กัน ว่า

ด้วย บัด นี้ ใช้ กากไฟโรค ซึ่ง เปน โรค ติด ต่อ กัน ได้ ใน เมือง ชอง กง
แต่ เมือง อื่น ๆ เ็น ดัง บัด นี้ แต่ บัด นี้ ใช้ ยังมี บาง ครั้ง บาง คราว ใน เมือง
ชอง กง แต่ เมือง ทำ ต่าง ๆ ใน ประเทศ จีน เพราะ ฉนั้น จึง สม ควร เลิก
ถอน ประกาศ พระ ราช บัญญัติ ตั้ง วันที่ ๒๘ มีนาคม ร.ศ. ๑๒๑ แต่
วันที่ ๑๖ พฤษภาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ นั้น เสีย ควร ประกาศ พระ ราช
บัญญัติ เรื่อง บังคับ กัน กากไฟโรค ขึ้น ใหม่ แทน ประกาศ พระ ราช บัญญัติ นั้น ต่อ ไป

จึง ทรง พระ กรุณา โปรด เกด ้า ฯ ให้ ตรา พระ ราช บัญญัติ ประกาศ ให้
ทราบ ทั่ว กัน ดัง นี้

ข้อ ๑ ที่ ด่าน ตรวจ โรค ตาม ข้อ บังคับ ใน พระ ราช บัญญัติ นี้ ให้
ใช้ ใน แม่น้ำ เจ้ พระยา ที่ ตรง กับ โรง ศูธา สถา ณ เมือง สมุท ปรการ

ข้อ ๒ เรือ ลำ หนึ่ง ลำ ใด ซึ่ง ออก จาก เมือง ชอง กง หรือ เมือง
ท่า ใด ๆ ใน ประเทศ จีน มา ถึง หน้า น้ ายาม ใน วัน หรือ ภาย หลัง วันที่ ได้

ประกาศพระราชบัญญัตินี้ ต้องวาง ทอด ส้มอ้อย ที่ ด้าน ตรงจโรค และ
ต้อง รอ พัก อยู่ ที่ นั้น จน ถึง เวลา เจ้าพนักงาน แพทย์ จะ ได้ ขึ้น ไป ตรวจ บน เรือ
แต่ ออก ใบ อนุญาต ของ ด้าน บ้อง กั้น โรค ภัยนี้ ตราย แล้ว จึง เข้า มา ได้

ข้อ ๓ ห้าม ไม่ ให้ บุคคล ผู้ใด นอกจาก เจ้าพนักงาน หรือ ผู้ช่วย
ของ เจ้าพนักงาน แพทย์ นั้น ทำ การ ไป มา ติด ต่อ จาก เรือ ลำใด ๆ ซึ่ง
จาก เมือง ชื่องง หรือ จาก เมือง ท่า ไต ๆ ใน ประเทศ จีน ไป ยัง ผัง หรือ
จาก ผัง ไป ยัง เรือ ลำนั้น หรือ จาก เรือ ลำนั้น ไป ยัง เรือ ลำอื่น ๆ หรือ
จาก เรือ ลำอื่น ๆ ไป ยัง เรือ ลำนั้น ก่อน เรือ ลำนั้น ได้รับ ใบ อนุญาต
ของ ด้าน บ้อง กั้น โรค ภัยนี้ ตราย ให้ เคย เข้า มา ได้ นั้น เป็น อัน ชาติ

ข้อ ๔ ผู้เป็น นายเรือ หรือ คน ผู้ใด ซึ่งเป็น ผู้บังคับ การ ใน เรือ
ลำหนึ่ง ลำใด ที่ ต้อง จุด พัก อยู่ ตาม กำหนด กัก ด้าน บ้อง กั้น โรค ภัย
ตรายนั้น ต้อง แจง กิจการ ด้วย ส่วน เรือ แล ส่วน เวลา ที่ ได้ เดิน เรือ มา
ตาม ทาง แล ส่วน การ มี ไข้ เจ็บ หรือ ไม่ มี อย่างไร ใน บรรดา ลูกเรือ
แต่ คน โดย ส่วน แล ทั้ง เหตุ การ อื่น ๆ แก่ เจ้าพนักงาน แพทย์ ตาม ที่ เจ้าพนักงาน
ผู้นั้น จะ ต้อง การ แล ต้อง ตอบ คำ ถาม ต่าง ๆ ที่ เจ้าพนักงาน แพทย์ จะ ถาม นั้น
โดย ความจริง แล โดย ถ้วน ก็ แต่ ถ้า เจ้าพนักงาน แพทย์ จะ ต้อง การ ให้
จัด เรือ แล เครื่อง ใช้อื่น ส้มควร สำหรับ ส่ง คน โดย ส่วน แล คน ลูกเรือ ขึ้น บน
ที่ ด้าน บ้อง กั้น โรค ภัยนี้ ตราย นั้น ก็ ต้อง จัด ให้ แล ทั้ง ต้อง ช่วย เจ้าพนักงาน
แพทย์ ตาม ส้มควร ใน ทาง อื่น ๆ ทัว ไป เพื่อให้ เจ้าพนักงาน ผู้นั้น
ได้ จัดการ ออก ใบ อนุญาต ของ ด้าน บ้อง กั้น โรค ภัยนี้ ตราย สำหรับ เรือ ลำนั้น ด้วย

ข้อ ๕ เจ้าพนักงานแพทย์มีอำนาจที่จะขึ้นไปบนเรือที่มาถึงหน้าท่าสยามได้ทุกท่า แต่ตรวจบรรดาคนที่อยู่ในเรือนั้นได้ทั่วหน้า แต่ถ้าเห็นสมควรจะเรียกตรวจใบสำคัญแจ้งด้วยการใช้เข็มสำหรับเรือหนึ่งคือแจ้งจำนวนคนอพยพหรือหนังสืออื่น ๆ ซึ่งเจ้าพนักงานแพทย์จะต้องการตรวจ เพื่อให้จัดการ ออกใบอนุญาต ของ ตำน บ็อง กัน โรคภัยอันตราย นั้นด้วยก็ได้ แต่เจ้าพนักงานแพทย์จะต้องทำการ โดยทางที่ถูกต้องด้วยกฎหมาย ตามที่เห็นสมควร ต้องทำให้รู้ ได้ว่าความสะอาดเรียบร้อย ในเรือ และ บรรดาคน ในเรือ นั้น ๆ มีอยู่ เป็นอย่างไร

ข้อ ๖ เรือดำหนึ่ง ถ้าได้ บรรทุกเพียบไม่สามารรถ ผ่านข้ามต้นดอนเข้าแม่น้ำเจ้าพระยาได้ เมื่อต้อง การ อนุญาต ผ่อน ให้เรือดำเบาขึ้นหรือ บรรทุก ภายนอกที่ ทอด ส้มอ ค้ำบด เกาะ สั้ง หรือ อ่าง สีดาแล้ว

(ก) ผู้จัดการ ของ เรือดำ นั้น จะต้องเขียน หนังสือ บอก ถ่วง นำ ให้ เจ้าพนักงาน แพทย์ กระ ทรวง นคร บาต ทราบ กำหนด วัน อัน หมาย ว่าเรือจะมาถึง ยัง ที่ ทอด ส้มอ ภายนอก นั้น

(ข) กับ จะต้องให้ หนังสือ อนุญาต ต่อเจ้าพนักงาน ศุภกากร ที่ทอด ส้มอ ภายนอก แสดง ความว่า ไม่มีคน ตาย จาก ใช้กาฬ โรค หรือ ไม่มีกาฬโรค ได้เกิดขึ้น ในเรือ ตั้งแต่จากเมืองท่า ที่ ออก เรือ มานั้น

ข้อ ๗ ให้เจ้าพนักงาน แพทย์ มี อำนาจ ตาม พระราช บัญญัตินี้ จัดการ ตามที่ จะเห็น สมควร ใน บรรดาเรือ หรือ คน ทั้งหลาย อัน มีโรค ติดมานั้น เพื่อ บ็อง กัน ไม่ให้ โรค แพร่ กระจาย ได้ต่อไป

ข้อ ๘ ผู้หนึ่ง ผู้ใด ที่ กระทำ ความ ละเมิด หรือ ช่วย กระทำ ความ ละเมิด อย่างหนึ่ง อย่างใด ต่อ พระราช บัญญัตินี้ แต่ ทั้ง ผู้เป็น นายเรือ หรือ

กับบุตร หรือผู้ใด ๆ ซึ่ง มีอำนาจ บังคับ การ ของ เรือ ใหญ่ หรือ เรือ เด็ก
 ดำ ใด ๆ ที่ ได้ มีความ ละเอียด นั้น เกิด กดี หรือ เป็น เรือ ที่ ได้ ใช้ อย่าง
 หนึ่ง อย่าง ใด ใน การ อื่น เป็น ความ ละเอียด นั้น กดี ผู้ นั้น ๆ จะ ต้อง ต่างคน
 มี โทษ ปรับ เปร เงิน ไม่ เกิน สอง พัน บาท หรือ โทษ จำ คุก ไม่ เกิน กำหนด
 หก เดือน หรือ ต้อง ปรับ โทษ ทั้ง สอง สถาน นั้น

ข้อ ๘ บรรดา เงิน ค่า ใช้ จ่าย อื่น ๆ ซึ่ง ที่ รัฐบาล ได้ ออก ไป เท่า ใด
 ใน การ รักษา เรือ คน ที่ ได้ เอา ขึ้น จาก เรือ ไป พัก อยู่ ที่ ด้าน บัง กัน โรค
 ภัย นั้น ผู้ ที่ เป็น เหยื่อ ของ เรือ ดัง นั้น ต้อง ใช้ เงิน คืน ให้ แก่
 รัฐบาล ทั้ง สิ้น

ข้อ ๑๐ พระ ราช บัญญัติ นี้ ให้ เสนา บดี กระทรวง นคร ชาติ เป็น เจ้า
 นำ ที่ จัด การ พร้อม ด้วย ความ ช่วย อนุเคราะห์ ของ กรม ทหาร เรือ ให้ เป็น
 อื่น ใช้ ได้ ตลอด ทุก ประการ

ประกาศ มา ณ วัน เสาร์ ที่ ๒๘ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ เป็น
 วันที่ ๑๒๗๐๘ ใน รัชกาล บัณฑิต นั้น

กฎ ข้อ บังคับ สำหรับ การ ใช้ พระราช บัญญัติ

สัตว์ พานระ ศก ๑๑๘ ใน มณฑล กรุง เทพฯ

ด้วย ตาม ความ ใน มาตรา ๒๘ แห่ง พระราช บัญญัติ สัตว์ พานระ ศก ๑๑๘
 ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ เสนา บดี มี อำนาจ ที่ จะ ให้ กฎ ข้อ บังคับ
 สำหรับ จัด การ ให้ เป็น ไป ตาม พระราช บัญญัติ - แต่ บัด นี้ ทรง พาะ กรุณา
 โปรดเกล้า ฯ ให้ ใช้ พระราช บัญญัติ นั้น ใน มณฑล กรุง เทพฯ มีการ
 บาง อย่าง ซึ่ง เจ้า พนักงาน จะ ต้อง จัด ใน เมือ ง ตน แห่ง การ ใช้ พระราช บัญญัติ

ใน มาตรา ๕ จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ พระราชทาน พระบรม
ราชานุญาต ให้เสนาบดีกระทรวง นครบาล ตั้งกฎข้อบังคับขึ้น สำหรับ
การใช้พระราชบัญญัติ สัตว์พาหะนะ ร.ศ. ๑๓๘ มีข้อความดังนี้

ข้อ ๑ ในต้นเดือนกันยายน ร.ศ. ๑๓๘ นี้ ให้กรมการอำเภอ
เรียกประชุมกำนัน มาชี้แจงให้เข้าใจ หมายประกาศ แต่วิธีกรอก
บาญชีสำรวจสัตว์พาหะ (ตามอย่างแบบพิมพ์) แล้ว ง่าย หมาย ประ
กาศแต่แบบพิมพ์ นั้น ให้แก่กำนัน ไปให้พอทุกหมู่บ้าน ในตำบลนั้น ๆ
ในการ เรียกประชุมตามความในข้อนี้ ถ้าเรียกผู้ใหญ่บ้าน บรรดา
พอจะ มาประชุมได้ ให้มาฟังด้วย ก็ยังเป็น การดี

ข้อ ๒ ให้กำนัน รับ หมายประกาศ แต่แบบพิมพ์ ไปสำรวจสัตว์พาหะ
ไปแจกแก่ผู้ใหญ่บ้าน ในตำบลนั้น ให้ทั่วกัน และให้กำนันแนะนำผู้ใหญ่
บ้านให้เข้าใจวิธีลงบาญชี สัตว์ตามแบบนั้น

ข้อ ๓ ให้ผู้ใหญ่บ้าน ตามตำบล บรรดา มีสัตว์พาหะ ให้ทราบ ว่า
ใคร มีสัตว์อย่างใดเท่าใด ให้จดชื่อ แด่จำนวน สัตว์ลงในบาญชีนั้น

ข้อ ๔ ในปลายเดือนกันยายน ไม่เกินวันที่ ๒๕ ให้กรมการอำเภอ
ออกไปเรียก รวบรวม บาญชีตามตำบล และตรวจดูการที่จดนั้น ถ้า
เห็นใช้ไม่ได้ก็ให้รับแก้ไขจนใช้ได้แล้ว รับ รวบรวม มาเป็น ตำบล ๆ จนครบ

ข้อ ๕ ในเดือนกันยายนนั้น ให้เจ้าพนักงาน รับเครื่อง สัตว์ที่
กระทรวง นครบาล ให้พออำเภอ ละ ๒ เครื่อง สำหรับ หมายสัตว์ใน
อำเภอทุกท้องที่

ข้อ ๖ ในเดือนตุลาคม ร.ศ. ๑๓๘ เป็นวันกำหนด ลงมือ สักใบหู
หมาย คำนึงโดยระเบียบแต่ในการที่จะเริ่ม ลงมือ สักนั้น ควร เรียก พนักงาน

งานที่จะเป็นช่าง ตัก ใน อำเภออื่น ๆ มาประชุมกัน ที่อำเภอเมือง จัด
การ ตัก โศก กระทบ ใน อำเภอ เมือง ตัก ตำบลหนึ่ง หรือ สอง ตำบล ให้เห็น เบน
ตัวอย่าง ให้ผู้ที่ จะ ทำ การ นั้น เข้าใจวิธี ตัก ก่อน จึง ให้ ไป ลงมือ
ตัก ในท้องที่อำเภออื่น ๆ พร้อมกัน

ข้อ ๗ ลักษณะ การ ที่จะ ลงมือ ตัก หมายถึงคำหิ โศก กระทบนั้น ให้
กรม การ อำเภอ ผู้เป็น นาย ทะ เบียน ตาม พระราช บัญญัติ ตรวจ ราษฎร สำรอง
สัตว์ พานะระ ที่ใด ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทำมา นั้น ให้ทราบ ก่อน
ว่าตำบลใดมีจำนวน โศก กระทบ เท่าใด แต่เลี้ยง รักษา ไว้ ในเวลา นั้น
ที่ใด ซึ่งกำหนดให้ลงมือ ตัก ในเดือนตุลาคมนี้ เพราะ เป็น ระบุ
ห้าที่ ราษฎร รอด รอม โศก กระทบเลี้ยง ไว้เป็น แห่ง ๆ ไม่ กระจัด พริศ พราย
เมื่อ กรม การ อำเภอ ได้ ทราบ ว่าเลี้ยง รักษา ไว้ ในที่ใด ๆบ้างแล้ว ให้
ประกาศ บอกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แด่ เจ้า ของ สัตว์ ให้ทราบ ว่า กรม การ
อำเภอจะ ไป ตัก หมายถึงคำหิ โศก กระทบที่ตำบลใดวันใด ให้กำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน พาเจ้า ของ สัตว์ ไป พร้อมกัน ณ ที่ตำบลเลี้ยง สัตว์ ใน วัน นั้น นั้น

ข้อ ๘ เมื่อถึงวันนัด ตักที่ตำบลใด ให้กรม การ อำเภอ กับช่าง
ตัก ไปที่ตำบลนั้น ให้เอา ราษฎร สำรองไปด้วย เมื่อตัก หมายถึงคำหิ
โศก กระทบ ของ ผู้ใดแล้ว ให้ทงลงไว้ในช่อง จดหมายเหตุ ใน ราษฎร
สำรอง เป็น สำคัญว่า วันใดได้ ตัก หมายถึงคำหิ โศก กระทบ ของ ผู้ใดเท่าใด

ข้อ ๙ ก่อนที่จะตักให้ตามเจ้าของ แด่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านก่อน ต่อไม่
มีเหตุสงสัยว่าจะ เป็น ของ ผู้อื่นแล้ว จึง ตัก

ข้อ ๓๐ การ ตัก หมายถึง โค กระบือ นั้น ให้ ตัก หุ ขวา ของ ระวัง
ทำให้ ถูก วิชิต ให้ หมัก คืด ได้ จริง ๆ อย่า มั่ง ง่าย แต่ ม้า ช้าง ไม่ ต้อง ตัก

ข้อ ๓๑ ห้าม มิ ให้ ตัก โค กระบือ มี รอย ตัก ชั่ว แล้ว

ข้อ ๓๒ โค กระบือ ซึ่ง มี ดิน ภาย ประจำ อยู่ใน ท้อง ที่ อำเภอใด ให้
ตัก ครา อำเภอ นั้น อย่า ก้าว ก่าย กัน เปน ต้น ว่า โค กระบือ ดิน อำเภอ เมือง
แต่ หน้า ไป ไฉน อยู่ใน ท้อง ที่ อำเภอ อื่น เช่น นี้ เปน ตัวอย่าง ต้อง ตัก
ครา อำเภอ เมือง ห้าม มิ ให้ ตัก ครา อำเภอ อื่น เพราะ เหตุ ว่า ครั้น
ตก แต่ง โค กระบือ นั้น ย่อม จะ กลับ ไป อยู่ใน ท้อง ที่ อำเภอ เมือง ตาม เดิม

ข้อ ๓๓ โค กระบือ ที่ ได้ ตัก หมายถึง แล้ว นั้น ถ้า เจ้า ของ จะ ขาย
หรือ ให้ กรรมสิทธิ์ แก่ ผู้ อื่น ใน ท้อง ที่ อำเภอ นั้นเอง ก็ ดี หรือ จำหน่าย ไป
ยัง ท้อง ที่ อำเภอ อื่น ก็ ดี ก่อน เวลา ที่ ได้ รับ คำ ระบุ พรรณ ใหม่ ต้อง มา
รับ คำ ระบุ พรรณ ใหม่ เสีย ก่อน จึง จะ โอน กรรมสิทธิ์ ไป ได้ แต่ เมื่อ
มี ผู้ มา ขอ ทำ คำ ระบุ พรรณ เช่น นั้น ก็ ให้ กรมการ อำเภอ ผู้ เปน นาย ทะเบียน
ทำ ความ วิชิต ที่ ได้ ว่า ไว้ ใน พระราช บัญญัติ สัตว์ พาหนะ ร, ศ, ๓๗ นั้น

ข้อ ๓๔ เมื่อ ถึง ระบุ แต่ง แต่ เคียง มกราคม เปน ต้น ไป ให้ กรม
การ อำเภอ ผู้ เปน นาย ทะเบียน มี หมายถึง กำหนด ให้ ประกาศ บอก
กำหนด วัน ที่ นาย ทะเบียน จะ ลง มือ ทำ คำ ระบุ พรรณ สัตว์ พาหนะ คำ บด โค
วัน โค คำ บด ที่ โทด ที่ ว่า การ อำเภอ จะ ให้ เจ้า ของ ดอน มา ทำ คำ ระบุ พรรณ
ที่ ๆ ว่า การ อำเภอ ก็ ได้ แต่ คำ บด ที่ โทด หรือ ที่ จะ ด้อม สัตว์ มา ยัง ที่ ว่า
การ อำเภอ ได้ โดย ยาก กรมการ อำเภอ ควร ยก ไป ตั้ง ทำ คำ ระบุ พรรณ
ใน คำ บด ที่ ซึ่ง เปน การ สดวก แห่ง ไต ๆ นั้น ก็ ได้

แต่ในการที่นัดทำตัวรูปพรรณนั้น กรมการอำเภอต้องเอาใจใส่
ระวัง อย่างหนึ่ง คือนัดให้เจ้าของสัตว์มาแต่พอเท่าจำนวนที่จะ
ทำได้ในวันหนึ่ง ๆ อย่างนัดให้มากหมายจนต้องมารอให้คั่งค้างลำบาก
แก่เจ้าของแต่สัตว์ที่ต้องมา รอ นั้น

ข้อ ๓๕ ในการทำตัวรูปพรรณนั้น ต้องทำตัวอย่างใหม่ให้ทุก
ตัวสัตว์ แต่กรมการอำเภอต้องพิจารณาโดยเฉพาะอย่างนี้ คือ

๑ โคนกระบือให้ตรวจดูรอยตราที่ได้สักหูไว้ก่อน ถ้าเป็นรอย
ตราในท้องที่อำเภอของตน จึงทำตัวรูปพรรณให้ ถ้าเป็นรอย
ตราอำเภออื่น ห้ามไม่ให้ทำตัวรูปพรรณให้

๒ ถ้าช้างม้ากัศิ หรือโคกระบือที่ยังไม่มีรอยสักกัศิ เจ้าของ
จะมาขอทำตัวรูปพรรณ กรมการอำเภอต้องได้แจ้งแต่สืบพยาน
จนเป็นที่พอใจ ว่าเป็นสัตว์มาแต่ที่ใดแต่เหตุใด โคนกระบือจึงยังไม่
ได้สักหู ต่อเมื่อใดว่าไม่ใช่ของโจรผู้ร้าย จึงให้ทำตัวรูปพรรณให้
ถ้าเป็นโคกระบือต้องสักหมายคำหนิก่อนจึงทำตัวรูปพรรณ ห้ามไม่
ให้ทำตัวรูปพรรณให้ก่อนหมายคำหนิเป็นอันขาด

ข้อ ๓๖ ตัวรูปพรรณนั้นต้องเขียนเหมือนกันทั้งต้นซัวแต่ตัวซัวๆ
ให้เจ้าของสัตว์ไปต้นซัวเก็บรักษาไว้ หนึ่ง การเขียนตัวรูปพรรณนั้น
ถ้าตัวเดิมหนึ่งทำคำบดหนึ่ง อย่าให้รวมหลายคำบดในเล่มเดียวกัน
จึงจะเป็นการดี เพราะจะสอบค้นได้ง่าย

ข้อ ๓๗ การจดทะเบียนต้องจดติดกันไปกับตัวรูปพรรณ ห้าม
มิให้ผิดหรือไว้นานเวลาอื่น

ข้อ ๑๘ ให้แยก ทะเบียน สัตว์ อย่าง หนึ่ง เป็น ทะเบียน แผลก หนึ่ง คือ
ทะเบียน ช้าง ต่าง หาก ม้าต่าง หาก โคต่าง หาก กระบือต่าง หาก แดใน
แผนก หนึ่ง นั้น ให้เก็บแยก เป็น ตำบล ๆ อีก หนึ่ง นั้น จึงจะ ทยิบ คั้น
ตรวจ ตรา ได้ง่าย

ข้อ ๑๙ ให้ผู้ว่าราชการ เมือง เป็น ชูระ แดรับ ผลิต ซอบ ที่ จะ ฝึก หัด
ชี้แจง ให้ พนักงาน เข้าใจ ทำการ ตาม ความ ที่ ได้ ว่า มา ใน กฎ นี้ ทั้ง ที่ ต้อง
ตรวจ ตรา ให้ การ เป็น ไป ได้จริง ทุก ประการ

กฎ ให้ ได้ ณ วันที่ ๒๒ สิงหาคม วันโกสินทร ศก ๑๓๒๒

(ลง พระนาม) นเรศวร วรอุทธี

เสนาบดี กระทรวง นคร บาด

ประกาศ ห้ามไม่ให้ บรรทุก กระบือ

ออกจาก กรุง สยาม ตลอด เวลา คราว หนึ่ง

มี พระบรมราชโองการ ใน พระบาท สมเด็จพระ ปรมินทร มหาจุฬาลงกรณ์
พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้า ๆ ซึ่งว่า
เพราะเหตุที่มีโรคเกิดเป็น อันตรายแก่ กระบือ อยู่ มาก แดไม่เว้น ง่าย
ตลอดทั่ว ไป ใน พระราชอาณาจักร ราคา สัตว์ เหล่านี้ ในปีที่ล่วง
มา แดว่า จึง สูงขึ้น มาก นึก แดเพราะเหตุที่ กระบือ หา ยาก แด ราคา ก็ แพง
การ ทำ ไร่ นา จึง เสื่อม ถอย ลง แด เป็น การ ที่ ทำ ได้ ยาก ยิ่ง ขึ้น แด
เพราะเหตุที่ว่า ถ้า จำนวน เนื้อ นา ที่ ทำ ได้ ผล น้อย ลงไป ก็ เป็น ที่ น่า กลัว
จะเกิด ทุกภัย มิใช่ แด เสีย ประโยชน์แก่ การ ค่าขาย ได้ มาก ด้วย จำนวน

เข้าซึ่ง บรรทุก ออกจาก ประเทศนี้ จะเสื่อม ถอย น้อย ลง ไป เพราะเหตุนี้
 ทรง พระราชดำริ เห็น ว่า เป็นการ สมควร ที่ จะ ห้าม ไม่ ให้ บรรทุก กระบือ
 ออกจาก พระราช อาณาจักร
 จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ประกาศ ให้ ทราบ ทั้ง กัน ว่า
 ตั้งแต่วันที่ สิบ ไป ห้าม อย่า ให้ บรรทุก กระบือ ออกจาก พระราช อาณาจักร จน
 กว่า จะ ได้ มี ประกาศ ให้ ทราบ อีก ค่อย ไป

ประกาศ มา ณ วันที่ ๑๕ กันยายน วันขึ้นโกสินทร ศก ๑๒๒๖ เป็น
 วันที่ ๑๒๗๒๖ ในรัชกาล บัณฑิต บัณฑิต

พระราชบัญญัติพระราชบัญญัติ

มี พระบรมราชโองการ ใน พระบาท สมเด็จพระ จุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว
 ดำรัส เห็นว่า พระราช บัญญัติ สำหรับ แผ่นดิน ซึ่ง ประทับ
 ใน ราชการ ต่าง ๆ อยู่ คือ

- ๑ พระราช บัญญัติ มหาโครงการ ประจำชาติ ซึ่ง เป็น พระ ราช บัญญัติ
 สำหรับ พระเจ้าแผ่นดิน ใน สยามประเทศ แต่ โบราณ มา องค์ ๑ สำหรับ
 ประทับ พระราช ดำรง แต่ กำกับ พระสุพรรณบัตร ดำเนิน พระราช โองการ
 ตั้ง เจ้า ประเทศ ราช
- ๒ พระ ราช บัญญัติ พระ ครุฑ พาก ซึ่ง เป็น พระ ราช บัญญัติ สำหรับ
 กรุง ศรี อยุธยา ประจำ ชาติ แต่ ประจำ ครั้ง หนึ่ง พระราช ดำรง แต่ หนังสือ
 สัญญา นา นา ประเทศ
- ๓ พระราช บัญญัติ ไชยราพต เต็ม ประจำ ชาติ แต่ พระราช บัญญัติ

โดยราพต สร้าง ขึ้น ใน แผ่นดิน พระ บาท สมเด็จ พระจอม เกด้า เจ้า อยู่หัว
ประจำชาติใหญ่ ๓ ถ้าง ๓ น้อย ๓ ซึ่ง แต่ก่อนใช้ ประทับ พระราชดำเนิน
แต่ ประกาศ ตั้ง กรม

๔ พระราช ตัญจนกร พระบรม ราชโองการ ประจำชาติ สร้าง ขึ้น เมื่อ
พระ บาท สมเด็จ พระจอม เกด้า เจ้า อยู่หัว ได้ เสด็จ เถลิง ถว้ด้วยราช สมบัติ
แทน พระราช ตัญจนกร มหาโองการ ใหญ่ ๓ เล็ก ๓. ใช้ ประทับ ใน
ราชการ ทัว ไป

๕ พระราช ตัญจนกร สยาม โดทศราช สร้าง ในรัชกาลที่ ๔ เทียบ
พระราช ตัญจนกร โดโต. แต่ก่อน ใช้ พระราช ทาน วิสูง ความ ดีมา ภายหลัง
ใช้ใน ที่อื่น ๆ ทัว ไป

๖ พระราช ตัญจนกร นามกรุง ประจำชาติ สร้าง ใน รัชกาลที่ ๔ ใหญ่ ๓
เล็ก ๓ สำหรับ ประจำ วิสูง ความ ดีมา แต่ ใบสำคัญ เบี้ย หวดิ พระราช
วงษา นุวงษ์ ซึ่ง ทรง เสนอขอ แต่ ใบ อนุญาต ทูต ตา มวย

๗ พระราช ตัญจนกร อูณาโตมโน กลั้ม บัว พระ ชำมรงค์ สร้าง ขึ้น ใหม่
ใน รัชกาล ที่ ๔ องค์ ๓ ใน รัชกาล บัดยบนี้ นั้น องค์ ๓ เป็น พระราช ตัญจนกร
มหา โองการ ย่อ สำหรับ ใช้ ประจำ เรือรบ เลข

๘ พระราช ตัญจนกร ประจำ แผ่นดิน ประจำชาติ ๓ ประจำ ครัง ๓
สำหรับ ราชการ ทัวไป

๙ พระราช ตัญจนกร สำหรับ พระองค์ ประจำชาติใหญ่ ๓ เล็ก ๓ ประจำ
ครัง ๓ ใช้ ราชการ ใน พระองค์ นั้น ๆ

ทรง พระราช ดำริ หัดว่า บัดนี้ ราชการ เกิด ทัว ขึ้น อีก หดหาย อย่าง ควร

จะจัดระเบียบวิธีประทับ พระราช ตัญจนร เลี้ย ใหม่ ตาม ราช การ ที่ เป็น ไป อยู่ บัด นี้ ได้ ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้สร้าง พระราช ตัญจนร มหา โองการ ประจำ ชาติ องค์ หนึ่ง พระครูช พาท ประจำ ชาติ องค์ หนึ่ง ขนาด เทียบ กับ พระราช ตัญจนร ไอยรา พด กกลาง เหตุว่า พระราช ตัญจนร เดิม นั้น ใหญ่ มาก จะ ประทับ ใน ที่ แคบ ไม่ ได้ แล เชน น่านู จะ ประทับ กระ ดาด แวง ไม่ สดวก แล โปรดเกล้า ฯ ให้สร้าง พระราช ตัญจนร จักรวัด ซึ่ง เชน พระราช ตัญจนร สำหรับ พระเจ้า แฉน ดิน โยธาณ สำหรับ ประจำ เว็ช เณร อี ก องค์ หนึ่ง ด้วย เหตุว่า จะ มี ให้ เข้า กับ พระราช ตัญจนร อุณาโถม ที่ ได้ มี อยู่ ใน องค์ อื่น แลแล้ว สำหรับ ที่ จะ ได้ เชน พระราช ตัญจนร ประทับ ใน ราชการ ทั้ง ปวง ดับ ไป

จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ตรา พระราช บัญญัติ สำหรับ ที่ จะ ประทับ พระราช ตัญจนร ดับ ไป ภาย นำ ให้ เป็น กำหนด ทราบทั่ว ไป ดังนี้

มาตรา ๓ พระราช ตัญจนร มหา โองการ ประจำ ชาติ องค์ กกลาง สำหรับ ประทับ ประ กาศ ใหญ่ อยู่ เบื้อง ซ้าย พระราช ตัญจนร ไอยรา พด ใหญ่ ประทับ ประ กาศ พระราช บัญญัติ ทั้ง ปวง แล โย กำกับ สุพรรณ บัตรี จิริณ บัตรี แล ประ กาศ นียบ บัตรี นพรัตน์ ราชวราภรณ์ อยู่ เบื้อง ซ้าย พระราช ตัญจนร ไอยรา พด กกลาง ประทับ ตัญจน บัตรี อยู่ เบื้อง ซ้าย พระราช ตัญจนร พระครูช พาท

มาตรา ๔ พระราช ตัญจนร พระครูช พาท ประจำ ชาติ องค์ กกลาง สำหรับ ประทับ ประ กาศ ใหญ่ อยู่ เบื้อง ซวา พระราช ตัญจนร ไอยรา พด ใหญ่ ประทับ ประ กาศ พระราช บัญญัติ ทั้ง ปวง แล โย กำกับ สุพรรณ บัตรี จิริณ บัตรี แล ประ กาศ นียบ บัตรี นพรัตน์ ราชวราภรณ์ อยู่ เบื้อง ซวา พระราช ตัญจนร

ไอยราพต กลาง ประทับ ตัญญาบัตร อยู่เบื้องขวา พระราช ตัญจกร
มหา โองการ

มาตรา ๓ พระราช ตัญจกร ไอยราพต ประจำชาติ องค์ใหญ่ สำหรับ
ประทับ ประกาศ ใหญ่ อยู่ ใน หว่างกลาง พระราช ตัญจกร มหา โองการ แด
พระครูช พาท พระราช ตัญจกร ไอยราพต กลาง สำหรับ ประทับ ประกาศ
พระ ราช บัญญัติ ทั้ง ปวง แต่ ใบกำกับ สุพรรณบัตร หิริบัญญัติ แด
ประกาศ นียบัตร นพรัตน์ ราช วรภรณ์ อยู่ ใน หว่าง กลาง พระ ราช ตัญจกร
มหา โอง การ แด พระ ครูช พาท

มาตรา ๔ พระราช ตัญจกร พระ บรม ราช โองการ องค์ใหญ่ ประจำ
ชาติ สำหรับ ประทับ ตัญญา บัตร ทหาร แด ตัญญา บัตร ตำแหน่ง แด หนังสือ
พระ ราช ทาน ที่ ใน หว่าง กลาง องค์เดียว องค์ น้อย สำหรับ ประทับ พระ ราช
ทาน พระ บรม ราช านุญาต เครื่อง สรรพ พว ุช แด สำเนา หนังสือ แด การ
ที่ไม่ สำคัญ

มาตรา ๕ พระราช ตัญจกร สยาม โฉกักราช สำหรับ ประทับ วิสูงคาม
ตี มา ใน หว่าง กลาง องค์เดียว

มาตรา ๖ พระราช ตัญจกร นาม ทรง องค์ใหญ่ สำหรับ ประทับ ใบถวาย
เสนาคน แดใบ พระ ราช ทาน พระ บรม ราช านุญาต ข้ำ ราชการ กราบ ถวาย
บังคม ตู บวช ใน หว่าง กลาง องค์เดียว

มาตรา ๗ พระราช ตัญจกร จักร รัต สำหรับ ประทับ เวียน เลข ใน
หนังสือ ซึ่ง ประทับ พระ ราช ตัญจกร มหา โองการ แด พระ บรม ราช โองการ

มาตรา ๘ พระราช ตัญจกร ชุณาโตม ใน กลั่ม บัว พระ ชำมรงค์ สำหรับ

ประทับเรือน เสด็จใน หนังสือ ซึ่งไม่ได้ประทับ พระราช ตัญจน มหา โองการ
แต่ พระบรม ราช โองการ

มาตรา ๘ พระ ราช ตัญจน ประจำ แผ่นดิน สำหรับ ประทับ กำกับ พระ
บรม ราชนา มาภิไชย ท้ายไป

มาตรา ๑๐ พระราช ตัญจน ประจำ พระองค์ กงศ์ใหญ่ สำหรับประทับ
กำกับ พระบรม ราช นามาภิไชยใน ประกาศนียบัตร สำหรับเหรียญรัตนาภรณ์
แต่ ราชการใน พระองค์ องค์ เด็ก สำหรับประทับ พระราชทาน พระบรม ราชาน
อนุญาต เครื่อง สรรพาวุธ แต่ ประจำ พระบรม ราช นามาภิไชยในใบ อนุญาต
ทูตตามวชนแต่ ราชการ ส่วน พระองค์ อย่าง อื่น ๆ

มาตรา ๑๑ พระราช ตัญจน สำหรับ เครื่อง ราช อิศริยาภรณ์ ซึ่ง
สร้าง ขึ้น ประจำ เครื่อง ราช อิศริยาภรณ์นั้น ให้คง ใช้ อยู่ตามเดิม

มาตรา ๑๒ ราชการ พิเศษ นอกจาก ที่กำหนด ไว้ ใน พระราช บัญญัตินี้
แล้ว แต่ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ประทับ พระราช ตัญจน องค์ใด

มาตรา ๑๓ พระราช บัญญัตินี้ ให้กำหนด เริ่ม ใช้ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ เดือน
พฤศจิกายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ ซึ่ง ตรงกับ วัน บรม ราชากิเศกบรม
ครบ ๓๕ ปีบริบูรณ์เป็น ต้น ไป

มาตรา ๑๔ ให้กรม ราช เสด็จานุการ เปน ผู้รักษา การ ให้เป็น ไป ตาม
พระราช บัญญัตินี้ ทุกประการ

ประกาศ มา ณ วันที่ ๓ ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ ซึ่ง เป็น
วันที่ได้ เล็ดถึง ถึงด้วย ราช ครบ ๓๕ ปีบริบูรณ์

08/๒0/2566

พระราชบัญญัติ เหยียญ ทวีธาภิเศก

ศก ๑๒๒๒

มี พระบรม ราชโอง การ ใน พระบาท สมเด็จพระ ประมุนทร มหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้า อยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้า ฯ ให้ประกาศ พระราช บัญญัติ สำหรับ เหยียญ ที่ ทรงพระ กรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้สร้างขึ้นใน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒๒ ดังนี้

ทรง พระราช ประทาน ถึง รัชสมัย ซึ่งได้ เสด็จ ดำรงศิริราชสมบัติสืบ บรม ราช สันตติวงศ์ นับตั้งแต่วัน พลหัตถีขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๓ ปีมะโรง สัมเพชศึก จตุศักราช ๑๒๓๐ มาจนถึง วันที่ ๓ ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒๒ คิดเป็น วัน นับได้ ๑๒๗๕๕ วัน ครบ ถ้วน ๒ เท่าจำนวน วันใน รัชกาล แห่ง สมเด็จพระ บรม ชนุก มหา ราชาริราช พระบาทสมเด็จพระ ประมุนทร มหา มงกุฎ พระ จอมเกล้าเจ้า อยู่หัว เป็นอภิชาติต สมัย มหา มงคลการ อันหนึ่ง ซึ่ง จะ ได้ทรง บำเพ็ญ พระราช กุศล ผลของ พระเดช พระคุณ ใน สมเด็จพระ บรมชนก นารถ แต่ สมโภช ศิริราชสมบัติ ใน ปีนี้ ตาม อย่างแต่ก่อน

ทรง พระราช ดำริเห็นว่า ในการ สมภาคาภิเศก แต่ ทวีธาภิเศกแต่ก่อน ได้ ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้สร้าง เหยียญ ที่ ระฤกสำหรับ สมัย มงคล พิเศษ เช่น นั้น ทุก ครั้ง มา แต่หา ได้เป็น เครื่อง ประดับสำหรับ เกียรติยศไม่ ครั้งนี้ เป็น สมัยที่ ได้ เสด็จ ดำรง ศิริ ราช สมบัติขึ้น นาน กว่า พระ เจ้าแผ่นดิน ใน พระ บรม ราช วงษ์ ซึ่ง ได้ ดำรง ทรง รัตนโกสินทร ทุก พระองค์ แต่ ประจวบ ๒ เท่า รัชกาล ซึ่ง ติดต่อกับประจุบันนี้ ควรที่จะ ให้ เหยียญที่ ระฤกนี้ เป็น เครื่องประดับด้วย พิเศษกว่า เหยียญ ที่ ระฤก ซึ่ง ได้ สร้าง มาแต่ครั้ง ก่อน ๆ

08/10/2566

ทรงพระราชดำริเห็นว่า ในรัชกาลที่ ๔ ได้ทรงสร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ช้างเผือกสยามในรัชกาลปัจจุบันนี้ ได้ทรงสร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎสยาม เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์คู่กัน ควรจะใช้ด้ายแถบของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทั้ง ๒ นั้น ผสมกันเป็นแถบเดียวแต่ดวงตราในเหรียญนั้นให้คงตามแบบเหรียญสัมภาคาธิบดีและเหรียญท้าวภาคี ซึ่งได้เคยเป็นแบบมาก่อนแล้ว เพื่อให้เป็นที่ระฤกถึงพระเดชพระคุณในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แต่เป็นที่ระฤกในมณฑลสมัยนี้สืบไป

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติไว้สำหรับเหรียญที่ระฤกครั้งนี้ มีกำหนดข้อความดังต่อไปนี้

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ ให้เรียกว่า พระราชบัญญัติเหรียญท้าวภาคี รัชกาลที่ ๔ รัตนโกสินทรศก ๒๓๒๒ ให้ใช้ได้ตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๒๓๒๒ อันเป็นวันท้าวภาคี ตรงตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นไป

มาตรา ๒ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเหรียญที่ระฤกในการสัมโภชศิริราชสมบัติ ในรัชสมัยฉวัน ๒ เท่ารัชสมัย ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว นั้น ขึ้นไว้พระราชทานนามให้เรียกว่า เหรียญท้าวภาคีรัชกาลที่ ๔ ต้นฐานของเหรียญนั้นเป็นรูปไข่ ๒ เหรียญซ้อนกัน ด้านหน้ากลางรูปไข่ ทั้ง ๒ นั้นเป็นรูปโต้ยาว ๒ โต้ๆ ช้างหน้าเป็นตราจุดมงกุฎของพาน ๒ ชั้น โต้หลังรูปมหามงกุฎของพานอย่างเดียวกัน มีด้ายพระสังวาลย์นพรัตน์ราชวรารภรณ์วงล้อม มีใบไชย

พฤษ ต่อม รอบนอก มี พระแสง ขรรค์ กับ ทาน พระกร ไขว่กัน อยู่เบื้องหลัง
 มี พระ อุนหิศ อยู่เบื้อง วน เหมือน กัน ทั้ง ๒ นำ รูป ไข่ ตาน หลัง ถวาย เป็น โด
 มี รูป ช้าง ๓ เคียว มี ถึง พุทธ รัชกาล ต่อม ๒ ช้าง มี พระ อุนหิศ อยู่ เบื้อง
 บน ภายใน พระ อุนหิศ มี อุนนาโถม อยู่เหนือได้ มี หนังสือ โดย รอบ ว่า
 “ที่ ระบุ รัชกาล ที่ ๕ เสมอ ๒ เท่า รัชกาล ที่ ๔ วัน โกลีนาทศก ๑๒๒” เหมือนกัน
 ทั้ง ๒ นำ รูป ไข่ เหยี่ยง หลัง ช้อน ทับ บน เหยี่ยง นำ ช้าง บน มี ห่วง
 ห้อย เข้า ไป รวม เป็น ห่วง เดียว กัน ห้อย กับ แพร แถบ ของ ตรา มงกุฎ ดยาม
 แถบ ตรา ช้าง เลือก ดยาม ต่อ ติด กัน อย่าง ละ กิ่ง แถบ ให้ ไข่ แพร แถบ ตรา
 มงกุฎ ดยาม อยู่ นำ ตรา ช้าง เลือก ดยาม อยู่ หลัง สำหรับ ติด ออก เลือ ช้าง ช้าย
 แถบ เหยี่ยง มี ๒ อย่าง คือ ทอง อย่าง หนึ่ง เงิน อย่าง หนึ่ง

มาตรา ๓ เหยี่ยง ทู ขา ภิเศกนี้ สำหรับ พระราชทานพระบรมวงษา
 นุวงศ์ ข้าราชการ ตลอดจน มหาเด็ก ทัว ไป ทั้ง ฝ่าย นำ ฝ่าย ใน ผู้ ไต
 ด่ม ควร จะ พระ ราช ทาน ชนิด ไต แล้ว แต่ พระ บาท ด่ม เด็จ พระ เจ้า อยู่ หัว
 จะ ทรง พระ ราช ตำ วิห์ เห็น ด่มควร แด พระ ราช ทาน

มาตรา ๔ เมื่อ ทรง พระ กรุณาโปรดเกล้าฯ พระราช ทาน เหยี่ยงนี้
 แก่ ผู้ ไต ถ้า เป็น ฝ่าย นำ ให้ ไป ลง นาม ยศ นาม เต็ม แด ตำแหน่ง ราชการ
 ใน สุ่มุด สารบบ ที่ กระทรวง วง ถ้า เป็น ฝ่าย ใน ให้ ไป ลง นาม แด ตำแหน่ง
 ใน สุ่มุด สารบบ ที่ เจ้า พะ กังงาน ฝ่าย ใน แล้ว จะ ทรง พระ กรุณาโปรดเกล้าฯ
 ให้ เสนาบดี กระทรวง วง ออก ประกาศ นิยม คั้ว พระ ราช ทาน ให้ จึง จะ เป็น อัน
 นับ ว่า ไต ๐๘/10/2566 รัช พระ ราช ทาน แก่ บริบรูณ์ จะ ไข่ เหยี่ยงนี้ ติด ประดับ ได้ ดับ

ไป ใน การ ทั้ง ปวง ถ้า มิ ใ้ ไป ตง นาม แด รั บ ประ กาศ นีย บัตริ ์ ถ่อน
แล้ว ให้ คติ ใ้ ได้ เพียง ใน เวตงาน ทวี ธิ ภา ศึก นี้ เถ่น

มาตรา ๕ เหรี ญ ทวี ธิ ภา ศึก นี้ เป็น ของ สำหรั บ พระ ราช ทาน คราว เดียว
เช่น เหรี ญ รัช ภา ศึก เฉพาะ พระ ราช ทาน แต่ แก่ ผู้ ที่ สัม ควร ได้ รั บ พระ
ราช ทาน ใน รั ทน โกล สน ทร ศก ๑๒๒ ซึ่ง เป็น ปี ทวี ธิ ภา ศึก คราว เดียว นี้ เถ่น

มาตรา ๖ เหรี ญ นี้ เมื่อ ผู้ใด ได้ รั บ พระ ราช ทาน ไป แล ้ว ทรง พระ
กรุ ณา ไป รด เกด ำ ๆ พระ ราช ทาน ให้ เป็น สิ ทศ แก่ ผู้ นั้น ๆ ต้อง ถม ไป แล ้ว
ไม่ ต้อง ค่น แต่ ผู้ อ่น ที่ ได้ รั บ ค่อ ไป นอก จาก ผู้ ที่ ได้ รั บ พระ ราช ทาน
จะ ใ้ คติ ประ ตั บ กาย ไม่ ไ้ คง ให้ เก็ บ ไว้ เป็น ที่ ระ ฤ ก สั บ ไป เถ่น

มาตรา ๗ หำ มิ ให้ ผู้ ที่ ไม่ ได้ รั บ พระ ราช ทาน เหรี ญ นี้ คติ เหรี ญ
ปลตม คัง ผู้ ที่ ได้ รั บ พระ ราช ทาน แต่ หำ มิ ให้ ผู้ ที่ ได้ รั บ พระ ราช ทาน
อย่าง ค่ำ แก่ ใ้ ทำ เหรี ญ อย่าง สึง คติ เช่น ได้ รั บ พระ ราช ทาน ซนิก เงิน เอา
ไป กว ์ โหด ทอง เช่น นี้ ไม่ ได้ เป็น อเน ชาติ ถึง แม ้ว เวลา ที่ ได้ รั บ พระ ราช
ทาน นั้น วน คณา บรรดา ศัก ต์ ยง ค่ำ อย ์ จัง ได้ รั บ พระ ราช ทาน อย่าง เงิน ค่อ ไป
ถึง จะ ได้ เถ่น ยศ ัน อย่งไร ก็ ค่ ก็ ให้ คง ใ้ เพียง เท่า ที่ ได้ รั บ พระ ราช
ทาน นี้ เพราะ เป็น เหรี ญ ที่ ระ ฤ ก เฉพาะ คราว ทวี ธิ ภา ศึก อย่าง เดียว
ไม่ ใ้ สำหรั บ พระ ราช ทาน ค่อ ไป อื่ ก

มาตรา ๘ ให้ ั ระ ทรวง ัง แด กรม พระ อา ตั กษ ณ์ เป็น เจ้าน้ำ ที่
รั กษา พระ ราช บัญ ญี ตี นี้ โดย กวด ัน อย่ำ ให้ เค ์ อ่น คลาด ไป ได้

ประกาศ มา ณ วน ที่ ๓ ตุลาคม รั ทน โกล สน ทร ศก ๑๒๒ เป็น ปี ที่ ๓๖
ฤ ฎ ัน ที่ ๑๒๗๕๕ ให้ รั กษ าด บั กุ ษ ัน นี้

ประกาศ ทั้ง อนุญาต ใต ศาลาการ ในศาล
ประจำ สำหรับ บุคคิคน กลางณกรุง เซก

มี พระ บรมราชโอง การ ไม่ พระบาท สมเด็จพระ ประมิมิ ทร มหา จุฬาลงกรณ์ พระจุล จอมเกล้า เจ้า อยู่ไว้ ตำรวดีเห็นเอเกล้า ๆ ให้ ประกาศ ให้ทราบทั่วกัน ว่า ตาม ประกาศ ใน หนังสือ พิมพ์ราช กิจจา นุเบกษา ลงวันที่ ๒ เดือน มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๑๘ ซึ่ง ได้ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ๆ ทั้งเจ้าพระยาอภัยราชา กับมิสเซอร์เฟรเดอริก ๑ ชอดซ์ ไว้ ในตำแหน่ง เปน ศาลาการ สมาชิก ของ ศาล ประจำ สำหรับ บุคคิคน กลาง ตาม หนังสือสัญญา ใน ข้อ ๕๓. สำหรับจัดการ ระงับ คดี วิวาท ระหว่างนา ๆ ประเทศแต่นั้น เจ้าพระยาอภัยราชาแต่ มิสเซอร์เฟรเดอริก ๑ ชอดซ์ มาถึงแก่ อสัญ กรรมแต่ถึงแก่ กรรมไปแล้ว ตำแหน่ง อนุญาตใตศาลาการ ฝ่ายสยาม ในศาล ประจำ สำหรับ บุคคิคน กลาง ยังว่างเปล่า อยู่ จึง ได้ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ๆ ตั้ง มิสเซอร์ดีโตร เบต ที่ ปรุกษา ราชการ ของ กระทรวง การ ต่าง ประเทศ ไว้ ใน ตำแหน่ง อนุญาตใตศาลาการ ฝ่าย สยาม ใน ศาล ประจำ สำหรับ บุคคิคน กลาง ที่ กรุง เซก ขึ้นไป

ให้ เสนา บัดี้ว่า การ ต่าง ประเทศ เปน ผู้จัดการให้ สำเร็จ ตลอดไป ตาม พระราช บัญญัติ นี้ ทุก ประการ

ประกาศ มาวันที่ ๒๗ เดือน กรกฎาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๖ 08/10/2566 เปน
วันที่ ๑๒๖๗๑ ใน รัชกาล บัญญัติ นี้

ประกาศให้ใช้พระราชบัญญัติ การ ทำเหมืองแร่
รัตน โกสินทร์ ศก ๑๒๐

พระเจ้าอยู่หัว ยาชอ กรมหลวงดำรงราชานุภาพ เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย รับพระบรมราชโองการ ได้เกล้า ๆ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ๆ สั่งว่า ด้วยตามความ ใน พระราชบัญญัติ การ ทำเหมืองแร่รัตนโกสินทร์ ศก ๑๒๐ มาตรา ๒ มีความว่า ถ้าจะทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ประกาศใช้ ในมณฑลใดเมืองใดจะ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ประกาศใน หนังสือพิมพ์ราชกิจจานุเบกษา เป็นสำคัญ นั้น

บัดนี้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ ใช้ พระราชบัญญัติ นั้นในมณฑลบูรพาแล มณฑล นคร สุวรรณ ขึ้น อีกสอง มณฑล ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายนรัตนโกสินทร์ ศก ๑๒๒ เปนต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๒๕ กันยายน รัตนโกสินทร์ ศก ๑๒๒

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดี กระทรวงมหาดไทย

พระราชบัญญัติเงินตรา

รัตนโกสินทร์ ศก ๑๒๒

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรมมหาราชเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ สั่งว่า ด้วยตามความ ใน พระราชบัญญัติเงินตรา รตนโกสินทร์ ศก ๑๒๒ ได้ตั้งนี้

หมวดที่ ๑ คำอธิบาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติ^{นี้} ให้มีนามว่า “พระราชบัญญัติเงินตรา”^{รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒}

มาตรา ๒ ในพระราชบัญญัติ^{นี้} คำว่า “โรงกระษาปณ์” ให้หมายความว่าเป็น โรงกระษาปณ์ของรัฐบาล ในกรุงเทพฯ

คำว่า “ข้อบังคับการ กรมกระษาปณ์” ^{นี้} ให้หมายความว่า กฎข้อบังคับสำหรับ การ ใน กรมกระษาปณ์ ทั้งปวง ซึ่ง เสนอบัด กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ได้ตั้งขึ้นแล้ว หรือ จะได้ตั้งขึ้น ตามคราวอัน สมควร โดย ได้รับ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต

คำว่า “อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา” ^{นี้} ให้หมายความว่า ความขาดหรือความเกิน อย่างใด ที่กระทำ ให้หนัก หรือ เบา เงินตราที่ทำขึ้นนั้น เปรียบไปจากอัตราที่กำหนดไว้ ในพระราชบัญญัติ^{นี้}

หมวดที่ ๒ ว่าด้วยเงินตรา

มาตรา ๓ บรรดาเงินตราที่ทำ ใน โรงกระษาปณ์^{นี้} ให้ทำแต่จำเพาะชนิดที่กล่าวต่อไปนี้ คือ—

- (๑) บาท
- (๒) สลึง เป็นส่วนหนึ่งใน ๔ ของบาท
- (๓) เฟื้อง เป็นส่วนหนึ่งใน ๘ ของบาท

มาตรา ๔ เงินบาท^{นี้} ให้มีอัตราน้ำหนัก ๑๕ แกรม แห่งมาตราเมตริก แต่ให้มีอัตราผสมเงินคือ ใน พันส่วน ให้มีเงินบริสุทธิ์เก้าร้อยส่วน ^{08/10/2566} และอื่นปนร้อยส่วน เงินตราชนิดอื่น ๆ นอกจากเงินบาท^{นี้}

ให้ มี อตรา หน้า หนัก ตัด กับ เงิน บาท เป็น ตำดับ ตาม ส่วน แต่ อตรา เนื้อ
เงิน นั้น ให้ เป็น อย่าง เดียว กับ เงิน บาท

แต่ ใน การ ทำ เงิน ตรา ที่ กล่าว มา นั้น อนุญาต ให้ มี อตรา เนื้อ ชาติ เนื้อ
เหลือ ได้ ไม่เกิน กว่า ที่ กำหนด ต่อ ไป นี้ คือ ๐-

อตรา เนื้อ ชาติ เนื้อ เหลือ อตรา เนื้อ ชาติ เนื้อ เหลือ

ส่วน หน้า หนัก

ส่วน เนื้อ เงิน

บาท ห้า ใน ส่วน พัน

บาท สอง ใน ส่วน พัน

สลึง เจ็ด ใน ส่วน พัน

สลึง สาม ใน ส่วน พัน

เฟื้อง สิบ ใน ส่วน พัน

เฟื้อง สาม ใน ส่วน พัน

หมวดที่ ๓ ว่าด้วย ตั๊กษณ เงิน ตรา

มาตรา ๕ บรรดา เงิน ตรา ที่ กระทำ ขึ้น ตาม พระราช บัญญัติ นั้น
ด้าน หนึ่ง ให้ มี พระบรม รูป แด อักษร ว่า “ สมเด็จ พระ ปรมินทร มหา จูฟ้า
ตงกรณ พระ จุต จอม เกตุ เจ้า อยู่ หัว ” อีก ด้าน หนึ่ง ให้ มี อักษร บอก
ราคา เงิน เป็น ภาษา ไทย แต่ มี รูป ตรา แผ่นดิน แด อักษร ว่า “ กรุง สยาม
รัชกาล ที่ ๕ ” ทั้ง มี ศักราช แด ถอด ตาม ที่ เสนา บดี กระทรวง พระคลัง
มหา สมบัติ จะ กำหนด ตาม ตรา ว่า อัน สมควร

ตาม ตั๊กษณ ที่ กล่าว มา ใน มาตรา นี้ ให้ เป็น ไป จน กว่า เสนา บดี
กระทรวง พระคลัง มหา สมบัติ จะ กำหนด ให้ เป็น อย่าง อื่น โดย ใช้ อำนาจ
ที่ จะ ได้ กล่าว ต่อ ไป ใน พระราช บัญญัติ นี้

มาตรา ๖ ให้ เสนา บดี กระทรวง พระคลัง มหา สมบัติ มี อำนาจ ออก
ประกาศ ใน หนังสือ ราช กิจจานุ เบกษา แด จิต รม บัณฑิต การ ทำ แด การ

จำหน่ายเงินตราทุกชนิด ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และ
ทั้งมีอำนาจที่จะเปลี่ยนลักษณะตราประจำตัวเงินให้เป็นรูปพรรณ แต่
อักษรอย่างอื่นแทนอย่างที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นได้ ตามตราที่เห็นสมควร
หมวดที่ ๕ ว่าด้วยการใช้เงินตราในบ้านเมือง

มาตรา ๗ เงินบาทตามที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ให้ใช้ได้ทั่วไปเป็น
เงินตราที่ชอบด้วยกฎหมาย แต่เงินนั้นต้องเป็นเงินที่ไม่ได้ ลัก หรือ
ไปแล้ว มากกว่าสองในส่วนของน้ำหนักเดิม แต่ไม่ได้มีรอย
ขีดหรือ ตะไบ หรือ บุก ฉลาย หรือ ตบเดือน ที่มีได้เป็นไปโดยอาการ
ที่ใช้ตามธรรมดา

มาตรา ๘ เงินสั่งแต่เงินเพียงนั้น ให้ใช้ได้ทั่วไปเป็นเงินตราที่
ชอบด้วยกฎหมาย เฉพาะแต่ในส่วนเสี้ยวของหนึ่งบาท แต่เงินนั้น
ต้องไม่ได้มีรอยขีด หรือ ตะไบ หรือ บุก ฉลาย หรือ ตบเดือน ที่มีได้
เป็นขึ้นเองโดยอาการที่ใช้ตามธรรมดา

มาตรา ๙ เบี้ยทองแดงทองขาวอย่างอื่นทุกชนิด บรรดาที่ใช้
กันอยู่ในพระราชอาณาจักรนี้ ให้ใช้กันได้เฉพาะเป็นส่วนเสี้ยวแห่ง
เงินบาทอย่างเดียว

หมวดที่ ๕ ว่าด้วยเงินตราที่ ตบเดือน หรือ เป็นเงินปลอม หรือ เป็น
เงินที่ยกเลิกไม่ให้ใช้

มาตรา ๑๐/๒๑๑๓ ถ้าผู้ใด นำเอาเงินตราซึ่งอ้างว่าจำหน่ายออกไปจาก
พระคลัง ตามพระราชบัญญัติมายื่นแก่เจ้าพนักงาน ซึ่งเสนาบดีกระทรวง

พระคลัง มหา สัมบัติ ตั้ง ให้ มี น้ำ ที่ ทำ การ ตาม พระ ราช บัญญัติ มาตรา นี้ แต่ เจ้า พนักงาน ผู้ นั้น เห็น เหตุ ควร ตั้ง โดย ว่า เงิน นั้น ได้ เสีย เนื้อ ไป โดย ลัก หรือ ตาม ธรรมดา ที่ ใช้ มาก กว่า สอง ส่วน ใน รัช ของ น้ำหนัก เดิม ก็ ดี หรือ เป็น เงิน ปลอม ก็ ดี หรือ ได้ เสีย เนื้อ ไป โดย เหตุ อย่าง อื่น นอก จาก ความ ลัก หรือ ตาม ธรรมดา ก็ ดี หรือ เป็น เงิน ตรา ที่ ประ กาศ ให้ ยก เด็ก ไม่ ให้ ใช้ ต่อ ไป ก็ ดี เงิน เช่น นี้ ให้ เจ้า พนักงาน ผู้ นั้น มี อำนาจ ทำ ดาย เสีย เขา หรือ ตั้ง ให้ ผู้ อื่น ทำ ดาย ได้ ตาม ลักษณะ ข้อ บังคับ ซึ่ง เสนา บัด ทร ทรง พระ คลัง มหา สัมบัติ จะ ได้ ตั้ง ขึ้น ไว้ เฉพาะ การ ส่วน นั้น

มาตรา ๑๑ เงิน ที่ ทำ ดาย นั้น ถ้า ปรากฏ ว่า เป็น เงิน ปลอม ก็ ดี หรือ ได้ เสีย เนื้อ ไป โดย เหตุ อย่าง อื่น นอก จาก ที่ ได้ ลัก หรือ ไป ตาม ธรรมดา ก็ ดี ให้ คืน เงิน ที่ ทำ ดาย นั้น ให้ แก่ ผู้ ที่ นำ มา ยื่น ความ เสีย หาย ใน การ ที่ เงิน นั้น ต้อง ทำ ดาย ให้ เป็น ภัย อยู่ใน ผู้ ที่ นำ มา ยื่น นั้น

แต่ ถ้า เงิน นั้น เป็น เงิน ที่ ได้ จำ หน่าย ออก ไป จาก พระ คลัง ตาม พระ ราช บัญญัติ แต่ ได้ ลัก หรือ ไป ตาม ธรรมดา มาก กว่า สอง ส่วน ใน รัช ของ น้ำหนัก เดิม ก็ ดี หรือ เป็น เงิน ตรา ที่ ได้ มี ประ กาศ ยก เด็ก ไม่ ให้ ใช้ ต่อ ไป ก็ ดี ฉะนั้น ให้ เจ้า พนักงาน ผู้ ทำ ดาย จำ หน่าย เงิน แล่น ดิน รัช แดง เงิน นั้น ไว้ ตาม ราคา เนื้อ เงิน

มาตรา ๑๒ ห้าม มิ ให้ ค้า ทร รับ ค่า พ้อง ร้อง อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด ที่ ก่อ ราว โทษ เจ้า พนักงาน ผู้ หนึ่ง ผู้ ใด ใน เหตุ ที่ ได้ กระ ทำ การ โดย สุจริต ตาม ลักษณะ แห่ง พระ ราช บัญญัติ นี้

หมวด ที่ ๖ ว่า ด้วย อำนาจ ตั้ง กฎ ข้อ บังคับ

มาตรา ๑๓ ให้ เสนา บัด ทร ทรง พระ คลัง มหา สัมบัติ มี อำนาจ ทำ การ ได้ ตั้ง ต่อ ไป นี้ ตาม ราว อัน สัมควร คือ ๐—

(๑) กำหนดจำนวน เจ้าพนักงาน น้ำที่ ทำ การ แด จำนวน คนการ ใน โรง กระดาษ

(๒) ตั้ง ข้อ บังคับ แด ออก คำสั่ง ตาม ตักษณ แห่ง พระ ราช บัญ ญัติ นี้ หรือ ตามตักษณ แห่ง ประกาศ อัน จะ ได้ ออกตาม พระราชบัญญัติ นี้ สำหรับ บัญชา การ กรม กระดาษ แต่ มี อำนาจ ที่ จะ ยกเลิก หรือ เปลี่ยน แก่ ข้อ บังคับ นั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๓๔ ให้ โสณา มดี กระ ทรง พระ คณั มหา สมบัติ มี อำนาจ ทำการ ตามที่ กล่าว ต่อ ไปนี้ ตาม คราว อัน สมควร โดย ประ กาศ ใน หนังสือ ราชกิจจานุเบกษา เป็น สำคัญ คือ

(๑) ตัด อัตรา เพื่อ ชดเชย เสีย ใน การ ทำ เงิน ตรา ทุก ชนิด ตามที่ กล่าว ไว้ ใน มาตรา ๔

(๒) กำหนด ศักราช แด ถวด ถาย ที่ ตี ประจำ เงิน ตรา ชนิด ไต ๆ

(๓) ยกเลิก เงินตรา ชนิด ไต ๆ ที่ ทำ ใน สก ไต ๆ

(๔) ตั้ง ข้อ บังคับ กำหนด วิธี ทำ ถาย เงิน สำหรับ เจ้าพนักงาน ที่มี นำ ที่ ทำการ ส่วน นั้น ตาม ตักษณ มาตรา ๓๐

(๕) จัด ระเบียบ การ ต่าง ๆ ที่ เกี่ยว ใน การ ทำ เงิน ตรา แด กรม กรม กระดาษ ทั้ง ปวง อัน ยัง มิ ได้ กำหนด ไว้ ใน พระราชบัญญัติ นี้

(๖) ยกเลิก หรือ เปลี่ยน แก่ กฎ ข้อ บังคับ ไต ๆ ที่ ได้ ออก แล้ว ตาม พระราช บัญ ญัติ นี้ เมื่อ ได้ รับ พระ ราชทาน พระ บรม ราชานุญาต แล้ว

บรรดา ประสงค์ ที่ ออกตาม พระ ราช บัญ ญัติ นี้ นั้น ให้ ใช้ ได้ ตั้ง แต่ วันที่ ลง ใน ๆ ประกาศ นั้น ๆ แด ให้ ใช้ ได้ เป็น ส่วนหนึ่ง แห่ง พระราช บัญ ญัติ นี้

๑๑

มาตรา ๑๕ ให้เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ เป็นเจ้าหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศมาณวันที่ ๒๕ ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๒ เป็นวันที่ ๑๒๗๖๖
ในรัชกาลปัตยุบันนี้

แจ้งความกระทรวงมหาดไทย

พระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ หมายให้เสนาบดีกระทรวง
มหาดไทย รับพระบรมราชโองการได้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรด
เกล้าฯ สั่งว่า ด้วยบ้านในเขตรเมืองตราดแต่เมืองประจันตคีรีเขตร
ซึ่งได้เคยหวงห้ามทำตากรป่าสงวนมิให้ผู้ใดตัดไม้มาแต่เดิมนั้น บัดนี้
ไม่มีราคาและมีไม้เพียงพอที่จะให้ตัดฟันซื้อขายเป็นสินค้าได้ ทรง
พระราชดำริเห็นว่า ควรจะอนุญาตให้ราษฎรตัดไม้และทำฟันจำหน่าย
เป็นสินค้าได้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกเลิกอากร
ป่าสงวนในเมืองตราดและเมืองประจันตคีรีเขตรเสียตั้งแต่บัดนี้สืบไป และ
ถ้าผู้ใดปรารถนาจะตัดไม้ทำฟันหรือซื้อไม้ซื้อขายก็ให้ขออนุญาต
ต่อเจ้าพนักงาน และให้เสียภาษีตามพิถิตอัตราที่ได้ทรงพระกรุณาโปรด
เกล้าฯ ให้ตั้งไว้

ด้วยใน คศ ๑๒๐ ในตำบลบ้านก้อทองที่อำเภอบ้านตากแขวงเมือง
ตากมณฑลนครสวรรค์ราษฎรทำไร่นาไม่ได้ผล เพราะฝนแห้งเป็น
การขัดขัดขัดสนยากจนถึงกับต้องใช้อาหารบดกับมันกดย แต่ใน
คศ ๑๒๑ ซึ่งเกิดร้ายเงี้ยวทำการเจตนาจับในมณฑลพายัพ ราษฎร
ในตำบลบ้านก้อก็ได้ถูกกะเกณฑ์นำทางแต่ตรวจตราระวังรักษาต่างทาง

๗๒-๔๗
ทั้งทาง หน้า แด่ ทาง บก ตตชด มา จนถึง คศ ๑๒๒๒ มิได้ขาด ได้รับ ความรู้ บวก
กราก กร่า ไม่ได้ทำมา หากิน มีความ เห็นตเห็นช้อย อยู่ โดย ทรง พระ
มหา กรุณา แก่ ราษฎร ที่ ได้รับ ราชการ กราก กร่า เห็นตเห็นช้อย ใน ราช การ
ไม่ได้ เป็นอันทำมา หากิน ขัด ดิน ยาก จน เหล่า นั้น จึง ทรง พระ กรุณา
โปรดเกล้าฯ พระราช ทาน พระ บรมราชานุญาตให้ ยก เว้น การ เก็บ เงิน ค่า
ราชการ ใน ตำบล บ้าน ก้อ ใน คศ ๑๒๒๒ เพื่อ เป็น การบำรุงไว้ คศ หนึ่ง

ศาลาว่าการ มหาดไทย

วันที่ ๒๕ ตุลาคม วันพฤหัสบดี คศ ๑๒๒๒

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวง มหาดไทย

ประกาศ กรม ธน บัตร

ด้วย ในเวลานี้มี ธนบัตร ปลอม ที่ ปรากฏ แล้ว ราคา ๒๐ บาท ชนิด หนึ่ง
ราคา ๑๐๐ บาท ชนิด หนึ่ง ใช้ ประ บณ อยู่บ้าง กับ ธนบัตร หลวง ซึ่ง จำหน่าย
ออกไป จาก กรม นี้ จึง ประกาศ แจ้ง ความ ให้ มหาชน ทราบ ทัก กัน ว่า
ธนบัตร ปลอม เหล่า นี้ มี ที่ ลัง เกิด ผิด กัน กับ ธนบัตร หลวง ดัง ต่อไป นี้

๑ กระดาษ ธนบัตร ปลอม หน้า กว้างกว่า ธนบัตร หลวง เนื้อ กระดาษ
ต้อง ไม่ ได้ แดง เนื้อ กระดาษ นุ่ม กว่า ธนบัตร หลวง

๒ ใน ธนบัตร หลวง มี จุด ได้ อักษร เขียว ดี ใน คำว่า เฟิร์ส ใน
ธนบัตร ปลอม ไม่มี

08/10/2566

๓ อักษร อังกฤษ ตัว ท้าย ใน คำว่า ตมิเค็ด ใน ชื่อ บริษัท ช่าง พิมพ์

ซึ่ง อยู่ นอก กรอบ นั้น อักษร บี ใน ธนบัตร ปดอม นั้น ผิด ใน ธนบัตร
หุดวง ที่ ถูก นั้น เป็น อักษร ดี

๕. ตายตอกเงิน ซึ่ง อยู่ใน ระหว่าง ตายมือ นาม เต๋นบัต กะหวอง พระคตัง
มหา สัมมัต กับ นาม เจ้า พนักงาน กรม ธนบัตร นั้น ไม่ ชัด แจ่ม แจ้ง
อย่าง ธนบัตร หุดวง

บรรดา ธน บัตร ปดอม ดัง ที่ กล่าว มา แล้ว นี้ ถ้า ใคร มี อยู่ แล้ว ก็ ดี
หรือ จะ ไป ไ้ มา ใน ภาย หน้า ก็ ดี ควร นำ มา ส่ง ยัง กรม ธนบัตร แด
แจ้ง ความ ให้ ทราบ ว่า ได้ รับ ธนบัตร ปดอม นั้น มา จาก แห่ง ไ้ โดย ทัน ที่

(ตงพระนาม) วัชนัน แจ่มจรัส
เจ้ากรม กรม ธนบัตร

ประกาศ เพิ่มเติม ข้อ บัง คับ

อากร ค่า น้ำ ร, ศ, ๑๑๗

ด้วย ตาม ความ ใน ประเภท ที่ ๓ แห่ง ข้อ ๒๕ ของ ข้อ บัง คับ เก็บ เงิน
อากร ค่า น้ำ เป็น รัฐบาล รัตนโกสินทร ศก ๑๑๗ มีความ ว่า ถ้า มี เครื่อง
มือ ที่ ผิด ข้อ ผิด รูป กับ ที่ กล่าว ไว้ ใน พิกัด นั้น ให้ เทศาภิบาล ตรวจเทียบ
เคียง ผล ประโยชน์ แห่ง เครื่อง มือ นั้น ๆ ถ้า คล้าย คลึง กับ สิ่ง ไ้ ให้ เขียบ
เคียง จด พิกัด ให้ ถูก ข้อง ตาม ข้อ บัง คับ นั้น

บัด นี้ เห็น ว่า เครื่อง มือ ชนิด หนึ่ง เรียก ชื่อ ว่า วัจ กาง กั้น, มี ประเภท
วิธี ใช้ จับ สัตว์ น้ำ คล้าย ตะมู และ ตั้ง จับ ใน ที่ น้ำ เชี่ยว แต่ ตั้ง ใน ช่อง ดยยาม
มี ตัว อย่าง รูป เครื่อง มือ นี้ อยู่ใน ที่ ว่า การ กรม ธรพากร ใน เป็น สำคัญ แล้ว

นี้ เปน เครื่องมือที่เรียกชื่อผิดกันบ่อยๆ แต่เปนชื่อเดียวกันด้วย
อัตราราคาเงิน อาก

เพราะ ฉะนั้น ตั้งแต่วันที่ประกาศนี้ เป็นต้นไป เครื่องมือชนิดที่กล่าว
มาแต่นี้ ให้เจ้าพนักงานเรียกชื่อว่า รวดทางกัน, เรียกเงินอากทรงละ ๒๐ บาท
ตามลักษณะ ผด ประโยชน์ที่สมควรแก่การเก็บได้ในเครื่องมือชนิดนี้

ประกาศ มาณวัน ๒๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๒

(ลงพระนาม) พระเจ้าจอร์จที่ ๕

เสนาบดี กระทรวงมหาด

ประกาศ กระทรวงโยธาธิการ

พระเจ้าอนึ่ง ยาสเซอ เจ้าฟ้ากรมขุนนริศรานุวัดติวงศ์ เสนาบดีกระทรวง
โยธาธิการ ขอประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ตัวตราไปรษณีย์ซึ่งใช้
ทุกวันนี้ ยังไม่ใคร่เพียงพอแก่ความต้องการ พระคตจึงได้สั่ง
ตัวตราไปรษณีย์อย่างใหม่เข้ามาอีก ๖ อย่าง ตามความแนะนำของ
กระทรวงโยธาธิการ ซึ่งคิดจะให้มีตัวตราไปรษณีย์ใช้พอแก่ที่ใดจัดขยาย
การของกรมไปรษณีย์ออกไป แต่ได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลพระ
กรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท โปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรม
ราชานุญาตให้กรมไปรษณีย์ โทรเลขจำหน่ายใช้ตัวตราไปรษณีย์ใหม่
ปนกับตัวตราเก่าได้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ร.ศ. ๑๒๒ เป็นต้นไป

ตัวตราอย่างใหม่ ๖ ชนิดนี้มีพระบรมรูปที่พิมพ์บนกระดาษขาว คือ

๓	ราคา ๒	อัฐ	สี่แดง	อ่อน	
๒	๑	๓	๑	สี่เขียว	อ่อน

๓	ราคา	๔	อัฐ	สี่ ม่วง สดมีสี่ แดง
๔	„	๒	„	สี่ แดง แก้ว
๕	„	๓๕	„	สี่ น้ำเงิน
๖	„	๒๘	„	สี่ ม่วง สดมีสี่ น้ำเงิน

จะได้จำหน่าย ณ ที่ต่าง ๆ ซึ่งเคยจำหน่ายทั่ว พระราชอาณาเขต
ประกาศ มา ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน วันทศโกสินทร ศก ๑๒๒

(ลงพระนาม) นริศรานุวัดติวงศ์

เสนาบดี กระทรวงโยธาธิการ

ประกาศให้ ใช้พระราชบัญญัติ

ออกตราของจังหวัดนครราชสีมา

เจ้าพระยาเทเวศร์วงศ์วิวัฒน์ เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ
รับพระบรมราชโองการใส่เกล้า ๆ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ สั่งว่า
ตามความในพระราชบัญญัติออกตราของจังหวัดนครราชสีมา
มาตรา ๒ มีว่า เมื่อจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ใช้พระราชบัญญัตินั้น
ในท้องที่ตำบลใดเมื่อใดจะได้ประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษาเป็น
สำคัญนั้น บัดนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ใช้พระราชบัญญัตินั้น
ใน เมือง นครราชสีมา ตั้งแต่บัดนี้สืบไป

อนึ่งตามความในมาตรา ๔ ว่าด้วยจะได้พระราชทานพระบรมราชานุญาต
ให้ เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ ตั้งข้าหลวงเกษตราธิการประจำ
ท้องที่ในตำบลที่ใช้พระราชบัญญัติออกตราของจังหวัดนครราชสีมา บัดนี้
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้เสนาบดี

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตั้ง พระ โภชการ เป็น ข้าหลวง เกษตร สำหรับ เมือง
ชลบุรี ตั้งแต่วันที่ สิบ ไป

ประกาศ มา ณ วันที่ ๕ ธันวาคม วันโกสินทร ศก ๑๒๒

ประกาศ กระทรวง โยธาธิการ

ได้รับ มอก พระยาสุโขมณีนวินิต ข้าหลวงเทศาภิบาล มณฑลนคร
ศรีธรรมราชว่า การ ไทเรต ที่ เมือง ราชมัน น้อย ประโยชน์ที่ได้ ไม่
พอ กับ จ่าย ถ้าจะมี แต่การ ไทเรต ไร่ ไร่ ก็ พอ กระทรวง โยธาธิการ เห็น
เป็นการ สมควร จึง ได้ กำหนด ให้เลิก การรับส่ง ไทเรต เมือง ราชมัน
ตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน วันโกสินทร ศก ๑๒๓ ให้คง มีแต่การใช้ ไทเรต ไร่
ต่อไป แล้ว

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน วันโกสินทร ศก ๑๒๒

โดยรับสั่ง พระเจ้าน้องยาเธอ

เสนาบดี กระทรวง โยธาธิการ

(ลงนาม) พระยาเสถียร สุวาณิช

บดีคฤถดถอง

ประกาศ

ให้เก็บเงิน ค่า โใบ อนุญาต ร่อนหาแร่พลอย

ตำบล อำเภอ พลอย แหวง แขวง เมืองจันทบุรี

พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงดำรงราชานุภาพ เสนาบดี กระทรวง

มหาดไทย ๐๘/๑๐/๒๕๖๖ รับพระบรมราชโองการ ให้เกล้า ฯ ทรงพระกรุณาโปรด

เกล้าฯ ตั้งว่าตาม ความใน ประกาศ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๒๑๑ ที่ได้
ประกาศ ในหนังสือ พิมพ์ ราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ ๖ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม
ค.ศ. ๑๒๑๑ ให้เพิ่มเติมความใน พระราช บัญญัติ การทำเหมืองแร่ หมวดที่ ๓
ว่าด้วยการ ร่อน หาดแร่ ให้ ใช้ ใต้ แต่ใน ท้อง ที่ ซึ่ง เสนา บัติ จะ ได้ ประกาศ
ให้ ใช้ โดยเฉพาะ ความ แจ่ม อยู่ แล้ว

บัดนี้ ได้ ทราบ ว่า มี ราษฎร พากัน ทำ การ ขุด ร่อน หาด พดอย ใน ตำบล
ท้อง ที่ อำเภอ พดอย แหวง แขวง เมือง จันทบุรี แต่ ราษฎร ที่ ขุด ร่อน หาด พดอย
พวก นี้ ได้ เคย ทำ การ ขุด ร่อน หาด พดอย และได้ เสีย เงิน ค่า โบนัส ใน
ตำบล นี้ มา คง เดิม ก่อน ได้ ประกาศ ให้ ใช้ พระ ราช บัญญัติ การ ทำ เหมือง แร่
อยู่ แล้ว เป็น การ ผิด ระเบียบ ผ่า ผืน ต่อ พระราช บัญญัติ การ ทำ เหมือง แร่
จึง เห็น ว่า เป็น การ ผิด ควร ที่ จะ ประกาศ ให้ ใช้ พระ ราช บัญญัติ การ ทำ เหมือง
แร่ หมวดที่ ๓ ซึ่ง ว่า ด้วย การ ขอ อนุญาต ร่อน หาด แร่ ใน ท้อง ที่ อำเภอ พดอย
แขวง เมือง จันทบุรี สืบ ไป

จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ พระราชทาน พระบรม ราชานุญาต
ให้ เสนา บัติ กระทรวงมหาดไทย ซึ่ง บัญชา การ กรม ราช โดท กิจ ให้
ประกาศ ให้ พระราช บัญญัติ การทำเหมืองแร่ หมวดที่ ๓ ซึ่ง ว่า ด้วย การ ขอ
อนุญาต ร่อน หาด แร่ และ เก็บ เงิน ค่า โบนัส ฉบับ นี้ ตั้ง บั ตระ ๕ บาท แก่
ราษฎร ที่ ขุด ร่อน หาด พดอย ใน ท้อง ที่ อำเภอ พดอย แหวง แขวง เมือง จันทบุรี
ตั้ง แต่ วันที่ ๑ เมษายน รัตน โกสินทร ศก ๑๒๓๓ เป็นต้น สืบ ไป

ประกาศ มา ณ วันที่ ๑๐ ธันวาคม รัตน โกสินทร ศก ๑๒๒๒

(ลง พระนาม) ดำรง ราชานุภาพ

เสนาบดี กระทรวงมหาดไทย

กฎเสนาบดีเพิ่มเติม

เรียกค่าชดเชยเมื่อขโมยเงิน

ด้วยตามความใน มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะลูกบิณ
 ร, ค, ๑๓๗ ซึ่งมีคำว่า "ให้เสนาบดีมีอำนาจที่จะตั้งกฎเสนาบดีไว้เป็น
 ครั้งเป็นคราว เพื่อจัดการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ" นั้น บัดนี้
 ปรากฏว่า พวกจีนบางคนซึ่งได้มาเสียเงินค่าแรง และผูกข้อมือแล้ว
 ภายหลังไม่ระวังรักษาปล่อยให้แตกและสูญหายไปโดยประการต่าง ๆ
 ไม่มีสิ่งสำคัญซึ่งจะหมายให้รู้ได้ว่าได้เสียเงินค่าแรงแล้วหรือยัง นอก
 จากที่จะจับตัวมาได้ส่วนตนจนได้ความ ซึ่งเป็นการเดือดร้อนแก่พวก
 จีนเหล่านั้น ก็อีกประการหนึ่ง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระ
 ราชทานพระบรมราชานุญาตให้เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ออกกฎเสนาบดี
 เพิ่มเติมในการที่จะเรียกค่าชดเชยเมื่อขโมยเงิน ซึ่งได้เสียเงินค่า
 แรงและผูกข้อมือแล้ว แต่ภายหลังไปทำให้บิ่นแตกหรือสูญหายไปโดย
 ประการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

จีนหรือบุตรจีนหลานจีนคนใดที่ได้เสียเงินค่าแรงและผูกข้อมือ
 แล้วจะต้องระวังรักษาข้อมือนั้น อย่าให้แตกหรือสูญหายไปโดย
 ประการหนึ่ง ประการใดเป็นอย่างใด ถ้าไม่ระวังรักษาปล่อยให้บิ่น
 เปนอันแตกหรือสูญหายไปโดยประการใด ๆ ก็ดี เจ้าพนักงาน
 ตรวจพบไม่มีบิณที่ข้อมือเป็นสำคัญ ให้เจ้าพนักงานบังคับให้จีนผู้ต้อง
 ผูกข้อมือใหม่นั้นเสียค่าธรรมเนียมในการที่ผูกให้ใหม่อีกคนละ ๕๔ อัฐ

ประกาศมา ณ วันที่ ๓๖ ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒๒

(ลงพระนาม) ดำรง ราชานภาพ

กฎเสนาบดีเพิ่มเติม อัครา อกร คำนำ ตามวิธี ในพระราชบัญญัติอัคราคำนำ ร.ศ ๑๒๐ ชั่วคราว

ด้วยตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติอัคราคำนำ
ร.ศ. ๑๒๐ ซึ่งมีคำว่า “ให้เสนาบดีมีอำนาจที่จะตั้งกฎเสนาบดีเป็น
ครั้งแรก เพื่อจัดและรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ และ
กฎเสนาบดีนั้น เมื่อได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาต และ
ประกาศในหนังสือพิมพ์ราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้มีเหมือนเป็นส่วน
หนึ่งของพระราชบัญญัติ” นั้น

บัดนี้เครื่องมือจับตัวผู้นำบางอย่าง ซึ่งมีประเภทและวิธีใช้ไม่
คู่ตรงกันรายชื่อเครื่องมือ ซึ่งมีอยู่ตามอัคราข้างท้ายกฎเสนาบดี
ที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้
ออกประกาศในหนังสือพิมพ์ราชกิจจานุเบกษา ให้ใช้แต่วันที่ ๒๕ เมษายน
ร.ศ. ๑๒๓ แล้วนั้นไม่ เป็นการยากลำบากแก่เจ้าพนักงานที่จะตรวจ
และเรียกเก็บเงินอัคราคำนำให้ถูกต้องได้ตามพระราชบัญญัติ และมัก
จะเกิดเป็นปากเสียงในระหว่างเจ้าพนักงานและราษฎรผู้เจ้าของเมือง ๆ
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ออกกฎเสนาบดีเพิ่มเติม อัครา อกร
คำนำชั่วคราวขึ้นไว้ดังแจ้งต่อไปนี้—

ชื่อ เครื่อง มือ	มณฑลกรุงเก่า		มณฑลปราจีนบุรี	
	ให้เก็บ		ให้เก็บ	
	บาท	อัฐ	บาท	อัฐ
ฝือกไซจับสัตว์น้ำในท้องห้าม สูง ๒ ศอก หรือต่ำกว่า ๒ ศอก ภาวะ		๓๓		๓๒
ฝือกไซจับสัตว์น้ำในท้องห้าม สูงกว่า ๒ ศอก ภาวะ	๓	—	๓	—
ฝือกไซจับสัตว์น้ำต่อมหญ้า กว้าง สูง ๒ ศอก หรือต่ำกว่า ๒ ศอก ภาวะ		๘		๘
ฝือกไซจับสัตว์น้ำต่อมหญ้า กว้าง สูงกว่า ๒ ศอก ภาวะ		๑๖		๑๐
ฝือกไซจับสัตว์น้ำ ประกอบเครื่องมือหรือก้นคองก้นอ่าว ในที่สาธารณะ ซึ่งไม่ได้เกี่ยวเป็นที่หวงห้ามจับสัตว์น้ำสูง ๒ ศอกหรือต่ำกว่า ๒ ศอก ภาวะ	๓	—	๓	—
ฝือกไซจับสัตว์น้ำ ประกอบเครื่องมือ หรือ ก้น คอง ก้น อ่าว ในที่สาธารณะ ซึ่งไม่ได้เกี่ยวเป็นที่หวงห้ามจับสัตว์น้ำ สูงกว่า ๒ ศอก ภาวะ	๒	—	๒	—

08/10/2566

ชื่อเครื่องมือ	มณฑลนครไชยศรี ๒๕๘ โท เกษ		มณฑลราชบุรี ๒๕๘ โท เกษ	
	บาท	อัฐ	บาท	อัฐ
เผือกใช้จับ สัตว์น้ำใน ที่ หวง ห้ามตั้ง				
๒ ศอก หรือ กว้าง ๒ ศอก	วา	๓๒		๒๘
เผือกใช้จับ สัตว์น้ำ ใน ที่ หวง ห้าม				
สูง กว้าง ๒ ศอก	วา	๓		๕๘
เผือกใช้จับ สัตว์น้ำ ต่อมหนักกว่าตั้ง				
๒ ศอก หรือ กว้าง ๒ ศอก	วา	๘		๖
เผือกใช้จับ สัตว์น้ำ ต่อมหนักกว่า				
สูง กว้าง ๒ ศอก	วา	๑๖		๑๒
เผือกใช้จับ สัตว์น้ำ ประกอบเครื่อง				
มือหรือ ก้นคอง ก้น อ่าว ในที่สาธารณะ				
ซึ่งไม่ได้เกิดเป็นที่ หวงห้ามจับ สัตว์				
น้ำสูง ๒ ศอก หรือ กว้าง ๒ ศอก	วา	๓		๕๘
เผือกใช้จับ สัตว์น้ำ ประกอบเครื่องมือ				
หรือ ก้น คอง ก้น อ่าว ในที่สาธารณะ				
ซึ่งไม่ได้เกิดเป็นที่ หวงห้ามจับ สัตว์				
น้ำสูง กว้าง ๒ ศอก	วา	๒		๓๒

ชื่อเครื่องมือ	มณฑลพิษณุโลก		มณฑลนครสวรรค์	
	ให้เก็บ		ให้เก็บ	
	บาท	อัฐ	บาท	อัฐ
ฝือกใช้จับสัตว์น้ำในที่หวงห้ามสูง ๒ ศอก หรือต่ำกว่า ๒ ศอก วาตะ		๓๐		๓๒
ฝือกใช้จับสัตว์น้ำในที่หวงห้าม สูงกว่า ๒ ศอก วาตะ		๓๒		๓๒
ฝือกใช้จับสัตว์น้ำตอม หมายความว่าสูง ๒ ศอก หรือต่ำกว่า ๒ ศอก วาตะ		๕		๕
ฝือกใช้จับสัตว์น้ำตอม หมายความว่า สูงกว่า ๒ ศอก วาตะ		๗		๗
ฝือกใช้จับสัตว์น้ำ ประกอบเครื่องมือ หรือก้นคดของก้นยาวในที่สาธารณะ ซึ่งไม่ได้เกี่ยวเบนท์หวงห้ามจับสัตว์ น้ำสูง ๒ ศอก หรือต่ำกว่า ๒ ศอก วาตะ		๓๒		๓๒
ฝือกใช้จับสัตว์น้ำ ประกอบเครื่องมือ หรือก้นคดของก้นยาวในที่สาธารณะ ซึ่งไม่ได้เกี่ยวเบนท์หวงห้ามจับสัตว์ น้ำ สูงกว่า ๒ ศอก วาตะ		—		—

๐๙/10/2566

ชื่อเครื่องมือ	มณฑล ชุมพร ให้เก็บ		มณฑล นครศรี ธรรมราช ให้เก็บ	
	บาท	อัฐ	บาท	อัฐ
เหล็กใช้จับสัตว์น้ำในท้องห้ามสูง ๒ ศอก หรือต่ำกว่า ๒ ศอก ภาวะ		๑๐		๑๐
เหล็กใช้จับสัตว์น้ำในท้องห้าม สูงกว่า ๒ ศอก ภาวะ		๓๒		๓๒
เหล็กใช้จับสัตว์น้ำดอม หมายความว่า สูง ๒ ศอก หรือต่ำกว่า ๒ ศอก ภาวะ		๕		๕
เหล็กใช้จับสัตว์น้ำดอม หมายความว่า สูงกว่า ๒ ศอก ภาวะ		๘		๘
เหล็กใช้จับสัตว์น้ำประกอบเครื่องมือ หรือ ก้นคดของ ก้นยาว ในที่สาธารณะ ซึ่งไม่ได้เกี่ยวเบนที่ท้องห้ามจับสัตว์ น้ำสูง ๒ ศอก หรือต่ำกว่า ๒ ศอก ภาวะ		๓๒		๓๒
เหล็กใช้จับสัตว์น้ำประกอบเครื่องมือ หรือ ก้นคดของ ก้นยาว ในที่สาธารณะ ซึ่งไม่ได้เกี่ยวเบนที่ท้องห้ามจับสัตว์ น้ำสูง ๒ ศอก ภาวะ		—		—

08/10/2566

ชื่อ เครื่องมือ	มณฑลภูเก็ต		เมืองจันทบุรี		เมืองตราด	
	ให้เก็บ		ให้เก็บ		ให้เก็บ	
	บาท	อัฐ	บาท	อัฐ	บาท	อัฐ
ฝือกใช้จับสัตว์น้ำในท้องห้ามสูง						
๒ ศอก หรือ ต่ำกว่า ๒ ศอก ภาวะ		๓๐		๓๐		๓๐
ฝือกใช้จับสัตว์น้ำในท้องห้าม						
สูงกว่า ๒ ศอก ภาวะ		๓๒		๓๒		๓๒
ฝือกใช้จับสัตว์น้ำดอมหมึกดำสูง						
๒ ศอก หรือ ต่ำกว่า ๒ ศอก ภาวะ		๕		๕		๕
ฝือกใช้จับสัตว์น้ำดอมหมึกดำ						
สูงกว่า ๒ ศอก ภาวะ		๗		๗		๗
ฝือกใช้จับสัตว์น้ำประกอบเครื่อง						
มือหรือก้นคองก้นอ่าวในท้องห้าม						
ซึ่งไม่ได้เกี่ยวเบรที่ท้องห้ามจับสัตว์						
น้ำสูง ๒ ศอก หรือ ต่ำกว่า ๒ ศอก ภาวะ		๓๒		๓๒		๓๒
ฝือกใช้จับสัตว์น้ำประกอบเครื่องมือ						
หรือก้นคองก้นอ่าวในท้องห้าม						
ซึ่งไม่ได้เกี่ยวเบรที่ท้องห้ามจับสัตว์						
น้ำสูง ๒ ศอก ภาวะ	๓	—	๓	—	๓	—

08/10/2566

ชื่อเครื่องมือ	เมืองระยองให้เก็บ		เมืองประจักษ์คีรีเขตศรีให้เก็บ	
	บาท	อัฐ	บาท	อัฐ
ฝือกใช้จับสัตว์น้ำในท้องห้ามสูง ๒ ศอก หรือต่ำกว่า ๒ ศอก ฉาตะ		๑๐		๑๐
ฝือกใช้จับสัตว์น้ำในท้องห้ามสูง กว่า ๒ ศอก ฉาตะ		๓๕		๓๕
ฝือกใช้จับสัตว์น้ำตามหน้าก้างสูง ๒ ศอก หรือต่ำกว่า ๒ ศอก ฉาตะ		๕		๕
ฝือกใช้จับสัตว์น้ำตามหน้าก้างสูง กว่า ๒ ศอก ฉาตะ		๘		๘
ฝือกใช้จับสัตว์น้ำประกอบเครื่องมือ หรือก้นคตอ ก้นอ่าวในที่สาธารณะ ซึ่งไม่ได้เกี่ยวเบนที่ท้องห้ามจับสัตว์น้ำสูง ๒ ศอก หรือต่ำกว่า ๒ ศอก ฉาตะ		๓๒		๓๒
ฝือกใช้จับสัตว์น้ำประกอบเครื่องมือ หรือก้นคตอ ก้นอ่าวในที่สาธารณะ ซึ่งไม่ได้เกี่ยวเบนที่ท้องห้ามจับสัตว์น้ำสูง กว่า ๒ ศอก ฉาตะ	๓	—	๓	—

ประกาศมาณวันที่ ๓๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๒๒

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ
เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

08/10/2566

ประกาศแก้ไขกฎหมาย เรื่อง ญาติ ลัก ทรัพย์ กัน เอง

มี พระบรมราชโองการ ใน พระบาท สมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระ จุฑจอมเกล้า เจ้า อยู่หัว ดำรัส เห็นชอบเกล้า ฯ ให้ประกาศให้ ทราบทั่ว กัน ว่า ทรง พระราช ดำริเห็นว่า พระราช กำหนด กฎหมาย เดิมใน เรื่อง ญาติ ลัก ทรัพย์ กัน เอง ไม่ ให้ มี โทษ นั้น เป็น โอกาส ให้ ผู้ กุศล วิต กิด ว่า แก้ ญาติ ของ ตน มี ปราชญ์ อยู่ เนือง ๆ สมควร จะ แก้ไข เสีย บ้าง เพื่อ บัง กั้น การ โจร กรรม ให้ น้อย ลง จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ประกาศ ยกเลิก กฎหมาย ลัก ทรัพย์ โจร มาตรา ๑๔๖ ใน กฎหมาย เดิม ๓ นั้น เสีย และ ให้ ใช้ ข้อ ความ ดัง นี้ ไว้ แทน

มาตรา ๑๔๖ ตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม ค.ศ. ๑๒๒๒ เป็นต้นไป ญาติ พี่น้อง ทาง ลับ ลาย โจร หนี กัก ทรัพย์ แต่ง งาน กัก ทรัพย์ เมื่อ ได้ ลัก ทรัพย์ กัน ประการ ใด ให้ มี โทษ ตาม พระราช กำหนด กฎหมาย นั้น ไว้ เท่า ทั่ว ทั่ว ทั่ว ของ เมีย เมีย ลัก ของ ผัว จึง ขอ ให้ มี โทษ ดัง พระราช อาญา หาดวง

ประกาศ มา ณ วันที่ ๑๕ มกราคม รัตน โกสินทร ศก ๑๒๒๒ เป็น วันที่ ๑๒๗๕๐๗ ใน รัชกาล บัณฑิต นี้

ประกาศ ตั้ง ผู้ อำนวยการ โรงเรียน มหาต เล็ก

มี พระบรมราชโองการ โปรดเกล้า ฯ ให้ ประกาศ จง ทราบ ทั่ว กัน ว่า ได้ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ เรียก นาม สถานที่ ศึกษา ราชการ พด เรือน ว่า "โรงเรียน มหาต เล็ก" แต่ โปรดเกล้า ฯ ให้ มี กรรมการ ควบคุม

๑๗/19/256๕

โรงเรียน ตามประกาศ ลงวันที่ ๓ เมษายนรัตนโกสินทร
 ศก ๑๓๑ แต่ภายหลัง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้เจ้า หมื่น ศรี ธรรมรักษ์
 เมื่อเป็น หม่อม อนุวัติ ครอบงำ เป็น กรรมการ เพิ่ม ขึ้น อีกคนหนึ่ง เจ้า หมื่น
 ศรี ธรรมรักษ์ ได้ ทำการ ในหน้าที่ผู้ อำนวยการ โรงเรียน เป็นการ เจริญ เรียบ
 ร้อยมา บัดนี้ จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้เจ้า หมื่น ศรี ธรรมรักษ์
 ผู้เป็น หัว หมื่น มหาตเด็ก เวยเตช มีหน้าที่ สำรับ ผัก หัก แต่ชอบ ความรู้
 มหาตเด็ก ตาม ประกาศ กระแส พระบรม ราช โองการ เปลี่ยน แปลง ราชการ
 กรม มหาตเด็ก รัตนโกสินทร ศก ๑๓๖ เป็น ผู้ อำนวยการ โรงเรียน
 มหาตเด็ก แต่ให้คง มี กรรมการ ตาม เดิม เช่น ที่ ปฤกษา และ ช่วย จัดการ
 โรงเรียน ให้เจริญ เรียบ ร้อย ตาม พระราช ประสงค์ ดับ ไป

ประกาศ มา ณ วันที่ ๓๐ มกราคม รัตน โกสินทร ศก ๑๓๒ เป็น วันที่ ๑๒๘๘๓
 ใน รัชกาล บัดนี้

ประกาศเปลี่ยน อัฐวา เก็บ ภาค หลวง ตีบุก
 เงิน เหยี่ยญ เป็น เงิน บาท

ใน มณฑล ชุมพร และ มณฑล นคร ศรี ธรรมราช

มี พระบรม ราช โองการ ดำริดี เห็นเกล้าฯ ให้ ประกาศ ให้ทราบทั่ว กัน ว่า
 การ เก็บ ภาค หลวง ตีบุก มณฑล ชุมพร และ มณฑล นคร ศรี ธรรมราช
 ซึ่ง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ ประกาศ ใช้ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน
 รัตนโกสินทร ^{๖๘} ๒๕๖๒ ให้เก็บ ภาค หลวง เป็น อัฐวา ที่ซื้อ ขาย กัน เป็น
 เงิน เหยี่ยญ ตาม ราคา ที่ เมือง ฉะเตีร์ตะ แซ่คเคิด เมณค่นัน บัดนี้ ได้ ทรง

ทราบฝ่า ดอง ซัดี พระบาท ว่า รัฐบาล ที่เมือง สะเทวีตซ์ แซ็ค เค็ด แมนด์
 ห้าม ไว้ ให้เอาเงิน เหรียญ ที่ ใช้ จ่าย ตาม หัว เมือง แหตม มถาย โน พระราช
 อาณาจักร เข้า ไป ใช้ ในเมือง สะเทวีตซ์ แซ็ค เค็ด แมนด์ แบน เหตุ ให้เงิน
 เหรียญ ตาม หัว เมือง แหตม มถาย โน พระราช อาณาจักร ไม่ตรงกัน กับ ราคา
 เงิน เหรียญ ที่เมือง สะเทวีตซ์ แซ็ค เค็ด แมนด์ ทำให้ เกิด ความ ลำบาก แก่ พวก
 พ่อค้า ที่ใช้เงิน เหรียญ แด เป็น การ ลำบาก แก่ เจ้าพนักงาน ที่ จะ คิด เทียบ ราคา
 เงิน เหรียญ แด และ เงิน บาท ให้ตรง กับ ราคา แดก เปลี่ยน ได้ จึง ทรง พระ
 กรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ แก่ โช เปลี่ยน อัครราช ที่ ใช้ เก็บ ภาค หดวง ดี บุก เงิน
 เหรียญ เป็น เงิน บาท ค่อย โด ดังนี้

ข้อ ๑ ให้เก็บ ภาค หดวง ดี บุก มณฑล ชุมพร และ มณฑล นคร ศรี
 ธรรมราช (เว้น บริเวณ ๗ หัว เมือง) ตาม ราคา อย่าง สูง ที่ ราษฎร ชื้อ ขาย
 กัน ที่เมือง สะเทวีตซ์ แซ็ค เค็ด แมนด์ ซึ่ง ได้ ทราบ คราว หดวง ดี ดีสุด

ข้อ ๒ แก่ เจ้าพนักงาน ได้ ทราบ ราคา ที่เมือง สะเทวีตซ์ แซ็ค เค็ด แมนด์
 คราว หดวง ดี ดีสุดเท่าใด ก็ได้ เทียบ เป็น เงิน บาท แล้ว ให้ คิด อัตราร้อย เก็บ ภาค หดวง
 ตาม อัตราร้อย ขาย ข้อ ๑ ของ ประกาศ นี้

ข้อ ๓ อัตราร้อย ที่เจ้าพนักงาน ได้ คิด กระทบ ตาม อัตราร้อย จะ เก็บ ภาค หดวง
 เท่าใดนั้น ให้เจ้าพนักงาน บัด ประกาศ ให้ มหาชน ทราบ ทัว กัน และ ให้
 คง เก็บ ตาม อัตรานั้น ไป ถ้าว จะ ได้ ทราบ ราคา ดี บุก จาก เมือง สะเทวีตซ์ แซ็ค
 เค็ด แมนด์ ใหม่ สำหรับ เทียบ เปลี่ยน เป็น อัตราร้อย ไป

ข้อ ๔ ให้ ใช้ ประกาศ นี้ ใน มณฑล ชุมพร และ มณฑล นคร ศรี
 ธรรมราช (เว้น บริเวณ ๗ หัว เมือง) ตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน รตนโกสินทร
 ศก ๑๒๓๓ เป็นต้นไป เมื่อใช้ ประกาศ นี้ เมื่อใด ให้ ยกเลิก ประกาศ ที่ ได้
 ใช้ เมื่อวันที่ 1๐๒55๘ เมษายน รตนโกสินทร ศก ๑๒๒๒ นี้เสีย

ข้อ ๕ ให้ ใช้ อัตราร้อย เป็น พิกัด เก็บ ภาค หดวง ดี บุก ตาม ราคา ดี ซึ่ง ขาย
 กัน ที่เมือง สะเทวีตซ์ แซ็ค เค็ด แมนด์

อัตราค่าบดที่ซื้อขายกันเป็นบาทแลเป็นบาทต่ง

ราคาตีเมือง ตะเคว่คชบชค.ติดแมนท		ภาคหลวง คชบงเสี่ย		ราคาตีเมือง ตะเคว่คชบชค.ติดแมนท		ภาคหลวง คชบงเสี่ย	
อย่างต่ำ บาท	อย่างสูง บาท	บาท		อย่างต่ำ บาท	อย่างสูง บาท	บาท	
บาท	บาท	บาท	ตะเคว่ค	บาท	บาท	บาท	ตะเคว่ค
๘๐	๘๓	๘	๓๐	๘๗	๘๘	๘	๘๐
๘๑	๘๒	๘	๒๐	๘๘	๘๘	๘	๘๐
๘๒	๘๓	๘	๓๐	๘๘	๓๐๐	๓๐	๐๐
๘๓	๘๔	๘	๔๐	๓๐๐	๓๐๓	๓๐	๘๐
๘๔	๘๕	๘	๕๐	๓๐๓	๓๐๕	๓๐	๒๐
๘๕	๘๖	๘	๖๐	๓๐๕	๓๐๗	๓๐	๓๐
๘๖	๘๗	๘	๗๐	๓๐๗	๓๐๘	๓๐	๔๐
๘๗	๘๘	๘	๘๐	๓๐๘	๓๐๙	๓๐	๕๐
๘๘	๘๙	๘	๙๐	๓๐๙	๓๑๐	๓๐	๖๐
๘๙	๙๐	๘	๐๐	๓๑๐	๓๑๑	๓๐	๗๐
๙๐	๙๑	๘	๑๐	๓๑๑	๓๑๒	๓๐	๘๐
๙๑	๙๒	๘	๒๐	๓๑๒	๓๑๓	๓๐	๙๐
๙๒	๙๓	๘	๓๐	๓๑๓	๓๑๔	๓๐	๐๐
๙๓	๙๔	๘	๔๐	๓๑๔	๓๑๕	๓๐	๑๐
๙๔	๙๕	๘	๕๐	๓๑๕	๓๑๖	๓๐	๒๐
๙๕	๙๖	๘	๖๐	๓๑๖	๓๑๗	๓๐	๓๐
๙๖	๙๗	๘	๗๐	๓๑๗	๓๑๘	๓๐	๔๐

อัตราดอกเบี้ยที่ซื้อขายกันเป็นบาท ละเป็นบาทต่งนี้

ราคา ที่ เมือง จังหวัดศรีสะเกษเขตเกิดมณฑล		ภาค หลวง ใต้ของเสีย		ราคา ที่ เมือง จังหวัดศรีสะเกษเขตเกิดมณฑล		ภาค หลวง ใต้ของ เสีย	
อย่าง ต่ำ ห้าม ตะ	อย่าง สูง ห้าม ตะ	ห้าม ตะ		อย่าง ต่ำ ห้าม ตะ	อย่าง สูง ห้าม ตะ	ห้าม ตะ	
บาท	บาท	บาท	ต่งต่างค	บาท	บาท	บาท	ต่งต่างค
๑๑๔	๑๑๕	๑๑	๕๐	๑๑๑	๑๑๒	๑๔	๑๕
๑๑๕	๑๑๖	๑๑	๖๐	๑๑๒	๑๑๓	๑๔	๓๐
๑๑๖	๑๑๗	๑๑	๗๐	๑๑๓	๑๑๔	๑๔	๕๐
๑๑๗	๑๑๘	๑๑	๘๕	๑๑๔	๑๑๕	๑๔	๗๐
๑๑๘	๑๑๙	๑๒	๐๐	๑๑๕	๑๑๖	๑๔	๙๐
๑๑๙	๑๒๐	๑๒	๑๕	๑๑๖	๑๑๗	๑๕	๑๕
๑๒๐	๑๒๑	๑๒	๓๕	๑๑๗	๑๑๘	๑๕	๓๕
๑๒๑	๑๒๒	๑๒	๕๐	๑๑๘	๑๑๙	๑๕	๕๕
๑๒๒	๑๒๓	๑๒	๖๕	๑๑๙	๑๒๐	๑๕	๗๐
๑๒๓	๑๒๔	๑๒	๘๐	๑๒๐	๑๒๑	๑๖	๐๐
๑๒๔	๑๒๕	๑๓	๐๐	๑๒๑	๑๒๒	๑๖	๒๐
๑๒๕	๑๒๖	๑๓	๑๕	๑๒๒	๑๒๓	๑๖	๔๕
๑๒๖	๑๒๗	๑๓	๓๐	๑๒๓	๑๒๔	๑๖	๖๕
๑๒๗	๑๒๘	๑๓	๕๐	๑๒๔	๑๒๕	๑๖	๙๐
๑๒๘	๑๒๙	๑๓	๖๕	๑๒๕	๑๒๖	๑๗	๑๐
๑๒๙	๑๓๐	๑๓	๘๐	๑๒๖	๑๒๗	๑๗	๓๕
๑๓๐	๑๓๑	๑๔	๐๐	๑๒๗	๑๒๘	๑๗	๕๕

อัตราค่าผูกที่ซื้อขายกันเป็นหน่วยแต่เป็นบาทดังนี้

ราคา ที่ เมือง สระบุรี นครราชสีมา		ภาค หอวง ที่ต้อง เสีย		ราคา ที่ เมือง สระบุรี นครราชสีมา		ภาค หอวง ที่ต้อง เสีย	
อย่างต่ำ หน่วย	อย่างสูง หน่วย	บาท ละ		อย่างต่ำ หน่วย	อย่าง สูง หน่วย	บาท ละ	
บาท	บาท	บาท	ต่าง	บาท	บาท	บาท	ต่าง
๓๔๘	๓๔๙	๓๗	๘๐	๓๖๕	๓๖๖	๒๒	๕๐
๓๔๙	๓๕๐	๓๘	๐๐	๓๖๖	๓๖๗	๒๒	๗๐
๓๕๐	๓๕๑	๓๘	๒๕	๓๖๗	๓๖๘	๒๓	๐๐
๓๕๑	๓๕๒	๓๘	๕๐	๓๖๘	๓๖๙	๒๓	๒๕
๓๕๒	๓๕๓	๓๘	๗๐	๓๖๙	๓๗๐	๒๓	๕๐
๓๕๓	๓๕๔	๓๙	๐๐	๓๗๐	๓๗๑	๒๔	๐๕
๓๕๔	๓๕๕	๓๙	๒๕	๓๗๑	๓๗๒	๒๔	๕๐
๓๕๕	๓๕๖	๓๙	๕๐	๓๗๒	๓๗๓	๒๔	๗๕
๓๕๖	๓๕๗	๓๙	๗๐	๓๗๓	๓๗๔	๒๕	๐๐
๓๕๗	๓๕๘	๔๐	๐๐	๓๗๔	๓๗๕	๒๕	๒๕
๓๕๘	๓๕๙	๔๐	๒๕	๓๗๕	๓๗๖	๒๕	๕๐
๓๕๙	๓๖๐	๔๐	๕๐	๓๗๖	๓๗๗	๒๖	๐๕
๓๖๐	๓๖๑	๔๐	๗๐	๓๗๗	๓๗๘	๒๖	๕๐
๓๖๑	๓๖๒	๔๑	๐๐	๓๗๘	๓๗๙	๒๖	๗๕
๓๖๒	๓๖๓	๔๑	๒๕	๓๗๙	๓๘๐	๒๗	๐๐
๓๖๓	๓๖๔	๔๑	๕๐	๓๘๐	๓๘๑	๒๗	๒๕
๓๖๔	๓๖๕	๔๑	๗๐				

๐๐-18/2566

ประกาศ มา ณ วันที่ ๓๗ มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๓๒๒

(ลงพระนาม) ดำรง ราชานุญาต

เดนมบดี กระทรวงมหาดไทย

ประกาศให้ผู้มีสิ่งสำคัญสำหรับที่ดิน

ใน แขวง เมืองชดบุรีมาขอเปลี่ยนแปลง รั้วตราของ ชั่วคราว

เจ้าพระยา เทเวศรวงษ์วิวัฒน์ เสนาบดี กระทรวง เกษตราธิการ ประกาศ
แก่ บรรดาผู้ที่มีสิ่งสำคัญสำหรับที่ดิน ใน แขวง เมืองชดบุรีให้ทราบทั่วกันว่า
ตามความ ใน พระราชบัญญัติ ออก ตรา ของ ชั่วคราว รัตนโกสินทร ศก ๑๒๓
มาตรา ๑๒ มีว่า ถ้า เสนาบดี กระทรวง เกษตราธิการ เห็นสมควร จะ กำหนด
วัน ให้ผู้มีสิ่งสำคัญสำหรับที่ดิน อย่างอื่น ๆ นอกจากตราของ ชั่วคราว
ซึ่ง มี อยู่ในท้องที่ ๆ ได้ ออก ประกาศ ออก ตรา ของ ชั่วคราว แล้ว ให้มา
เปลี่ยน รั้วตราของ ชั่วคราว หรือ ให้มา โอน กรรมสิทธิ์ หรือ ทำหนังสือ
สัญญา ค่อ กัน ที่ หอทะเบียน ตั้งแต่วันใด เป็นต้นไป ก็ได้ ความแจ้ง อยู่แล้ว

บัดนี้ เห็นว่า ใน เวลานั้น ได้ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ใช้ พระราช
บัญญัติ ออก ตรา ของ ชั่วคราว แต่ มี ข้า หลวง เกษตร์ มา ออก ตรา ของ
ชั่วคราว ใน แขวง เมือง ชดบุรี ตาม ประกาศ ลง วันที่ ๕ ธันวาคม รัตนโกสินทร
ศก ๑๒๓ แล้ว สมควร จะ ให้ ผู้มีสิ่งสำคัญสำหรับที่ดิน อย่างอื่น ๆ มาเปลี่ยน
รั้วตราของ ชั่วคราว เสียใหม่ เพื่อ ว่า สิ่งสำคัญสำหรับที่ดิน ใน เขต
แขวง เมือง ชดบุรี จะ ได้ เป็น แบบ เดียวกัน ทั่วไป และ จะ ได้ เป็น การ สอด
แก่การ ที่จะ โอนกรรมสิทธิ์ แด่ทำ หนังสือ ซื้อ ขาย แก่กัน ต่อ ไป ด้วย

เพราะ ฉะนั้น ให้ บรรดาผู้ มี สิ่งสำคัญ สำหรับ ที่ดิน ใน เขต แขวง เมือง
ชดบุรี นำ สิ่งสำคัญ ของ คน มา เปลี่ยน รั้วตราของ ชั่วคราว ใหม่ ตั้งแต่วันที่

เสียไป แต่วันที่ จะกำหนดเปลี่ยน ตรา ของ โฉนด บัตร โฉนด โฉนด ให้
เข้า หอวง เกษตร ออก ประกาศ บอก กำหนดวัน เช่น คำบด ๆ ไป กว่าจะ
ตกลงเขตต์ แขวง เมือง ชลบุรี เมื่อได้ เปลี่ยน สิ่ง สำคัญ สำหรับ ที่ดิน ตัดออก
เขตต์ แขวง เมือง ชลบุรี แล้ว จะได้ ประกาศ บอก เด็ด สิ่ง สำคัญ สำหรับ
ที่ดิน อย่าง อื่น นอก จาก ตรา ของ ชั่วคราว เสีย มิ ให้ ใช้ ได้ ต่อไป ด้วย

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๕ มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒

ประกาศ เป็น ถ้อย ใน ระหว่าง กรุง รุสเซีย
แต่ ยี่บุน ทำศึก สงคราม กัน

มี พระ บรมราช โองการ ใน พระ บาท สมเด็จ พระ บรมินทร มหาจุฬาลงกรณ์ พระ จุฑจอม เกด้า เจ้า อยู่หัว ให้ ประกาศ ให้ ทราบทั่ว กัน ว่า
ด้วย ทรง พระราชดำริ เห็น ว่า บัดนี้ มี การ คัดสงคราม อยู่ ใน ระหว่าง
สมเด็จ พระเจ้า กรุง รุสเซีย แต่ สมเด็จ พระเจ้า กรุง ยี่บุน

แต่ บัดนี้ ยังทรง มี อยู่ ซึ่ง ทาง ไมตรี โดย เรียบ ร้อย กับ พระ มหา กระทบดีริย
แต่ ชวนา ประชาชน คน ใน บังคับ แต่ คน ซึ่ง อาศัยอยู่ ใน ๒ ประเทศ นั้น

แต่ มี พระราช ประสงค์ ที่จะ ให้ ถานา ประชาชน คน ใน บังคับ ฝ่าย ด้ยาม มี
ความ คู้ช แต่ ได้ ความ คู้ช สืบ ไป ใน ความ สงบ เรียบ ร้อย อัน เป็น คุณหาที่
สุด มิ ได้ นั้น แล้ว แต่ เพื่อกัน ประ โยชน์ อัน นี้ ได้ ตั้ง พระ ราช ฤทธิ ที่ จะ เป็น
กลาง ไม่ เข้า กับ ช้างหนึ่ง ช้างใด ใน การ สงคราม ที่ ก่อตัว มา แล้ว โดย แน่
นคน แต่ โดย ชอบ ชวรม

08/10/2566

เพราะ เหตุ ฉนั้น จึงทรง พระ กรุณา โปรด เกด้า ให้ ประกาศ กระแต่ พระ
บรมราช โองการ นี้ ไว้ ให้ ทราบทั่ว กัน ว่า

ตั้งแต่นั้นสืบไปให้คนทั้งหลายซึ่งอยู่ในบังคับฝ่ายสยามถือตนว่า เปน
คนกลาง ไม่เข้ากับข้างหนึ่งข้างใดโดยแน่นอน แต่โดยชอบธรรม
จนตลอดเวลาสงครามซึ่งกล่าวมาแต่นั้น แต่ให้ประพจน์คนให้ชอบ
ด้วยพระราชกำหนดกฎหมาย แต่ธรรมเนียมของนานาประเทศในการ
เรื่องนี้

ประกาศมาแต่พระที่นั่งจักรีมหาปราสาทกรุงเทพฯ ณวันที่ ๑๒
กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทรศก ๑๓๒๒ เหนือวันที่ ๑๓๘๗๒ ในรัชกาลปัตยุบันนี้

ประกาศอธิบายความ

ตามกฎหมายนานาประเทศ

ว่าด้วยประเทศที่เป็นกลางอยู่ในระหว่าง
เวลาที่ประเทศอื่นเป็นสงครามกัน

ด้วยพระเจ้าข้าของยาเซอ กรมหลวงเทอดวงศ์โร ประการ ธิบดีพระบรม
ราชโองการได้เกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า เมื่อวันที่ ๑๓
กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทรศก ๑๓๒๒ เหนือวันที่ ๑๓๘๗๒ ของประเทศทั้งสอง
แจ้งความว่า สองประเทศนั้นกระทำศึกสงครามกันอยู่ ความ
ทราบได้ฝ่ายกลางสุดพระบาทตั้งนี้แล้ว ทรงพระราชดำริเห็นว่าการ
ที่ประเทศทั้งสองนี้ได้แจ้งความตามธรรมเนียมแห่งการที่นานาประเทศ
ยอมปฏิบัติต่อกันนี้ เพื่อประโยชน์ที่จะให้กรุงสยามดำรงอยู่ในทาง
พระราชไมตรี แต่เป็นประเทศที่เป็นกลางในระหว่างเวลาที่มีศึกสงครามนั้น
ไม่เข้ากับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดด้วย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้

ประกาศ กระแส พระบรมราชโองการ ตรา เบน พระราช บัญญัติ ไว้ แต่
ณวันที่ ๓๒ กุมภาพันธ์ นี้แล้ว

แต่ ทรง พระราชดำริ เห็น ว่า ข้อความ ตาม ขรรณนิคม ฎา กฎหมาย
ในระหว่าง นานา ประเทศ ซึ่ง เกี่ยวการ ที่ เบน กตาง อยู่ใน ระหว่าง เวลามี คัก
สงคราม นี้ ยังไม่ได้ มี ประกาศไว้ แต่ก่อน จึง ทรง พระกรุณาโปรด เเกล้าว่า
ให้ ประกาศ ข้อความ นี้ สำหรับ จะได้ ให้ เจ้าพนักงาน ผู้รักษาน้ำที่ ต่าง ๆ
แต่ คน ทั้ง ปวง ทราบ ความ เพื่อ จะได้ ปฏิบัติ ราชการ แต่ ประพฤติ ให้ ถูกต้อง
ตาม ขรรณนิคม ฎา กฎหมาย ใน ระหว่าง นานา ประเทศ ดัง ตัด ไป นี้

ข้อ ๑ เมื่อ เกิด สงคราม ขึ้น ใน ระหว่าง ประเทศ อื่น แล้ว ประเทศ หนึ่ง
ยอม มี อำนาจ อัน ชอบ ขรรณ ที่ จะ รักษา ความ เบน กตาง อยู่ใน ไม่ เข้า กับ
ฝ่าย หนึ่ง ฝ่าย ใด แล้ว แต่ จะ คง เบน กตาง อยู่ใน โดย ไม่มี ประกาศ ว่า จะ
เบน เช่น นั้น ก็ได้

ข้อ ๒ ประเทศ ที่ เบน กตาง นั้น คง ไม่ ช่วย เกื้อ กุด แก่ ฝ่าย ใด
ฝ่าย หนึ่ง ซึ่ง เบน สงคราม กัน นั้น ด้วย ให้ ก่าตั้ง พด ทหาร ฎา อาวุธ ฎา
สิ่ง ของ เครื่อง ใช้อ ใน การ คัก ฎา ทริพย์ สิ่ง สัติน ฎา คำ ตัก เตื่อน ใน การ คัก
แต่ เมื่อ ได้ ยอม ให้ สิ่ง ไร แก่ ฝ่าย หนึ่ง แล้ว ก็ จะ ต้อง ยอม ให้ สิ่ง นั้น แก่ อีก
ฝ่าย หนึ่ง ด้วย เหมือน กัน

ข้อ ๓ ห้าม ไม่ ให้ คน ใน บังคับ ของ ประเทศ ที่ เบน กตาง ไป รับการ เบน
ทหาร บก หรือ ทหาร เรือ ของ ประเทศ ที่ เบน สงคราม กัน ฝ่าย ใด ฝ่าย หนึ่ง
อย่าง เช่น นาย ทหาร ฎา พด ทหาร ฎา คน เรือ ซึ่ง ใช้อ ใน การ คัก นั้น

ข้อ ๔ ห้าม ไม่ ให้ คน ใน ประเทศ ที่ เบน กตาง ตอ เรือ ฎา แ่ง เรือ ออก
ไป ใช้อ เพื่อ ประโยชน์ แก่ การ สงคราม นั้น ก็ได้ ฎา เพื่อ ประโยชน์ ที่จะ

ฝ่ายหนึ่งเข้าไปใน อำนาจ ซึ่ง ประเทศ ที่เป็น สงคราม กัน ฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายใด
ได้ ตั้ง กอง เรือรบ ล้อมวงไว้ โดย ชอบ ด้วย การ ขรรมุขกันนั้น ก็ดี ถ้า
เพื่อ ประโยชน์ที่จะ บรรเทา ทุกข์ ของ ต้อง ห้าม ในการ สงคราม เข้า ไป ภายใน
ประเทศ ที่เป็น สงคราม กัน ก็ดี ความผิด เหล่านี้ ย่อม มี โทษ ซึ่ง จะต้อง
จับกุม แตรไว้ได้ตาม กฎหมาย นานา ประเทศ แต่ มี โทษ ตาม กฎหมาย
ของ ประเทศ นั้น ด้วย

ข้อ ๕ เมื่อเกิด สงคราม ขึ้น แล้ว แต่ ประเทศ ที่เป็น กลาง ได้ ออก
ประกาศ ให้ ทราบ ทั้ง กัน ว่า ให้ คน ใน บังคับ ของ ประเทศ นั้น ประพฤติ
ให้ ชอบ ด้วย กฎหมาย นานา ประเทศ ใน การ ที่เป็น กลาง นี้ แต่ ได้ จัด การ
ระวาง ที่ จะ บังคับ ตาม กฎหมาย ของ ประเทศ นั้น ด้วย แล้ว ถ้า แม้น ว่า คน
ใน บังคับ ของ ประเทศ นั้น จะ ได้ กระทำ การ ผิดไป อย่างไร รัฐบาล
ก็ ไม่ คง รับ ความ ผิด ชอบ แทน คน ใน บังคับ อีก ด้วย

ข้อ ๖ ประเทศ ที่เป็น กลาง มี อำนาจ อัน ชอบ ขรรมุข ที่จะ คง เป็น ไมตรี
แต่ มี ทาง ค้ำ ขาย กัน ค่อไป กับ ประเทศ ที่เป็น สงคราม กัน อยู่ นั้น ฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง
ได้ ใน เวลา ที่ มี คัก อยู่ นี้ เสมอ เหมือน อย่าง เช่น ได้ เคย มี อยู่ ใน เวลา ที่ ไม่
ได้ มี คัก นั้น

ข้อ ๗ แต่ เมื่อ เป็น การ ที่ ย่อม ให้ ค้ำ ขาย ได้ ตั้ง นี้ แล้ว คน ใน บังคับ
ของ ประเทศ ที่เป็น กลาง จะ ค้ำ ขาย ได้ แต่ สิ่ง ของ ซึ่ง ไม่ เป็น ของ ต้อง ห้าม ใน
การ คัก เท่านั้น

ข้อ ๘ สิ่ง ของ ต้อง ห้าม ใน การ คัก นั้น คือ สิ่ง ของ ทั้ง ปวง ซึ่ง สำหรับ
ใช้ ได้ โดยแท้ กับการ สงคราม กับ สิ่ง ของ ทั้ง ปวง ซึ่ง แม้นว่า เป็น ของ ใช้

ในเวลาที่ไม่มี การ คัก แต่บางที่ ได้ มี ประกาศ ห้าม ออก ฉะเพาะ ว่า สิ่ง

นั้น ๆ เป็น ของ ต้อง ห้าม ใน การ สงคราม ด้วย

ข้อ ๘ สิ่ง ของ ซึ่งต้อง ห้าม สำหรับ ใช้ ใน การ คัก โดย แท้ นั้น คือ อาวุธ ทั้งหลาย แด เครื่อง อาวุธ ทั้งปวง กับ สิ่งของ เครื่อง ใช้ ใน การ ทหาร มีดินดำ กำบถัน ดิน ประสีว เหล่านี้ เป็นต้น แต่ บางที่ เคย นับ ว่า น้ำมัน ดิน เครื่อง ใช้ ทำ โทร เลข แด เครื่อง ทำ รถไฟ เหล่านี้ เป็นต้น เป็นของ ต้อง ห้าม ก็ได้ เหมือน กัน

ข้อ ๓๐ การ ที่ เว็ จะ รับ คน โดย สารา ที่ เป็น ทหาร ของ ประเทศ ซึ่ง ทำ สงคราม กัน นั้น ก็ดี ฤ รับ สิ่ง หนังสือ ที่ เป็น แบบแผน ฤ คำ สั่ง สำหรับ การ คัก ก็ดี เป็น การ ที่ ห้าม ตาม กฎหมาย นานา ประเทศ ซึ่ง จะ ต้อง ถูก จับกุม แด รับ ได้

ข้อ ๓๑ ยก เสีย แต่ ของ ต้อง ห้าม ใน การ คัก แดว สินค้า ของ ประเทศ ที่ เป็น กลางนั้น ถึงแม้ว่า จะ อยู่ ใน เว็ ซึ่ง ใช้ ชง ของ ประเทศ ที่ เป็น สงคราม กัน ก็ ไม่ต้อง ถูก รับ ได้

ข้อ ๓๒ ประเทศ ที่ เป็น กลาง ต้อง ไม่ ยอม ให้ อาณาเขตร์ ของ ประเทศ นั้น เป็น สมร ฎุมไซ ฤ เป็น สนาม ที่ จะ ทำ ถด คัก ฤ เป็น ที่ ตั้ง กระทำ คัก ใน การ สงคราม นั้น แด ต้อง ไม่ ให้ ฝ่าย หนึ่ง ฝ่าย ใด มา เรียก หา คน ภายใน อาณาเขตร์ ไป เป็น ทหาร ได้ แต่ ไม่ ให้ เว็ ของ ประเทศ ที่ เป็น สงคราม นั้น เข้า มา แต่ง เว็ สรรพ ด้วย เครื่อง สาคราวุธ ฤ รับ คน เป็น ทหาร ภายใน ท่า ของ เมือง นั้น ได้

ข้อ ๓๓ แต่ ประเทศ ที่ เป็น กลาง จะ ยอม ให้ เว็ ของ ประเทศ ที่ เป็น สงคราม กัน นั้น พัก อาไศรย หดบ หนี พยู่ หนี ใน ท่า ของ เมือง นั้น ได้ เมื่อ

จะมีเรือ มาจอด อาศัยรัยอยู่ในท่าเช่นนั้นแล้ว ถ้าเป็น เรือรบแล้ว ก็ควร
จะให้ อาศัยรัยอยู่ได้ เพียง ๒๔ ชั่วโมง

ข้อ ๓๔ แต่ ถ้า มี เรือรบ ฤๅ เรือค้าขาย ของ ประเทศ ที่ เป็น สงคราม
กัน ฝ่ายหนึ่ง มา ทอด อยู่ เหมือน กัน แต่ ได้ ออกไป จาก ท่า นั้น แล้ว ก็ ไม่
ควร จะ ปลดปล่อย ให้ เรือ ซึ่ง ต่าง ประเทศ กับ อีก ฝ่าย หนึ่ง นั้น ออก จาก ท่า ไป ภาย
ใน ๒๔ ชั่วโมง ตั้งแต่ เรือ ฝ่าย หนึ่ง ได้ ออกไป นั้น ด้วย

ข้อ ๓๕ เรือ รบ ของ ประเทศ ที่ เป็น สงคราม กัน นั้น ฝ่าย หนึ่ง ฝ่าย ใด
เข้ามา จอด อยู่ใน ท่า ของ เมือง ที่ เป็น กลาง แล้ว ก็ ไม่ ควร จะ ให้ บรรทุก
สิ่ง ของ อัน ใด ไป ยิ่ง กว่า ที่ จะ เป็น เสมียง พอ คน ใน เรือ นั้น ไซ้ กับ ถ่าน
ไฟ พอ เรือ นั้น ไซ้ เพียง ไป ถึง ท่า อื่น ที่ ใกล้ กัน ที่ สุด เท่านั้น

ข้อ ๓๖ บรรดา เรือ รบ ของ ประเทศ ที่ เป็น สงคราม กัน นั้น เมื่อ ไป
ตัด เรือ ของ อีก ประเทศ หนึ่ง ได้ มา แล้ว ก็ ไม่ ควร ให้ พากัน เข้า มา อาศัยรัย
ใน ท่า ของ ประเทศ ที่ เป็น กลาง ด้วย

ข้อ ๓๗ ประเทศ ที่ เป็น กลาง ต้อง งดเว้น ไม่ ฉะเพาะ แต่ การ ที่ จะ กระทำ
การ สงคราม เข้า ด้วย ฝ่าย หนึ่ง ฝ่าย ใด แต่ หาก จะ ต้อง ไม่ ทำ การ อย่าง ใด
อย่าง หนึ่ง ซึ่ง จะ ขัด ขวาง ต่อ การ คึก ที่ ได้ กระทำ ถูก ต้อง ตาม กฎหมาย นา นา
ประเทศ ด้วย

ข้อ ๓๘ อำนาจ ของ ประเทศ ที่ เป็น กลาง นั้น ย่อม อยู่ใน การ ที่ จะ
ห้าม ไม่ ให้ ทหาร ของ ประเทศ ที่ ทำ สงคราม กัน นั้น เดิน ข้าม เขตแดน แต่
ห้าม ไม่ ให้ เรือ ของ ประเทศ ที่ เป็น สงคราม กัน นั้น เข้า ทอด อยู่ใน ท่า เพื่อ
ประโยชน์ ที่ จะ ทำ คึก กัน นั้น ด้วย

ข้อ ๑๘ ประเทศที่เปเนกลางต้องคิดจัดการทุกอย่างที่จะกระทำได้ตามกำลัง เพื่อจะไม่ให้คนในบังคับของประเทศนั้นกระทำผิดต่อธรรมเนียมฎากฎหมายในระหว่างนานาประเทศ ซึ่งว่าด้วยการเปเนกลางนี้ด้วย

ข้อ ๒๐ เพราะเหตุฉะนั้นประเทศที่เปเนกลาง จึงมีอำนาจอันชอบธรรมที่จะให้ประเทศที่เปเนส่งครามกันนั้นเคารพนับถือต่ออาณาเซวร์ทั้งหลาย กับทั้งคนแถทพยัสสมบัติที่อยู่ในประเทศที่เปเนกลางนั้นด้วย

ข้อความตามธรรมเนียมฎากฎหมายในระหว่างนานาประเทศซึ่งกล่าวด้วยการเปเนกลางระหว่างคักสงครามนั้น มีอยู่ดังกล่าวมานี้แล้ว แต่ได้มีประกาศกระแสพระบรมราชโองการไว้แต่วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์นี้ว่าให้กระทำตามข้อความนี้ด้วยแล้ว ถ้าผู้ใดบังอาจไม่กระทำตามที่จะมีโทษได้ตามลักษณะอาญาหลวง

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทรศก ๑๒๒

แจ้งความกระทรวงต่างประเทศ

ด้วยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศแจ้งความให้ทราบว่ามีคดีเคอร์แธมิตตันถึงอรรคราชทูตอเมริกัน มีหนังสือมายังกระทรวงต่างประเทศ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทรศก ๑๒๒ แจ้งความตามคำสั่งของรัฐบาลอเมริกันว่า เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๒ เอกอรรคราชทูตอังกฤษที่กรุงวอชิงตันได้ยื่นหนังสือแรติไฟต์ญญาสาถดไปรัดนีย ซึ่งได้ลงชื่อกันไว้ที่กรุงวอชิงตัน ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน

รัตน โกสินทร ศก ๓๓๖ ของ รัฐบาล เมือง นิวซี แตนด์, เมือง เนเดด, และ
เมือง เกปออฟคุดโฮป, ต่อ รัฐบาล อเมริกัน แล้ว

หนังสือ แรติไฟ ของเมือง นิวซี แตนด์ นั้น ลง วันที่ ๕ พฤศจิกายน และ
ของเมืองเนเดด ลง วันที่ ๒๓ ตุลาคม รัตน โกสินทร ศก ๓๒๐ ของเมืองเกปออฟ
คุดโฮป ลงวันที่ ๘ ตุลาคม รัตน โกสินทร ศก ๓๒๒

คำกล่าว การ ต่าง ประเทศ

วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร ศก ๓๒๒

(ลงพระนาม) เหวะ วงษ์วโรประการ

เสนาบดีว่า การ ต่างประเทศ

ประกาศ แก่ กฏ ข้อ บังคับ

ใน การ ทำ ทะเบียน หมาย คำหนี สัตว์ พาหนะ

ด้วย ตาม กฏข้อบังคับในการ ทำทะเบียน หมาย คำหนีสัตว์ พาหนะ ลง วันที่
ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ร.ศ. ๓๒๒ ข้อ ๓๖ มีว่า ตัว รูป พรพรรณ นั้น
ต้อง เรียบ เหมือน กัน ทั้ง ต้น ขอ แดง ตัว ให้ เจ้า ของ สัตว์ ไม่ คน ซึ่ง
เก็บรักษาไว้ อนึ่ง การ เขียน ตัว รูป พรพรรณ ถ้า ตัว เดิม นั้น ทำ
คำบด นั้น ยอ้าให้ รวม หลาย คำบด ใน เดิม เดียว กัน จึง จะ เป็น การ ดี
เพราะ จะ สอด กัน ได้ ง่าย นั้น

บัด นี้ เห็น ว่า การ ที่ ทำ ตัว รูป พรพรรณ แยก เป็น ราย คำบด นั้น เป็น การ
ลำบากแก่ การ ทำ ตัว เก็บ กว่า ที่ จำ เป็น ไป สมควร ที่ จะ แก้ไข ให้ ง่าย
สัตว์ ฉนั้น จึงได้ นำ ความ กราบ บังคม ทูล พระ กรุณา ทราบ ว่า ถอด ขุด

๒๐๘/10/256๕

โกสินทร ศก ๑๑๓ ให้เรียก เก็บให้เท่ากับ อัตรา ที่ เก็บ ภาษี ชา ออก คือ
 หาบ ตะ ๒๕ สี่ตางค์ จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ลด อัตรา
 ภาษี เบ็ดเตล็ดโปรด ตาม ความใน มาตรา ๑๗ แห่ง พระราชบัญญัติ ภาษี ภายใน
 รัตนโกสินทร ศก ๑๑๓ หาบ ตะ ๓๕ สี่ตางค์เป็น หาบ ตะ ๒๕ สี่ตางค์ ตั้ง แต่
 วันที่ ได้ ประกาศ มา นี้สืบ ไป

คำดำ ว่า การ มหาตไทย

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒

พระยา ศรี สหเทพ

ราช ปลัด ทูล ถอดของ กระทรวง มหาตไทย ลง นาม แทน

แจ้ง ความ กระทรวง มหาตไทย

ด้วย มี พระบรม ราชโอง การ ดำรัส เห็นว่า ๑ ตั้งว่า ใน มณฑล
 บุรพานั้น ได้ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้เก็บ เงิน ค่า ราชการ แก่ คน
 ชาย ฉกรรจ์ แหวง เมือง พระ ตะบอง และ เมือง เสียม ราฐแล้ว ๒ เมือง แต่คน
 ชาย ฉกรรจ์ ใน แหวง เมือง ศรี โสภณ และ เมือง พนม ศก ใน มณฑล เดียว กัน
 นั้น ยัง หา ได้ เก็บ เงิน ค่า ราชการ ไม่ เปน การ ไม่ เสมอ หน้า กัน อยู่ บัด นี้
 จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ จัด เก็บ เงิน ค่า ราชการ แก่ ชาย ฉกรรจ์

ในแขวง เมือง ศรี โถสถ และเมือง พนม ศก มี อัครา เก็บ ปี่หนึ่ง คน ละ ๓ บาท
ตั้งแต่วันที่ โทสินทร ศก ๑๒๓๓ เป็นต้นสืบไป

สำนักงาน การ มหาดไทย

วันที่ ๒ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒๒

(ลงนาม) พระยาศรีวิฑฑเทพ

ราช ปลัด ทูต ถดอง

กระทรวง มหาดไทย

ประกาศ

เสนาบดี กระทรวง พระคลัง มหาสมบัติ

ว่าด้วย ตายมือ ลงนาม ใน ฉบับตรี

ด้วยตาม พระราช บัญญู เสด็จ ฉบับตรี ดัยาม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๓๓

มาตรา ๑๗ (ง) ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เสนาบดี กระทรวง
พระคลัง มหาสมบัติ มีอำนาจ เปลี่ยนแปลง แกไข ประ กาศ ข้อ หนึ่ง ข้อ ใด ซึ่ง
ได้ออกแจ้ง ความแล้วตาม พระราช บัญญู

แต่ ตามข้อ ๕ แห่ง ประกาศ เสนาบดี กระทรวง พระคลังมหาสมบัติ ลงวัน
ที่ ๗ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๓๓ ว่า ฉบับตรี ทุกๆ ฉบับมี ชื่อ เป็น
ตาย พระ ทัดดี พระเจ้าน้องยา เซอ กรมหมื่น มังศรี ราช หฤ ทิย์ กับ พระองค์
เจ้ารัชนี้ แจ่ม จรัส กว่าจะได้ มี ประ กาศ เปลี่ยน ใหม่ ใน ราช กิจจานุเบกษานั้น
ตั้งแต่วันที่ ลงใน ประกาศนี้ เป็นต้นไป ฉบับตรี ที่ ลงนามใหม่ทุกๆ ฉบับ

จะ ดง นาม เปน นาย พระ หัตถ์ พระเจ้า น้องยาเธอ กรมหมื่น มหิศรราชหฤทัย
แต่ นาย มีชื่อ พระ สุวรมณ ภาคัต

หนึ่ง ขนบตัว ที่ได้ ออก ไปแล้ว แต่ ขนบตัว ที่ได้ ดง นาม ไว้แล้ว ตาม
ประกาศ เดิม แต่ ยัง ไม่ได้ ออกไป นั้น ก็ ยัง ให้ คง เปน อัน ใ้ ไป ได้ ต่อ ไป

ประกาศ มา ณ วันที่ ๕ มีนาคม วันคนโกลืนทร คค ๑๒๒๒

(ดงพระนาม) มหิศรราชหฤทัย

เสนาบดี กระทรวง พระคลัง มหาสมบัติ

ประกาศ ให้ ใ้

พระราชบัญญัติ รักษาทำนบคลองไม่สิงโต

เจ้า พระยา เทเวศร์ วงษ์วิวัฒน์ เสนาบดี กระทรวง เกษตรา ชิการ ประกาศ
ให้ ทราบ ทัว กัน ว่า ได้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ กระทรวง เกษตรา
ชิการ จัด การ ขุด ซ่อม คลอง ไม่ สิงโต เพื่อ ให้ เปน ประโยชน์ แก่ราษฎรชาวนา
ชาวสวน ซึ่ง ได้ ไร่ ไร่ รวย ดำ คลอง นั้น ทัว ไป บัด นี้ กระทรวง เกษตรา ชิการ
ได้นำ ความ กราบ บัง คม ทูล พระกรุณาว่า เจ้า พนักงาน ได้ ตั้ง ทำนบ ที่
คลองไม่สิงโต คือ ที่ ปาก คลอง ไม่ สิงโต ที่ ๖ ของ คลอง เคย แห่งหนึ่ง
ริม ถนน ร ๑๓๖ ไร่ แห่ง หนึ่ง เสรี เจ เด็ด แต่ จะ ได้ ดง มีชื่อ ขุด ต่อ ไป จึง ทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน พระบรม ราชานุญาต ให้ ทำนบ ทั้ง สอง นี้
เจ้า อยู่น ในพระราชบัญญัติ รักษา ทำนบ ซึ่ง ดงวันที่ ๑๓ กันยายน วันคนโกลืนทร

ศก. ๑๒๓๓ ตั้งแต่บัดนี้สืบไป ชั่วคราวหนึ่ง กว่าจะได้ชุดซ่อมคดของ
ไม่สิ้นโคแล้ว

ประกาศมาณวันที่ ๔ มีนาคม วันตนโกดินทร ศก. ๑๒๒๒

(ตงนาม) เทเวศรวงษ์วิวัฒน์

เสนาบดี กระทรวงเกษตราธิการ

ข้อ บังคับ

ว่า ด้วยอำนาจแต่กำหนด สำหรับธง โทษ ตำรวจ ภูธร

พระเจ้า หนึ่ง ยาเซอ กรมหลวงดำรงราชานุภาพ เสนาบดี กระทรวง
มหาดไทย รับพระบรมราชโองการได้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ด้วย การตำรวจ ภูธร เวตนา นี้ ได้จัดขยาย
กว้างขึ้นอีก แต่การที่จะธง โทษ แก่พล ตำรวจ ภูธร ผู้มีความผิด ตาม
ข้อ บังคับ ของ กรม ตำรวจ ภูธร นั้น ยังหา มี กำหนดเป็นแน่นอนไม่ จึง
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ตั้ง เป็น ข้อ บังคับ ไว้สำหรับ ใช้ ใน การ
ที่นายพล ตำรวจ ภูธร จะธง โทษ ตำรวจ ภูธร ดัง ต่อ ไปนี้

ข้อ ๑ ผู้บังคับบัญชาตำรวจ ภูธร มีอำนาจที่จะ กระทำ โทษ ตำรวจ
ภูธร ใน ข้อ บังคับ ซึ่ง กระทำ ความ ผิด ด้วย ข้อ บังคับ ของ ตำรวจ ภูธร ตามพระ
อภัยสิทธิ์ ขาด ของ ตน ได้ โดยไม่ต้อง ตั้ง คำตักพิจารณา นั้น มีลักษณะโทษ
อันพึง จะ ธง โทษ ได้ดัง จะ กล่าว ต่อ ไปนี้

ข้อ ๒ ตักโทษ ความ ผิด ด้วย ข้อ บังคับ ของ ตำรวจ ภูธร นั้น ดัง นี้

- (๑) เกียรติยศวันแต่เดิม เกียรติยศหน้าที่ราชการ
- (๒) เมลาสุราแต่ เครื่องทองของ เมลาต่าง ๆ
- (๓) ประพฤติ กิริยาแต่ วาจาชั่ว
- (๔) กระทำการ ทูราจารย์
- (๕) คือ คือ ผู้ใหญ่

บรรดาความผิดซึ่ง กล่าวแต่ใน นี้ ที่มีอยู่ใน ข้อ บัง คัม ของ ตำรวจภูธร
แล้ว กัด หรือ จะมี ต่อ ไป ใน เมือง นอก กัด ก็ หรือ ถ้า ตำรวจภูธร ผู้
ผู้ใด รู้ เห็น เป็น ใจ แล อุดหนุน ให้ ตำรวจ ภูธร กระทำ ความผิด ใน แบบ ชกรรม
นิยม ของ ตำรวจ ภูธร เหล่า นี้ กัด ผู้ นั้น มีความ ผิด ต้อง ได้ รม โทษ ตาม แบบ
ของ ตำรวจ ภูธร นั้น ด้วย

ข้อ ๓ ตาม ถักขณ ความผิด ซึ่ง กล่าว มา ใน ข้อ ๒ นั้น คือ ไม่ เกี่ยว
กับ ความผิด ที่มี โจทย์ มา ว่า ความ ตม กฎหมาย ซึ่ง จะ ต้อง มี โทษ ต่าง ๆ
ตาม พระ ราช กำหนด กฎหมาย อาญา แผ่นดิน

ข้อ ๔ ตำรวจ ภูธร คนใด กระทำ ความ ผิด ด้วย ข้อ บัง คัม ของ ตำรวจ
ภูธร ดัง กล่าว แล้ว ใน ข้อ ๒ จะ มี โทษ ได้ ตาม ประเภท ดัง กล่าว ต่อ ไป นี้

- (๑) โบาย (คือ โบายที่ ขาด ด้วย ไม้ หรือ หวาย)
- (๒) จำ ชัง (คือ จำ ตรวน ชัง ตรวง)
- (๓) ชัง เดียว (คือ ชัง ใน ที่ ควบคุม แต่ เฉพาะ ตัว คน เดียว)
- (๔) ชัง รวม (คือ ชัง ใน ที่ ควบคุม รวม มาก คน ด้วย กัน)
- (๕) กักขาม (คือ กัก ตัว ไว้ ไม่ ให้ ออก พัน ไป จาก เขต รั้ว ตาม ที่ จะ

กำหนด ให้)

(๖) ภาค ทักษะ (คือ แสดง ความ ผิด ของ ผู้ ที่ ทำ ผิด แต่ ภาค ทักษะ โทษ ใต้)

ข้อ ๕ นอกจากโทษ อัน ได้ กำหนด ไว้ ใน ข้อ ๔ ยังมีโทษ ต่าง ๆ สำหรับ
 •กระทำแก่ ตำรวจ ภูธร เพื่อเป็น การ ส่ง สอน ตก เตือน หรือ เป็น การ แนะนำ
 นำ ให้ ตำรวจ ภูธร เข้า นานู ใน นานู ที่ แต่ ระวัง การ ยิง ชน เช่น มัด, แต่ ทัศน จ
 กรรม. เป็นต้น

มัด นั้น คือ มัด ข้อ มือ ทั้ง สอง ข้าง โอบ ครอบ หรือ โยง ณะ ที่ แห่ง ไต แต่
 ให้ ยื่น ไม้ โดย หนัก กำหนด ใน วัน หนึ่ง ไม่ เกิน กว่า ๓ ชั่วโมง

ทัศน จกรรม นั้น คือ ให้ กระทำ การ ต่าง ๆ เช่น ชัด อารู หรือ สิ่ง ของ
 ต่าง ๆ หรือ เช็ด ถัง กวาด ถู พื้น ใน บริเวณ โรง พัก ตำรวจ ภูธร หรือ หนึ่ง
 ด้วย การ ถรอก ถร่า ร่าง ของ คน ให้ เป็น ประโยชน์ แก่ การ แด ตน ได้ บ้าง
 กำหนด ใน วัน ๑ ไม่ เกิน กว่า ๒ ชั่วโมง

ข้อ ๖ ความ ผิด ที่ ตำรวจ ภูธร คน ไต ได้ กระทำ ลง แถ้ว และ นาย ร้อย
 นายสิบ ผู้ ซึ่ง มี อำนาจ เหนือ จาก ผู้ กระทำ ผิด จะ ลง โทษ ผู้ กระทำ ผิด นั้น
 ได้ โดย กำหนด ต่าง ๆ กัน ตาม ลำดับ ชั้น ดังนี้

ข้อ ๘ กำหนดอำนาจลงโทษ ตามที่ตราไว้ใน ผู้มีอำนาจลงโทษ
สั่งลงโทษได้เต็มที่แค่สถานใด สถานเดียว ถ้าสั่งลงโทษต้องสถาน
ให้ลงโทษได้แค่เพียงกำหนดไม่ก่่าถึง ของกำหนดโทษ ในสถานนั้น ๆ แต่
ห้ามไม่ให้ลงโทษมากกว่า ๒ สถานขึ้นไป

ข้อ ๘ เมื่อ นายร้อย นายสิบ จะลงโทษแก่ พวกรักษา ผู้ซึ่งมีความ
ผิดจนควรลงโทษได้ก็ดี ให้พิจารณาว่าใครควรอนุญาตให้แน่นอน ว่าผู้ที่จะ
ต้องรับโทษนั้น มีความผิดจริง เสียก่อน จึงกระทำได้ แต่ระวังอย่าให้
เป็นไปโดยโทษประหาร หรือลงโทษแก่ผู้ซึ่งไม่มีความผิดปรากฏชัดนั้น
เป็นอันขาด ทั้งต้องชี้แจงให้ผู้ซึ่งรับโทษนั้น ทราบความผิดของตนโดย
ชัดแจ้ง แต่เมื่อได้กระทำแล้วให้รีบยื่นรายงานต่อผู้ซึ่งมีอำนาจ
บังคับบัญชาตรง รายงานที่ท่ายื่นนั้นต้องกล่าวความให้ชัดเจนถึง
คือได้ทราบหรือได้เห็น หรือมีหลักฐานที่จะเชื่อได้ว่าผู้ซึ่งมีความผิด
อย่างใดจึงได้ลงโทษอย่างนั้นๆ ถ้าลงโทษนายร้อยชั้นสัญญาบัตร
ซึ่งหรือกักขังตั้งแต่ ๑๕ วันขึ้นไปต้องส่งรายงานที่ได้ลงโทษแล้วนั้น
ตามลำดับจนถึงที่ว่าการกรมตำรวจ

ข้อ ๘ เมื่อ นายสิบ ได้ทราบว่าผู้ซึ่งอยู่ในบังคับของตน มีความผิด
จนปรากฏแน่นอนแล้วก็ดี แต่เห็นว่าความนั้นเหลืออำนาจหน้าที่ของ
คนที่ จะกระทำได้ ก็ให้ทำรายงานกล่าวโทษของผู้กระทำผิดนั้นยื่นต่อ
ผู้บังคับกองเมือง แต่นำข้อขึ้นไปตามลำดับจนถึงผู้บังคับการมณฑล
ซึ่งมีอำนาจพอกับโทษจะได้ส่งการต่อไป ถ้าเกินอำนาจผู้บังคับการ
มณฑลต้องนำข้อขึ้นไปจนถึงที่ว่าการกรมตำรวจ

ข้อ ๑๐ นายร้อยผู้ช่วย นอก จาก ผู้ บัง คับ การ มณฑล หรือ ผู้ บัง คับ
กอง เมือง ซึ่ง ได้ เป็น หัวหน้า ควบคุม พง ตำรวจ ภูธร ไป แต่ ถ้า พัง มี อำนาจ
ที่จะ กระทำ โทษ พด ตำรวจ ภูธร ใน ระยะเวลา ที่ ควบคุม อยู่ นั้น เสมอ ผู้ ที่
มี อำนาจ เห็น ออกจาก ตำแหน่ง ของ ตน จึง ไป ได้ อีก ชั่ว หนึ่ง

ข้อ ๑๑ โทษ ซึ่ง นาย ร้อย ขึ้น ได้ ได้ ลง โทษ แก่ พด ตำรวจ ตาม ข้อ บัง คับ
ผู้ ซึ่ง มี อำนาจ เห็น นาย ร้อย ผู้ สั่ง ตง โทษ นั้น มี อำนาจ สั่ง ตง โทษ แยก
โทษ เสีย ได้ แต่ สั่ง เพิ่ม โทษ ได้ แต่ โทษ ที่ สั่ง เพิ่ม ขึ้น นั้น รวมทั้ง ที่ สั่ง เดิม
ต้อง ไม่ เกิน กว่า อำนาจ ของ ผู้ สั่ง ครั้ง หนึ่ง แต่ การ ที่ สั่ง ตง โทษ ยก โทษ
เพิ่ม โทษ ดัง นี้ ต้อง มี เหตุ ผล หลัก ฐาน ให้ ชัด เจียง ว่า เพราะ ด้วย ประการ ไດ
แล้ว ต้อง รับ ยืน รายงาน คือ ผู้ ซึ่ง มี อำนาจ บัง คับ บัญชา ตรง ต่อ ไป ตาม
ระเบียบ การ

ประกาศ มา ณ วันที่ ๕ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒๒ เป็นวันที่ ๑๒๘๘๘
ใน รัชกาล บั ตยุบ นี้

(ลงพระนาม) ดำรง ราชานุภาพ
เสนาบดี กระทรวง มหาดไทย

แจ้ง ความ กระทรวง การ ต่าง ประเทศ

ด้วย ทรง พระ กรุณาโปรด เกล้าฯ ให้ ประกาศ แจ้ง ความ ให้ ทราบ ว่า
มี เด็คร์ แอร์ มี ดัน กิง อรรค ราชทูต อเมริกัน มี หนังสือ มา ยัง กระทรวง การ
ต่าง ประเทศ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒๒ แจ้ง ความ ตาม
คำสั่ง ของ รัฐบาล อเมริกัน ว่า เมื่อวันที่ ๘ มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒๒

สถานทูตกวางตุ้งมาตาทที่กรุงวอชิงตันได้ยื่นหนังสือแบริไฟสัญญาสากลไปรษณีย์
ตามมาตาม ซึ่ง ได้ ลง ชื่อ กัน ไว้ ที่ กรุง วอชิงตัน เมื่อ วันที่ ๓๕ มิถุนายน
รัตนโกสินทร ศก ๑๓๐ มีแจ้งดังต่อไปนี้

ที่ ๑ หนังสือสัญญาสากลไปรษณีย์

ที่ ๒ หนังสือสัญญาว่าด้วยการส่งห่อสิ่งของทางไปรษณีย์

หนังสือแบริไฟของประเทศกวางตุ้งมาตาท ถึงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน

รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒

คำดำว่าการต่างประเทศ

วันที่ ๓๓ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒

(ลงพระนาม) เสด็จวงษ์วโรประการ

เสนาบดีว่าการต่างประเทศ

พระราชนิพนธ์ อุตฺถรณ

รัตนโกสินทร ศก ๑๒๓๓

มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระบรมมหาราชเจ้าองค์
พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบ
ทั่วกันว่า คำตักชัน อุตฺถรณ ในเวลานี้ต้องทำชุนะมากในการวินิจฉัยคดี
ซึ่งคู่ความพิพาทกันด้วยเรื่องทุนทรัพย์มีจำนวนเล็กน้อย แต่คำตักชัน
ได้พิพากษาให้ผู้ยื่น อุตฺถรณ แพ้คดี ผู้แพ้คดีก็หายยอมตามคำตัดสินไม่
ยังผู้ยื่น อุตฺถรณ ขึ้นมาเปนชั้น ๆ โดยไม่มีเหตุอื่นเพียงพอในทางพิจารณา

08/10/2556

ซึ่งจะควร อุทธรณ์ คำพิพากษา ของ คดี นั้น ๆ มากกว่า ชั้น หนึ่ง เป็น การ
ต้อง ความ ให้ ชักช้า แต่ ทำให้ เป็น การ เตื่อ ร้อน แก่ คู่ ความ

จึง ทรง พระ กรุณา โปรด เกล้า ฯ ให้ ประกาศ ไว้ ต่อ ไป ดังนี้

มาตรา ๑ ใน คดี แพ่ง แด อาญา ทั้ง ปวง เมื่อ ศาล ได้ ตัด สิ้น ปรับ เปน
สิ้น ใหม่ กดี พินัย กดี หรือ เปน คำ เสีย หาย อื่น ๆ กดี ซึ่ง มี ทุน ทรัพย์
ไม่ เกิน กว่า ๒ ซึ่ง แด ศาล อุทธรณ์ ชั้น หนึ่ง ได้ พิจารณา ยิน ตาม คำ ตัด สิ้น
ศาล ต่าง หรือ เปน แต่ แก่ ใจ เด็ก น้อย แลว ห้าม ไม่ ให้ ผู้ แพ้ คดี อุทธรณ์
ต่อไป เว้น ไว้ แด

๑ ผู้ พิจารณา ซึ่ง ได้ ชำระ แด เติม มา หรือ ผู้ พิจารณา ชั้น อุทธรณ์ คิด
เห็น ว่า ข้อ ความ ที่ ได้ ตัด สิ้น นั้น เปน บัณ หา สำ คัญ ได้ ยอม อนุ ญาติ
ให้ พ้อง อุทธรณ์ ต่อไป หรือ

๒ เมื่อ เสนา บัด ะ ทรวง หนึ่ง ะ ทรวง ใด หรือ ข้า หดวง เทศาภิ บาด
หรือ ผู้ว่า ราช การ เมือง หรือ เจ้า กรม อัยการ หรือ เนติ บัน ชาติ ย์ สยาม

๒ นาย ได้ ลง ชื่อ ใน คำ อุทธรณ์ นั้น วั บ ร้อง ว่า ที่ ได้ อุทธรณ์ ดัง นั้น มี เหตุ
อัน สม ควร จึง จะ อุทธรณ์ ได้

มาตรา ๒ ใน คดี แพ่ง แด อาญา ทั้ง ปวง ซึ่ง ศาล ได้ ตัด สิ้น ปรับ เปน
สิ้น ใหม่ กดี พินัย กดี หรือ เปน คำ เสีย หาย อื่น ๆ กดี ซึ่ง มี ทุน ทรัพย์
ไม่ เกิน กว่า ๕ ซึ่ง แด ศาล อุทธรณ์ ก รุง เทพ ฯ หรือ ศาล อุทธรณ์ ข้า หดวง

08/10/2566

พิเศษ ได้ พยายาม ยื่น ความ คำตัดสิน คำตักเตือน หรือเป็น แต่ แก่ ไซ เด็กน้อย แจ่ม
ห้าม ไม่ ให้ ผู้ แพ้คดี ทูต เกต๋า ๆ ถวาย ฎีกา เจ้น ไว้ แต่

๑ ผู้ พยายาม ยื่น ได้ ข้าราชการ เต็ม มา หรือ ผู้ พยายาม ยื่น อุทธรณ์ คิด
เห็นว่า ข้อ ความ ที่ได้ ตัดสิน นั้น เป็น บัณฑิต สำคัญ ได้ ขอ มอญ ญาติ ให้
ทูต เกต๋า ๆ ถวาย ฎีกา หรือ

๒ เมื่อ เสด็จ มา บัด กระจ่าง หนึ่ง กระจ่าง ใด หรือ ข้า หลวง เทศาภิบาล
หรือ เจ้า กรม อัยการ หรือ เสนอ บัณฑิต ย่อม ๒ นาย ได้ ลง ชื่อ ใน ฎีกา นั้น
รับรอง ว่า ที่ได้ ทูต เกต๋า ๆ ถวาย ฎีกา ดังนี้ มี เหตุ อัน สัมควร จึง จะ ทูต
เกต๋า ๆ ถวาย ฎีกา ได้

มาตรา ๓ ข้อ ความ ตาม ที่มี ใน ประ กาศ เรื่อง ทูต เกต๋า ๆ ถวาย ฎีกา
ลง วันที่ ๕ พฤษภาคม ร.ศ. ๑๓๗ นั้น แม้ มี ข้อ ใด ขัด กับ ประ กาศ นี้
ก็ ให้ ยกเลิก ข้อ นั้น เสีย

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ เป็น วันที่ ๑๒๘๑๗
ใน รัชกาล บัณฑิต

แจ้ง ความ กระจ่าง มหาชาติไทย

ด้วย ตาม ความ ใน ประ กาศ แก่ ไซ เรื่อง ให้ กรม สรรพากร นอก
เจ้าหน้าที่ ตั๋วตรา ใน ใบ อนุญาต สำหรับ อากร การ พันธ์ ทุก ๆ ฉบับ ก่อน ที่
จะ ส่ง ไป ยัง หัว เมือง ใน เวลา ขึ้น ปี ใหม่ ตาม ใน ข้อ ๓๐ แห่ง กฎ เสนอ บัด อากร
การ พันธ์ ซึ่ง ได้ ลง ใน ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๘ แผ่น ที่ ๕๔ หน้า ที่ ๑๐๓๒
ลง วันที่ ๒๘ มีนาคม ร.ศ. ๑๒๑ เมื่อนั้น เป็น ว่า ตรา ที่ จะ ใช้ ตั๋ว ใน ใบ

อนุญาต การ พนัน นั้น ๆ ถ้า จะ เปลี่ยน ตรา เมื่อใด จะ ได้ ออก ประกาศ ใน หนังสือพิมพ์ ราชกิจจานุเบกษา ให้ทราบ ถ้า ยัง ไม่ ได้ ออก ประ กาศ ให้ เปลี่ยน ตราใหม่ ให้ คง ใช้ ตรา เก่า ตี ลง ใน ใบ อนุญาต ไป ก่อน นั้น

ใน ศก. ๑๒๓ กรม สรรพากร นอก จะ ได้ ใช้ ตรา คุณ ภาย ขาว กว้าง ๓ นิ้ว ๓ กระเบียด ๓ อนุกระเบียด เป็น รูปกลม มี ตัว ก ๒ ชั้น ชั้น นอก มี อักษร บอก ว่า “กรม สรรพากร นอก” ชั้น ใน มี อักษร บอก ว่า “ศก ๑๒๓” ตี ลง ใน ระหว่าง ขั้ว ฉีก ของ ใบ อนุญาต เด่น การ พนัน ทุก ๆ ชนิด เป็น เครื่องหมาย สำคัญ ลืม ไป